

**UCHWAŁA NR XXII/523/20
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 30 lipca 2020 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021” za 2019 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 920) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1) i art. 19 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) w wykonaniu uchwały nr XXVI/517/16 Rady Miasta Katowice z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2019 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

Załącznik do uchwały Nr XXII/523/20
Rady Miasta Katowice
z dnia 30 lipca 2020 r.

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA KATOWICE
NA LATA 2016 – 2021
ZA 2019 ROK**

Spis treści

Wstęp.....	3
Misja – główny cel Strategii	3
1. Procesy demograficzne	3
2. Wspieranie rodziny	19
3. Rynek pracy.....	34
4. Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	43
5. Wspieranie osób niepełnosprawnych.....	49
6. Przeciwdziałanie bezdomności	61
7. Problemy osób w wieku senioralnym	67
8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	78
Podsumowanie, wnioski i rekomendacje.....	94
Załącznik 1. Źródła finansowania Strategii w 2019 roku (wykonanie za 2019 rok).....	96
Załącznik 2. Wykaz potrzeb w zakresie realizacji Strategii w 2020 roku	108

Wstęp

System monitoringu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 oparty jest na corocznym sprawozdaniu syntetycznym, które wraz z wnioskami przedstawiane jest Radzie Miasta Katowice przez Prezydenta Miasta Katowice w terminie do 31 lipca za rok poprzedni. Informacje ujęte w sprawozdaniu oparte są na sprawozdaniach indywidualnych opracowanych przez poszczególnych realizatorów Strategii oraz na ogólnodostępnych danych statystycznych. Sprawozdanie tworzą syntetyczne opisy realizowanych działań, wskaźniki monitoringu oraz wskaźniki rezultatu opracowane dla 8 głównych celów strategicznych. Na podstawie przedstawionych wskaźników przeprowadzono analizę porównawczą danych za 2016 i 2019 rok, przedstawiono prognozy dotyczące 2020 roku oraz sformułowano wnioski dotyczące realizacji przedsięwzięć strategicznych w 2019 roku w odniesieniu do roku bazowego 2016. Ponadto, w sprawozdaniu przedstawione zostały koszty poniesione na realizację Strategii w 2019 roku również w odniesieniu do 2016 roku oraz prognozowane koszty na 2020 rok. Ideą niniejszego sprawozdania jest analiza zrealizowanych zadań oraz przedstawienie wniosków i prognoz na kolejny rok jej realizacji. Sformułowane wnioski końcowe z realizowanej w 2019 roku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przedstawiają główne kierunki realizowanych działań zmierzających do niwelowania problemów społecznych charakterystycznych dla miasta Katowice.

Misja – główny cel Strategii

Zwiększenie poziomu aktywności mieszkańców i wzmocnienie potencjału społeczności, zasobów instytucji i organizacji oraz ich efektywne wykorzystanie dla osiągania w latach 2016 – 2021 spójności społecznej i poprawy jakości życia w Katowicach.

Cele strategiczne i kierunki działania oraz wskaźniki monitoringu

1. Procesy demograficzne

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta

Kierunki działań strategicznych

C1 K₁	Monitorowanie przemian w strukturze społeczno-demograficznej dzielnic Katowic i problemów wynikających ze starzenia się populacji miasta oraz podejmowanie inicjatyw nakierowanych na pobudzenie procesu rewitalizacji, szczególnie na obszarach zagrożonych społeczną dezorganizacją i wysokim obciążeniem demograficznym.
C1 K₂	Promowanie inicjatyw służących ochronie rodziny i macierzyństwa oraz rozwojowi demograficznemu miasta, inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców Katowic.
C1 K₃	Promowanie form aktywnego podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta oraz wspieranie programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie.
C1 K₄	Wzmacnianie międzypokoleniowej integracji i funkcji wychowawczych i edukacyjnych rodzin w ramach prowadzonej pracy środowiskowej z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem m.in. szkół, organizacji społecznych, klubów sportowych oraz instytucji kultury oraz rozwój projektów wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i integracji międzypokoleniowej „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”.

Działania

Cel strategiczny: wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C1 D₁	1. Diagnozowanie dynamiki zmian w strukturze społeczno-demograficznej Katowic i problemów wynikających ze starzenia się populacji w dzielnicach miasta.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Spraw Obywatelskich, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
Do zadań, którymi zajmuje się Wydział Spraw Obywatelskich należy m.in.: opracowywanie statystyk dotyczących liczby ludności dla całego miasta, jak również dla poszczególnych jednostek pomocniczych		

miasta Katowice, bądź opracowywanie statystyk dotyczących liczby kobiet i mężczyzn w określonej grupie ekonomicznej. Ponadto Wydział Spraw Obywatelskich zajmuje się analizowaniem aktualnych statystyk ze statystykami z lat ubiegłych, określaniem tendencji spadkowej lub wzrostowej liczby mieszkańców.

Starzenie się ludzi jest zjawiskiem uniwersalnym – ludzie zawsze starzeją się i będą się starzeć. Jednak w ostatnich kilkudziesięciu latach intensywność tego zjawiska, szczególnie w państwach wyżej rozwiniętych, do jakich zalicza się Polska, znacznie wzrosła, co przy jednoczesnym spadku przyrostu naturalnego w tych krajach sprawia, że odsetek ludzi starych w społeczeństwie szybko rośnie. Jest to skutek wydłużania się trwania ludzkiego życia, postępu cywilizacyjnego i poprawy jakości życia. Niepokój budzi nie sam fakt wzrostu ilościowego starszej populacji, co wzrost jej udziału w strukturze ludności, spowodowany spadkiem udziału najmłodszych grup wiekowych w strukturze demograficznej społeczeństwa. W Polsce na 100 młodych ludzi przypada, aż 112 seniorów.

Miasto Katowice wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób w wieku senioralnym angażuje się w szereg działań mających na celu ułatwianie funkcjonowania osobom starszym w społeczeństwie, w tym m.in. realizuje programy i projekty nakierowane na wspieranie tej grupy mieszkańców. Znacząco w tym celu rozbudowuje ofertę przedsięwzięć i projektów, w tym dofinansowanych ze środków zewnętrznych oraz współpracuje z wieloma organizacjami pozarządowymi w tym zakresie. Jednocześnie Katowice realizują Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016-2021 przyjęty Uchwałą Nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016 roku. Adresatami programu są seniorzy miasta Katowice, którzy ukończyli 60. rok życia. Głównym celem programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia mieszkańców miasta Katowice, którzy ukończyli 60. rok życia, poprzez zapewnienie tym osobom dostępu do odpowiednich form wsparcia. Realizacja różnorodnych projektów w ramach ww. programu ma na celu m.in.:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- zagospodarowanie czasu wolnego osobom po zakończeniu aktywności zawodowej (m.in. poprzez rozwijanie umiejętności i indywidualnych zainteresowań),
- zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym,
- działalność prozdrowotną i edukacyjną,
- prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby wynikające ze starzenia się w populacji w dzielnicach miasta został opracowany i realizowany przez Miasto Katowice - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach projekt współfinansowany ze środków unijnych w ramach RPO WSL 2014-2020 ¹pt. „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego”. Program realizowany jest w wybranych dzielnicach Katowic, czyli w bezpośrednim otoczeniu miejsca zamieszkania beneficjentów, co umożliwia stały i bezpośredni z nimi kontakt a przez to trafniejsze diagnozowanie ich potrzeb i problemów. Formuła programu jest otwarta na propozycje i potrzeby seniorów.

W Katowicach od 2014 roku działa Rada Seniorów. Z inicjatywą powołania Rady Seniorów wystąpiła Rada Miasta Katowice uchwałą nr XLIII/1018/13 w sprawie podjęcia inicjatywy powołania Rady Seniorów Miasta Katowice. Obecnie Rada Seniorów składała się z 15 członków, którzy w 2019 roku spotykali się cyklicznie raz w miesiącu i omawiali kwestie związane z polityką senioralną naszego miasta. Spotkania odbywają się również w zespołach, które zostały powołane wśród członków Rady Seniorów Miasta Katowice. Działalność Rady Seniorów ma charakter opiniotwórczy, doradczy i inicjatywny dla władz Miasta.

Diagnozowanie dynamiki zmian w strukturze społeczno-demograficznej określane jest także na podstawie wzrostu zapotrzebowania na usługi świadczone dla osób starszych. Corocznie widoczny jest wzrost osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (w 2016 r. – 1 607 osób, w 2017 r. – 1 711 osób, w 2018 r. – 1 850 osób, w 2019 r. – 2 013 osób), wzrastają także wydatki ponoszone na opłacenie kosztów pobytu mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych gmin, co jest związane z corocznym wzrostem średnich miesięcznych kosztów utrzymania w domach pomocy społecznej (wzrost przedstawiony został w sprawozdaniu z działalności MOPS za 2019 rok) Powyższe dane uzasadniają rozwój polityki senioralnej w mieście Katowice np. poprzez profilaktykę zdrowotną, edukację dotyczącą bezpieczeństwa, zajęcia aktywizujące, rozwijanie sieci wsparcia osób starszych, czy zapewnianie miejsc w placówkach dziennych i całonocnych.

¹ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

C1 D₂	1. Inicjowanie akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców. 2. Tworzenie/wspieranie inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie atomizacji więzi rodzinnych i społecznych w następstwie demograficznego starzenia się miasta.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, Wydział Promocji, organizacje pozarządowe
Ad. 1 i ad. 2. Wydział Promocji kontynuował w tym zakresie realizację dwóch projektów: - „Dzidziuś” (zainicjowany w 2011 r.), którego założeniem jest powitanie przez Prezydenta w gronie mieszkańców miasta nowonarodzonych dzieci. W 2019 r. przygotowano 224 listy gratulacyjne wraz z pakietami powitalnymi; - „Nowy Obywatel” (zainicjowany w 2012 r.), wg którego władze miasta oficjalnym listem witają każdego, kto podejmuje decyzję o zamieszkaniu w Katowicach. Do listu dołączany jest pakiet informacyjno-promocyjny o mieście. W 2019 r. wysłano 1 170 takich listów. Listy przygotowywane są wyłącznie do osób, które wyraziły zgodę na otrzymanie przedmiotowych listów. Wydział Promocji zrealizował również w ub. roku: - wystawę „Przytul Polskę” w centrum miasta – projekt był skierowany do rodzin z dziećmi, służył integracji rodzin, edukacji najmłodszych, - organizowane w Centrum Informacji Turystycznej wydarzenia skierowane do najmłodszych np. czytanie ekobajek. Ponadto Wydział Promocji, zgodnie z zakresem swoich zadań, prowadził działania marketingowe, których celem jest promowanie przedsięwzięć realizowanych przez Miasto na tym polu (np. działania proekologiczne, rewitalizacja terenów postindustrialnych, przebudowa przestrzeni miejskiej, działania wspomagające mśp i start-upy, działania angażujące mieszkańców – budżet obywatelski, inicjatywa lokalna) oraz współuczestniczył w realizowaniu wielu tego typu przedsięwzięć, np. - działalność określana mianem „przemysłu spotkań”, czyli organizacja wydarzeń o różnym charakterze, których celem jest stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu w mieście, m.in. Piknik Ekoodpowiedzialnie, akcja „Zima w mieście”, akcja „Lato w mieście”, festyny dzielnicowe i inne spotkania mieszkańców, - tworzenie produktów służących bliższemu zaznajamianiu się z miastem, m.in. Szlak Moderny, stworzenie systemu informacji wizualnej Nikiszowca, - kreowanie przestrzeni przyjaznych mieszkańcom, rodzinie, np. tętnia solankowa na Zadolu, - akcje i kampanie społeczne, m.in. kampania „Katowicka kranówka. Szluknij się z kokotka”, rodziny zastępcze, - udostępnianie materiałów promocyjnych o treściach identyfikujących Katowice, np. w ramach nagród rozdzielanych podczas konkursów organizowanych przez placówki oświatowe, organizacje etc., - udzielanie patronatów honorowych Prezydenta Miasta. Ad. 2. W ramach wspierania inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom zapewniono optymalną liczbę miejsc dla dzieci w przedszkolach na terenie miasta Katowice. Po zakończonym naborze do Miejskich Przedszkoli na rok szkolny 2019/2020 pozostało 293 wolnych miejsc. W 2019 roku zakończyła się realizacja projektu pn.: „<i>Żłobek szansą na rozwój dziecka i aktywność zawodową rodziców-etap II</i>”, w ramach którego w 2018 roku uruchomiono dwa nowe Oddziały Żłobka Miejskiego w Katowicach, tj. Oddział Żłobka Miejskiego przy Al. Krzywoustego 9 oraz przy ul. T. Boya-Żeleńskiego, łącznie zapewniające 102 miejsca opieki nad dziećmi. W 2019 roku zwiększono liczbę miejsc w ww. Oddziałach o 28 miejsc opieki żłobkowej (w Oddziale Żłobka przy Al. Krzywoustego 9 o 8 miejsc i w Oddziale Żłobka przy ul. Boya-Żeleńskiego 30 A o 20 miejsc).		
C1 D₃	1. Tworzenie warunków do uprawiania masowego sportu i rekreacji oraz pobudzanie aktywności mieszkańców miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej i zdrowemu stylowi życia (w tym rozbudowa ścieżek	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, PFRON, organizacje pozarządowe

	rowerowych i infrastruktury miejskiej rekreacji). 2. Inicjowanie i wspieranie realizacji programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowie, szczególnie w zagrożonych środowiskach i grupach wiekowych.	
Ad.1. W roku 2019 miasto Katowice przekazało dotację na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania sportu i turystyki dla klubów sportowych w wysokości łącznie: 18 487 639,37 zł. W roku 2019 miasto Katowice było również współorganizatorem wielu imprez sportowo-rekreacyjnych mających na celu pobudzenie aktywności mieszkańców Miasta służącej podnoszeniu sprawności fizycznej. Ad 2. W 2019 roku realizowano w Katowicach zatwierdzony Uchwałą Nr XLIII/1015/13 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2013 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020”. W ramach Programu prowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic: - Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia – w ramach którego sfinansowano szczepienia p/pneumokokom dla dzieci w Żłobku Miejskim, katowickich rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2019 roku zaszczepiono 21 dzieci, podając im łącznie 22 dawki szczepionki; - Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) – w ramach którego sfinansowano szczepienia p/HPV dla dziewcząt klas I katowickich szkół gimnazjalnych połączone z edukacją skierowaną zarówno do młodzieży, jak i ich rodziców lub opiekunów prawnych. W 2019 roku zaszczepiono p/HPV 637 dziewcząt; - profilaktyczna opieka nad uczniami – w ramach której sfinansowano badania przez chirurgów dziecięcych, ortopedów, pediatrów i pielęgniarek dla dzieci klas III katowickich szkół podstawowych. Z badań skorzystało 681 uczniów (tj. ok. 68% spośród uprawnionych); - Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice – w ramach którego sfinansowano edukację oraz badania stanu zdrowia jamy ustnej wraz z lakowaniem zębów szóstych lub siódmych dla dzieci klas II i V katowickich szkół podstawowych. W Programie w części edukacyjnej udział wzięło 1 470 uczniów klas II oraz 1 937 uczniów klas V, a badaniami objęto 1 385 uczniów klas II oraz 1 786 uczniów klas V; - Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy – w ramach tego zadania zorganizowano warsztaty dla uczniów klas IV szkół podstawowych z udzielania pierwszej pomocy. Objęto nimi 57 uczniów; - Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku - był to Program skierowany do mieszkańców Katowic, którzy w 2019 roku mieli 60-62 lata, 75-77 lat oraz byli w wieku powyżej 85 lat. Pozwolił on na skorzystanie z szeregu bezpłatnych badań profilaktycznych, a ich wyniki były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki. Dla mieszkańców, u których stwierdzono niesprawność ruchową, przewidziano możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych. Z Programu skorzystało w 2019 roku 101 osób; - Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień” - w ramach którego sfinansowano szczepienia przeciwko grypie dla mieszkańców Katowic w wieku pow. 65. roku życia. Z bezpłatnych szczepień skorzystało 4 841 mieszkańców Katowic; - Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia” – w ramach tego zadania zorganizowano bezpłatne zajęcia (teoretyczne i praktyczne) dla kobiet w ciąży i ich partnerów (ojców dzieci). Wzięły w nich udział 42 kobiety; - Program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce” – w ramach tego zadania zorganizowano dla klas VII szkół podstawowych warsztaty profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego, w których udział wzięło łącznie 498 uczniów z 30 klas; - Projekt „Od przedszkola do seniora” - w ramach którego mieszkańcy Katowic mogli bezpłatnie korzystać z bogatej oferty zajęć prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę wykładowców Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów studiów stacjonarnych fizjoterapii, pielęgniarstwa i położnictwa. Oferta projektu była skierowana do różnych grup wiekowych, w tym m.in. do młodych mam wraz z dziećmi, osób niepełnosprawnych, młodzieży oraz seniorów. Z poszczególnych możliwości w ramach projektu skorzystało łącznie ponad 5 tys. mieszkańców Katowic.		

Akcje i programy profilaktyczne zrealizowane w Mieście przy współpracy z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami:

- realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2019 roku – w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację na Rzecz Dzieci „Miasteczko Śląskie” przeprowadzono badania krwi pod kątem zawartości ołowiu u 187 dzieci z dzielnicy Szopienice, a także przekazano im oraz ich rodzicom materiały edukacyjne dot. prawidłowych zasad higieny;
- „Dbamy o pamięć” – w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację „Pamięć i Pomoc” im. dr. E. Gryglewicza zorganizowano anonimowe testy psychologiczne dot. zaburzeń pamięci dla 44 osób, a także szkolenie dla 15 liderów na Uniwersytetach Trzeciego Wieku dot. obsługi specjalnej aplikacji na tablety dot. zaburzeń pamięci;
- „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!” – w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację Polskich Kawalerów Maltańskich Oddział w Katowicach przeprowadzono 30 pokazów pomocy przedmedycznej dla ok. 600 uczniów w szkołach oraz na 2 imprezach masowych, w których łącznie udział wzięło ok. 1 400 mieszkańców;
- „Zdrowy i aktywny senior” – było to zadanie realizowane przez Fundację Bażantowo, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness, basen, tenis), a także wykłady prozdrowotne dla 140 mieszkańców w wieku powyżej 60. roku życia;
- „Zwiększenie szans na sukces szkolny oraz społeczny pierwszoklasistów. Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości u dzieci siedmioletnich uczęszczających do szkół podstawowych w Katowicach. Wsparcie terapeutyczne dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami oraz poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie elementów pracy z dzieckiem z zaburzeniami uwagi oraz nadpobudliwością” – w ramach tego zadania realizowanego przez Fundację In Corpore 60 dzieci skorzystało z testów pod kątem zaburzeń w obszarach uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości. 30 dzieci, u których zdiagnozowano ryzyko występowania zaburzeń uwagi oraz nadpobudliwości, mogło skorzystać z 10 godzin zajęć terapeutycznych. Zorganizowano również edukację 1 000 rodziców dzieci pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń oraz ścieżki postępowania w przypadku podejrzenia takich zaburzeń za pośrednictwem broszury informacyjnej dla rodziców;
- „Słoneczna Kraina dla zdrowia” – w ramach tego zadania Parafia Ewangelicko-Augsburska w Katowicach zorganizowała szereg zajęć dla dzieci, młodzieży i osób starszych z zakresu profilaktyki zdrowotnej, w tym np. spotkania z dietetykiem oraz zajęcia ruchowe;
- „Kampania edukacyjna z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych piersi i promocji zdrowia: „DZIAŁAJ, BADAJ, ŻYJ!” – Projekt realizowany przez Fundację „Zdążyć Przed Rakiem” obejmował przeprowadzenie wśród młodzieży katowickich szkół średnich zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki nowotworów piersi. Zorganizowano łącznie 30 zajęć dla ok. 900 uczniów. Uczestnicy mogli skorzystać ze specjalnie zakupionego modelu piersi do nauki samobadania;
- „Zdrowy Przedszkolak” – w ramach tego zadania przeprowadzono warsztaty dla dzieci przedszkolnych dot. prawidłowych zasad higieny oraz dla ich rodziców w zakresie zdrowego odżywiania dzieci. Zorganizowano także Festiwal Zdrowego Przedszkolaka, w którym dzieci przygotowały występy artystyczne dot. zdrowego stylu życia. Z projektu skorzystało 700 dzieci oraz 328 rodziców;
- „Pamięć” – w ramach zadania Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie zorganizowało bezpłatne badania sprawności pamięci wśród 60 osób starszych. Badania prowadzili specjaliści neurologii. Zorganizowano również pokaz filmu na temat choroby Alzheimer’a;
- „Działania prozdrowotne w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku” – zadanie było realizowane przez Fundację Komunikacji Międzykulturowej The Link. W ramach projektu zorganizowano cykl spotkań z dietetykiem, na których można było poznać zasady zdrowego odżywiania i dowiedzieć się, co należy jeść, aby długo żyć w zdrowiu i dobrym samopoczuciu, a także jak wzmocnić swój układ odpornościowy i zachować dobrą kondycję zdrowotną. Przeprowadzono również cykl zajęć ruchowych dot. profilaktyki zdrowego kręgosłupa. Łącznie w bezpłatnych zajęciach regularnie brało udział ok. 30 mieszkańców;
- „Edukacja najlepszym sposobem na walkę z otyłością i nadwagą” – w ramach tego zadania Fundacja Jesteśmy dla Was zorganizowała warsztaty dietetyczne oraz kulinarne, a także indywidualne konsultacje z dietetykiem. Z projektu skorzystało 97 osób.

C1 D4	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny. 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych.	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji i Sportu, Wydział Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
--------------	---	--

Ad.1.

Od stycznia 2011 roku na terenie miasta Katowice realizowany jest program „Nas Troje i więcej”, który ma na celu wsparcie katowickich rodzin: wielodzietnych z co najmniej trójką dzieci (bez względu na posiadany dochód), zastępczych oraz korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (na podstawie ustawy o pomocy społecznej). W programie „Nas Troje i więcej” biorą udział zarówno jednostki miejskie oferując 50% zniżki na zakup biletów wstępu m.in. na spektakle teatralne dla dzieci w Teatrze „Ateneum”, kąpieliska miejskie („Rolna”, „Bugla”), lodowisko miejskie („Jantor”), wybrane: siłownie, korty tenisowe, jak i inne jednostki i instytucje publiczne, podmioty prywatne prowadzące działalność gospodarczą, kluby sportowe, organizacje pozarządowe (na podstawie specjalnego porozumienia zawartego z tutejszym Urzędem) proponując rodzinom szereg zniżek (od 5 do 50%) na oferowane przez nie produkty i usługi.

W realizacji ww. zadań w 2019 roku brały udział instytucje kultury tj.: Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”; Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach; Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek; Muzeum Historii Katowic; Miejskie Domy (MDK Ligota, MDK Bogucice – Zawodzie) oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to funkcjonujący od czerwca 2014 roku system zniżek skierowanych do rodzin wielodzietnych realizowanych na terenie całej Polski. Zniżki, które obejmuje Karta Dużej Rodziny to m.in. bezpłatny wstęp do Parków Narodowych, ulgi na przejazdy środkami transportu publicznego (m.in. Kolejami Śląskimi, PKP Intercity), wyrobienie paszportu, zakup biletów do muzeów i teatrów, zakup paliwa (m.in. na stacjach paliw: Lotos, Orlen, Shell), zakupy w hipermarketach (Carrefour, Lidl, Piotr i Paweł) oraz wiele innych. W mieście Katowice na podstawie Karty Dużej Rodziny udzielana jest także 20% zniżka na opłaty związane z wywozem śmieci.

W realizacji ww. zadań brały udział instytucje kultury:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2019 roku realizował programy: Nas Troje i Więcej (z 50% zniżką biletów) oraz Karta Dużej Rodziny (z 20% zniżką biletów tylko na weekendy);
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach brała udział w programie Nas Troje i Więcej. W jego ramach oferowała w tygodniu bilety wstępu po obniżonych cenach, a w sobotę i w niedzielę wstęp wolny;
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek – Instytucja brała udział w programie Nas Troje i Więcej poprzez wydanie wejściówek na 10 wydarzeń artystycznych, organizowane przez KMO;
- Muzeum Historii Katowic - w ramach programu „Nas Troje i więcej” Muzeum oferowało zwiedzanie wystaw stałych i czasowych w budynku przy ul. Szafranka 9 oraz w oddziałach: w Dziale Etnologii Miasta, w Dziale Grafiki im. P. Stellera, w Dziale Teatralno-Filmowym;
- Miejskie Domy Kultury – w ramach programu oferowały zniżki na opłaty za udział w organizowanych przez siebie wycieczkach, wyjściach, zajęciach hobbystycznych i warsztatach.

Ad. 2.

Wydział Edukacji i Sportu w roku 2019 współorganizował z klubami sportowymi imprezy o charakterze sportowo-rekreacyjnym, które skierowane były do dzieci i młodzieży wraz z ich rodzicami. Sześć Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, w tym Specjalistyczna Poradnia Rodzinna i Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna udzielały dzieciom, młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W roku 2019 poradnie psychologiczno-pedagogiczne przyjęły 9 191 dzieci, a 1 597 rodziców oraz 13 136 dzieci wzięło udział w warsztatach organizowanych przez poradnie. Ponadto z terapii rodzinnej skorzystało w: Specjalistycznej Poradni Rodzinnej - 268 rodzin (808 osób), Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 2 - 37 rodzin oraz Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

- 17 rodzin, gdzie 5 rodzin wzięło także udział w zajęciach grupowych.

W realizacji ww. zadań brały udział instytucje kultury:

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach prowadziła warsztaty edukacyjno-artystyczne dla dzieci i młodzieży. Uczestniczyły w nich grupy szkolne oraz z placówek opiekuńczych;

- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” prowadziła działania w zakresie edukacji muzycznej w placówkach oświatowych Katowic organizując koncerty we współpracy z miejskimi domami kultury, szkołami, przedszkolami, m. in. w cyklu koncertów „Mamo, Tato chodźmy na koncert!”. W roku 2019 Instytucja zrealizowała m.in. cykl koncertów „Mamo, Tato chodźmy na koncert!” odpowiadający na potrzebę spędzania czasu w gronie rodzinnym w niedzielne popołudnia.

W 2019 roku placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach obejmowały swoją pomocą dzieci i młodzież uczęszczające do szkoły, wywodzące się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzi placówki wsparcia dziennego w formie pięciu Świetlic Specjalistycznych oraz trzech Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. Placówki zapewniają potrzeby bytowe tj.: pobyt dzieci w godzinach popołudniowych, właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki oraz wyżywienie. Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo-wychowawczych w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologicznego – pedagogicznego.

Oprócz ww. placówek prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na terenie Katowic funkcjonują placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe finansowane z budżetu miasta na podstawie umów zawartych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/ potrzeby 2020
1.	Liczba ludności w wieku produkcyjnym w podziale na dzielnice	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 1		tabela porównawcza poniżej wskaźników	prognozuje się tendencję spadkową
2.	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku aktywności zawodowej dla dzielnic i całego miasta	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 2		tabela porównawcza poniżej wskaźników	prognozuje się wzrost wskaźnika
		Bank danych lokalnych	40,41 % odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (73 342) do liczby osób w wieku aktywności zawodowej (181 513)	brak danych za 2019 rok	W 2018 – 41,86% Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (75 891) do liczby osób w wieku aktywności zawodowej (174 719)	prognozuje się wzrost wskaźnika
3.	Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+	Wydział Spraw Obywatelskich	Tabela nr 3/2016	Tabela nr 3/2019	tabela porównawcza poniżej wskaźników	Na podobnym poziomie
4.	Saldo migracji	Bank danych lokalnych	837 (saldo migracji ogółem)	brak danych za 2019 rok	w 2018 roku saldo migracji ogółem - 752	na podobnym poziomie
5.	Liczba akcji profilaktyki	Wydział Polityki	18	21	Wykaz akcji zamieszczono w opisie	21

	zdrowia	Spółecznej			działań C1D3 pkt 2.	
6.	Liczba i wykaz katowickich instytucji kultury i podmiotów gospodarczych, które oferują ulgi i dodatkowe uprawnienia dla rodzin (w tym w ramach programów „Babcia dziadek i Ja w Katowicach”, „Nas Troje i więcej”)	Wydział Polityki Społecznej	W programie: - „Nas Troje i więcej” brało udział 103 partnerów, w tym: 7 jednostek miejskich oraz 96 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców/ klubów sportowych/ spółdzielni socjalnych, - „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” brało udział 9 partnerów, w tym: 5 jednostek miejskich oraz 4 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców.	W 2019 roku w programie: - „Nas Troje i więcej” brało udział 120 partnerów, w tym: 7 jednostek miejskich oraz 113 partnerów spośród instytucji/ prywatnych przedsiębiorców/klubów w sportowych. - W programie „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” w 2019 roku brało udział 10 partnerów, w tym: 5 jednostek miejskich oraz 10 partnerów spośród instytucji / prywatnych przedsiębiorców.	wykaz instytucji: ²	przewiduje się kontynuację zadania na podobnym poziomie
7.	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej objętych badaniami profilaktycznymi, dofinansowanymi przez Urząd Miasta, w podziale na grupy wieku, typ szkół	Wydział Polityki Społecznej	W 2016 roku objęto różnego rodzaju świadczeniami profilaktycznymi łącznie: - 310 dzieci w wieku do lat 5; - 2 414 uczniów klas II szkół podstawowych; - 1 660 uczniów klas III szkół podstawowych; - 576 uczniów klas IV szkół podstawowych;	W 2019 roku objęto różnego rodzaju świadczeniami profilaktycznymi łącznie: - 21 dzieci w wieku do lat 5; - 1 470 uczniów klas II szkół podstawowych; - 681 uczniów klas III szkół podstawowych; - 57 uczniów klas IV szkół podstawowych; - 1 937 uczniów klas V szkół podstawowych; - 637 dziewcząt klas I szkół gimnazjalnych.		przewiduje się kontynuację zadania na podobnym poziomie

¹Program „Nas Troje i więcej” Jednostki miejskie udzielające 50 % rabatu na zakup biletu wstępu, w tym: Galeria Sztuki Współczesnej BWA, Muzeum Historii Katowic, Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (w tym „Spodek”, Lodowisko „Jantor”, Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Zadole”, Ośrodek Rekreacyjno - Wypoczynkowy „Rolna”, Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Bugla - kąpielisko, Hala Sportowa „Józefowska”, Ośrodek Sportowy „Słowian”, Ośrodek Sportowy „Szopienice”, Ośrodek Sportowy „HETMAN”, Ośrodek Sportowy „Podlesianka”, Ośrodek Tenisowy), Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie”, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Miejski Dom Kultury „Ligota”; Jednostki miejskie udzielające rodzinom wielodzietnym 100 % rabatu na zakup biletu wstępu na imprezy i koncerty bezpośrednio przez nie organizowane, w tym: Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek (od marca 2017 r.); Partnerzy spośród instytucji/prywatnych przedsiębiorców/klubów sportowych, w tym: biura podróży oraz inne związane z podróżami – 4 partnerów, finanse/odszkodowania – 4 partnerów, gabinety kosmetyczne – 7 partnerów, gabinety ortodontyczne – 2 partnerów, gabinety psychologiczne i terapeutyczne – 3 partnerów, gabinety stomatologiczne – 8 partnerów, kancelarie notarialne – 1 partner, kawiarnie/pizzerie/ restauracje – 5 partnerów, przedszkola niepubliczne – 3 partnerów, kluby sportowe/zajęcia sportowe – 4 partnerów, księgarnie – 4 partnerów, kwaciarnie – 1 partner, ośrodki szkolenia kierowców – 3 partnerów, pracownie złotniczo-grawerskie – 1 partner, rozrywka dla całej rodziny – 7 partnerów, sale zabaw dla dzieci – 4 partnerów, sklepy spożywcze – 1 partner, sklepy z artykułami biurowymi, szkolnymi – 1 partner, sklepy z odzieżą, zabawkami – 5 partnerów, sklepy zoologiczne – 1 partner, sklepy z artykułami remontowo-budowlanymi – 4 partnerów, sklepy pozostałe – 6 partnerów, szkoły niepubliczne/ wyższe uczelnie – 3 partnerów, szkoły językowe/zajęcia indywidualne oraz kursy doszkalające – 4 partnerów, szkoły pływania – 2 partnerów, szkoły tańca – 1 partner, usługi transportowe – 2 partnerów, usługi weterynaryjne – 1 partner, usługi lecznicze – 2 partnerów, usługi pozostałe (z zakresu architektury, wycinki drzew) – 6 partnerów, zakłady fotograficzne – 6 partnerów, zakłady fryzjerskie – 6 partnerów, zakłady optyczne – 8 partnerów. Program „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Muzeum Historii Katowic, Teatr „Ateneum”, Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek, Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie, PTWP Event Center Sp. z o.o., Sala zabaw „Nibylandia”, Śląskie Wesołe Miasteczko „Legendia”, Centrum Rozrywki „Guliwer”.

			- 1 435 uczniów klas V szkół podstawowych; - 651 dziewcząt klas I szkół gimnazjalnych.			
8.	Wykaz akcji i programów profilaktycznych zrealizowanych w mieście przy współpracy jednostek samorządu z organizacjami społecznymi i specjalistycznymi stowarzyszeniami	Wydział Polityki Społecznej	- Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2016 roku; - Sprawni do 100 lat - PROGRAM ORTO-VISION; - „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”; - „Zdrowy i aktywny senior”; - Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń słuchu oraz przetwarzania słuchowego u 5 latków uczęszczających do przedszkola miejskiego w Katowicach oraz zwiększenie świadomości wychowawców przedszkolnych na temat niedosłuchu centralnego; - Działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie profilaktyki HIV/AIDS – „Pogromcy mitów”; - Promocja zdrowia szansą na zapobieganie chorobom nowotworowym; - Zdrowy Przedszkolak.	- Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2019 roku, - „Dbamy o pamięć”, - „Masz 5 minut? Uratuj ludzkie życie!”, - „Zdrowy i aktywny senior”, - „Zwiększenie szans na sukces szkolny oraz społeczny pierwszoklasistów. Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości u dzieci 7-letnich uczęszczających do szkół podstawowych w Katowicach. Wsparcie terapeutyczne dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami oraz poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie elementów pracy z dzieckiem z zaburzeniami uwagi oraz nadpobudliwością”, - „Słoneczna Kraina dla zdrowia”, - „Kampania edukacyjna z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych piersi i promocji zdrowia: „DZIAŁAJ, BADAJ, ŻYJ!”, - „Zdrowy Przedszkolak”, - „Pamięć”, - „Działania prozdrowotne w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku”, - „Edukacja najlepszym sposobem na walkę z otyłością i nadwagą.”.	Więcej informacji dot. akcji wraz z nazwami organizacji pozarządowych, które je realizowały, znajduje się w opisie działań C1D3 pkt 2.	

		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (III edycja)	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (VI edycja)	W 2019 roku MOPS przy wsparciu Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice przeprowadził kolejną edycję Kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego.	Kampania na rzecz rodzicielstwa zastępczego (VII edycja)
9.	Liczby kart wydanych uczestnikom programów miejskich: „Nas Troje i więcej”, Karta dużej rodziny w podziale na dzielnice miast	Wydział Polityki Społecznej	- „Nas Troje i więcej”: 3 559, - Karta Dużej Rodziny: 2 045	- „Nas Troje i więcej”: 2 270, - Karta Dużej Rodziny: 4 660	Znaczny wzrost liczby wydanych Kart Dużej Rodziny w 2019 roku w porównaniu do lat ubiegłych wynika z faktu wprowadzenia w 2019 roku przepisu pozwalającego na przyznawanie ww. Kart wszystkim rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na swoim utrzymaniu co najmniej 3 dzieci.	W 2020 roku przewiduje się zmniejszenie liczby wydawanych Kart Dużej Rodziny z uwagi na to, iż większość rodziców, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci wniosła o jej przyznanie zaraz po wprowadzeniu takiej możliwości, tj. w 2019 roku.
10.	Wykaz partnerów pozyskanych w Katowicach do współpracy w ramach programów wspierania rodzin „Nas Troje i więcej”, „Babcia dziadek i ja w Katowicach”	Wydział Polityki Społecznej	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.	Jak w C ₁ D ₄ wskaźnik monitoringu 6.	
11.	Liczba akcji skierowanych na pozyskiwanie nowych mieszkańców	Wydział Promocji	3	4*	Projekt „Nowy Obywatel” Projekt „Dzidziuś” Wystawa „Przytul Polskę” Wydarzenia w Centrum Informacji Turystycznej	3

*Nie jest możliwe wskazanie pełnej i adekwatnej do faktów liczby działań prowadzonych przez Wydział Promocji w kontekście rozważanego obszaru. Wykazane w tabeli powyżej projekty są w pełni realizowane przez tut. Wydział, poza tym WP, zgodnie ze swoim zakresem, podejmuje działania marketingowe służące promowaniu przedsięwzięć realizowanych w tej dziedzinie przez komórki merytoryczne Urzędu.

Tabela nr 1 Liczba ludności w wieku produkcyjnym w podziale na dzielnice

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	2016			2019	
		Wiek	19-65	19-60	19-65	19-60
		Płeć	M	K	M	K
1	Śródmieście		9032	8361	8317	7550
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4601	4371	4263	3914
3	Zawodzie		3745	3409	3369	3018
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3112	3164	3085	3138
5	Brynów Cz. Wschodnia - Os. Zgrzebnika		1787	1718	1698	1638
6	Ligota-Panewniki		9100	8796	8839	8105
7	Załęże		3047	2889	2747	2570
8	Osiedle Witosa		4096	3715	3762	3388
9	Osiedle Tysiąclecia		6071	5960	5827	5684
10	Dąb		2164	2079	2140	1982
11	Wełnowiec - Józefowiec		4330	3950	4003	3660
12	Koszutka		3027	2959	2899	2825
13	Bogucice		4757	4277	4307	3831
14	Dąbrówka Mała		1747	1560	1549	1346
15	Szopienice - Burowiec		4738	4426	4441	4156
16	Janów - Nikiszowiec		3327	2970	3071	2729
17	Giszowiec		5478	4917	4951	4352
18	Murcki		1701	1512	1616	1435
19	Piotrowice - Ochojec		7374	6839	6801	6118
20	Zarzeczce		798	759	858	833
21	Kostuchna		3410	3192	3636	3440
22	Podlesie		1919	1845	2011	1892
KATOWICE			89 361	83 668	84 190	77 604

Tabela nr 2 Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku aktywności zawodowej dla dzielnic i całego miasta

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	2016					2019			
		Wiek	powyżej 65 lat	Odsetek liczby mężczyzn w wieku poprodukcyjnym do liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym	powyżej 60 lat	Odsetek liczby kobiet w wieku poprodukcyjnym do liczby kobiet w wieku produkcyjnym	powyżej 65 lat	Odsetek liczby mężczyzn w wieku poprodukcyjnym do liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym	powyżej 60 lat	Odsetek liczby kobiet w wieku poprodukcyjnym do liczby kobiet w wieku produkcyjnym
		Płeć	M		K		M		K	
1	Śródmieście		2022	ok. 0,22 (22%)	4705	ok. 0,56 (56%)	1944	ok. 0,23 (23%)	4552	ok. 0,60 (60%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		1157	ok. 0,25 (25%)	2443	ok. 0,56 (56%)	1257	ok. 0,29 (29%)	2604	ok. 0,67 (67%)
3	Zawodzie		953	ok. 0,25 (25%)	1937	ok. 0,57 (57%)	990	ok. 0,29 (29%)	1994	ok. 0,67 (67%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		1077	ok. 0,35 (35%)	2179	ok. 0,69 (69%)	1125	ok. 0,36 (36%)	2238	ok. 0,71 (71%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebnioła		763	ok. 0,43 (43%)	1418	ok. 0,83 (83%)	777	ok. 0,46 (46%)	1408	ok. 0,86 (86%)
6	Ligota-Panewniki		2055	ok. 0,23 (23%)	4562	ok. 0,52 (52%)	2231	ok. 0,25 (25%)	4826	ok. 0,60 (60%)
7	Załęże		588	ok. 0,19 (19%)	1451	ok. 0,5 (50%)	584	ok. 0,21 (21%)	1441	ok. 0,57 (57%)
8	Osiedle Witosa		816	ok. 0,2 (20%)	1792	ok. 0,48 (48%)	1001	ok. 0,27 (27%)	2079	ok. 0,61 (61%)
9	Osiedle Tysiąclecia		2086	ok. 0,34 (34%)	4472	ok. 0,75 (75%)	2088	ok. 0,36 (36%)	4466	ok. 0,79 (79%)
10	Dąb		685	ok. 0,32 (32%)	1388	ok. 0,67 (67%)	633	ok. 0,30 (30%)	1312	ok. 0,66 (66%)
11	Wełnowiec - Józefowiec		1329	ok. 0,31 (31%)	2610	ok. 0,66 (66%)	1416	ok. 0,35 (35%)	2643	ok. 0,72 (72%)
12	Koszutka		928	ok. 0,31 (31%)	2497	ok. 0,84 (84%)	884	ok. 0,30 (30%)	2341	ok. 0,83 (83%)
13	Bogucice		952	ok. 0,2 (20%)	2033	ok. 0,48 (48%)	1107	ok. 0,26 (26%)	2265	ok. 0,60 (60%)
14	Dąbrówka Mała		295	ok. 0,17 (17%)	610	ok. 0,4 (40%)	334	ok. 0,22 (22%)	681	ok. 0,51 (51%)
15	Szopienice - Burowiec		772	ok. 0,16 (16%)	1952	ok. 0,44 (44%)	820	ok. 0,18 (18%)	1910	ok. 0,46 (46%)
16	Janów - Nikiszowiec		610	ok. 0,18 (18%)	1331	ok. 0,45 (45%)	607	ok. 0,20 (20%)	1351	ok. 0,50 (50%)
17	Giszowiec		1251	ok. 0,23 (23%)	2385	ok. 0,49 (49%)	1376	ok. 0,28 (28%)	2586	ok. 0,60 (60%)
18	Murcki		396	ok. 0,23 (23%)	723	ok. 0,48 (48%)	381	ok. 0,24 (24%)	726	ok. 0,51 (51%)
19	Piotrowice - Ochojec		1700	ok. 0,23 (23%)	3724	ok. 0,54 (54%)	1970	ok. 0,29 (29%)	4096	ok. 0,67 (67%)
20	Zarzecze		121	ok. 0,15 (15%)	258	ok. 0,34 (34%)	147	ok. 0,17 (17%)	292	ok. 0,36 (36%)
21	Kostuchna		467	ok. 0,14 (14%)	1043	ok. 0,33 (33%)	543	ok. 0,15 (15%)	1198	ok. 0,35 (35%)
22	Podlesie		377	ok. 0,2 (20%)	678	ok. 0,37 (37%)	424	ok. 0,21 (21%)	743	ok. 0,40 (40%)
KATOWICE			21 400	ok. 0,24 (24%)	46 191	ok. 0,55 (55%)	22639	ok. 0,27 (27%)	47752	ok. 0,62 (62%)

Tabela nr 3/2016 Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+ w 2016 roku

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	Liczba osób w wieku 60+	Odsetek liczby osób w wieku 60+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 70+	Odsetek liczby osób w wieku 70+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 80+	Odsetek liczby osób w wieku 80+ do ogólnej liczby osób w JP
1	Śródmieście		8021	ok. 0,28 (28%)	4454	ok. 0,16 (16%)	2068	ok. 0,07 (7%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4411	ok. 0,3 (30%)	2149	ok. 0,15 (15%)	665	ok. 0,05 (5%)
3	Zawodzie		3501	ok. 0,3 (30%)	1569	ok. 0,13 (13%)	463	ok. 0,04 (4%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3774	ok. 0,34 (34%)	1856	ok. 0,17 (17%)	540	ok. 0,05 (5%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebnika		2501	ok. 0,38 (38%)	1472	ok. 0,22 (22%)	613	ok. 0,09 (9%)
6	Ligota-Panewniki		8033	ok. 0,28 (28%)	3947	ok. 0,14 (14%)	1689	ok. 0,06 (6%)
7	Załęże		2442	ok. 0,25 (25%)	1181	ok. 0,12 (12%)	466	ok. 0,05 (5%)
8	Osiedle Witosa		3468	ok. 0,28 (28%)	1140	ok. 0,09 (9%)	282	ok. 0,02 (2%)
9	Osiedle Tysiąclecia		7420	ok. 0,34 (34%)	4285	ok. 0,2 (20%)	1204	ok. 0,06 (6%)
10	Dąb		2344	ok. 0,32 (32%)	1423	ok. 0,19 (19%)	541	ok. 0,07 (7%)
11	Wełnowiec - Józefowiec		4646	ok. 0,32 (32%)	2304	ok. 0,16 (16%)	695	ok. 0,05 (5%)
12	Koszutka		3892	ok. 0,36 (36%)	2463	ok. 0,23 (23%)	1315	ok. 0,12 (12%)
13	Bogucice		3835	ok. 0,27 (27%)	1495	ok. 0,11 (11%)	441	ok. 0,03 (3%)
14	Dąbrówka Mała		1194	ok. 0,23 (23%)	527	ok. 0,1 (10%)	190	ok. 0,04 (4%)
15	Szopienice - Burowiec		3346	ok. 0,23 (23%)	1686	ok. 0,12 (12%)	659	ok. 0,05 (5%)
16	Janów - Nikiszowiec		2404	ok. 0,24 (24%)	1204	ok. 0,12 (12%)	368	ok. 0,04 (4%)
17	Giszowiec		4554	ok. 0,28 (28%)	1731	ok. 0,1 (10%)	382	ok. 0,02 (2%)
18	Murcki		1282	ok. 0,25 (25%)	731	ok. 0,14 (14%)	205	ok. 0,04 (4%)
19	Piotrowice - Ochojec		6985	ok. 0,3 (30%)	3110	ok. 0,13 (13%)	1136	ok. 0,05 (5%)
20	Zarzecze		485	ok. 0,19 (19%)	198	ok. 0,08 (8%)	82	ok. 0,03 (3%)
21	Kostuchna		1861	ok. 0,18 (18%)	904	ok. 0,09 (9%)	347	ok. 0,03 (3%)
22	Podlesie		1302	ok. 0,21 (21%)	625	ok. 0,1 (10%)	206	ok. 0,03 (3%)
KATOWICE			81 701	ok. 0,29 (29%)	40 454	ok. 0,14 (14%)	14 557	ok. 0,05 (5%)

Tabela nr 3/2019 Liczba i odsetek ludności dzielnic miasta w wieku 60+, 70+, 80+ w 2019 roku

Nr JP	Nazwa Jednostki Pomocniczej	Wiek	Liczba osób w wieku 60+	Odsetek liczby osób w wieku 60+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 70+	Odsetek liczby osób w wieku 70+ do ogólnej liczby osób w JP	Liczba osób w wieku 80+	Odsetek liczby osób w wieku 80+ do ogólnej liczby osób w JP
1	Śródmieście		7758	ok. 0,30 (30%)	4197	ok. 0,16 (16%)	1941	ok. 0,07 (7%)
2	Załęska Hałda - Brynów Część Zachodnia		4667	ok. 0,33 (33%)	2370	ok. 0,17 (17%)	828	ok. 0,06 (6%)
3	Zawodzie		3534	ok. 0,32 (32%)	1742	ok. 0,16 (16%)	512	ok. 0,05 (5%)
4	Os. Paderewskiego - Muchowiec		3783	ok. 0,33 (33%)	2173	ok. 0,19 (19%)	668	ok. 0,06 (6%)
5	Brynów Część Wschodnia - Os. Zgrzebnioła		2494	ok. 0,39 (39%)	1493	ok. 0,23 (23%)	662	ok. 0,10 (10%)
6	Ligota-Panewniki		8513	ok. 0,30 (30%)	4196	ok. 0,15 (15%)	1791	ok. 0,06 (6%)
7	Załęże		2422	ok. 0,27 (27%)	1223	ok. 0,14 (14%)	455	ok. 0,05 (5%)
8	Osiedle Witosa		3857	ok. 0,32 (32%)	1442	ok. 0,12 (12%)	368	ok. 0,03 (3%)
9	Osiedle Tysiąclecia		7362	ok. 0,35 (35%)	4575	ok. 0,22 (22%)	1552	ok. 0,07 (7%)
10	Dąb		2203	ok. 0,31 (31%)	1408	ok. 0,20 (20%)	611	ok. 0,09 (9%)
11	Wełnowiec - Józefowiec		4702	ok. 0,34 (34%)	2604	ok. 0,19 (19%)	806	ok. 0,06 (6%)
12	Koszutka		3745	ok. 0,36 (36%)	2278	ok. 0,22 (22%)	1228	ok. 0,12 (12%)
13	Bogucice		4218	ok. 0,31 (31%)	1794	ok. 0,13 (13%)	543	ok. 0,04 (4%)
14	Dąbrówka Mała		1315	ok. 0,28 (28%)	551	ok. 0,12 (12%)	191	ok. 0,04 (4%)
15	Szopienice - Burowiec		3394	ok. 0,24 (24%)	1663	ok. 0,12 (12%)	665	ok. 0,05 (5%)
16	Janów - Nikiszowiec		2495	ok. 0,27 (27%)	1212	ok. 0,13 (13%)	385	ok. 0,04 (4%)
17	Giszowiec		4929	ok. 0,31 (31%)	2124	ok. 0,14 (14%)	481	ok. 0,03 (3%)
18	Murcki		1319	ok. 0,27 (27%)	777	ok. 0,16 (16%)	250	ok. 0,05 (5%)
19	Piotrowice - Ochojec		7498	ok. 0,33 (33%)	3367	ok. 0,15 (15%)	1274	ok. 0,06 (6%)
20	Zarzecze		560	ok. 0,20 (20%)	232	ok. 0,08 (8%)	87	ok. 0,03 (3%)
21	Kostuchna		2216	ok. 0,20 (20%)	1028	ok. 0,09 (9%)	421	ok. 0,04 (4%)
22	Podlesie		1414	ok. 0,22 (22%)	707	ok. 0,11 (11%)	234	ok. 0,04 (4%)
KATOWICE			84398	ok. 0,31 (31%)	43156	ok. 0,16 (16%)	15953	ok. 0,06 (6%)

Statystyki mieszkańców sporządzone dla pomocniczych jednostek (tabele nr 1, 2 i 3) uwzględniają osoby zameldowane w Katowicach na pobyt stały lub czasowy. Oznacza to, że w przypadku osoby zameldowanej w Katowicach równocześnie na pobyt stały, jak i na pobyt czasowy pod innym adresem, będzie ona liczona jako jedna osoba. Statystyki zostały wygenerowane 11 marca 2020 roku wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Z analizy powyższych składników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku:

- nadal spadała liczba osób w wieku produkcyjnym,
- nadal wzrastała liczba osób w wieku poprodukcyjnym,

- utrzymywał się na podobnym poziomie odsetek mieszkańców w wieku 60+, 70+ i 80+
- aktywnie kontynuowana była realizacja akcji i programów dot. profilaktyki zdrowia,
- zwiększyła się liczba partnerów, z którymi realizowane były programy wspierania rodziny,
- znacznie wzrosła liczba uczestników programu Karta Dużej Rodziny, co wynika z faktu wprowadzenia w 2019 roku przepisu pozwalającego na przyznawanie ww. kart wszystkim rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na swoim utrzymaniu co najmniej 3 dzieci,
- kontynuowane były akcje skierowane na pozyskiwanie nowych mieszkańców.

Aktualnie Bank Danych Lokalnych (BDL) nie został jeszcze zasilony danymi za 2019 rok jednak w porównaniu do 2018 roku wskaźnik obciążenia demograficznego wykazuje tendencję wzrostową - w 2018 roku wzrosła liczba osób wieku poprodukcyjnym i spadła liczba osób w wieku produkcyjnym.

Saldo migracji, czyli różnica między napływem (imigracja) a odpływem (emigracja) ludności z danego obszaru w określonym czasie wskazuje, że spada liczba mieszkańców migrujących poza Katowice w stosunku do 2016 r., jednak w porównaniu do 2017 r. dana ta wzrosła - co uzasadnia konieczność zintensyfikowania dotychczasowych działań nakierowanych na poprawę warunków życia w mieście, co zapobiegłoby odpływowi mieszkańców z Katowic.

Na podstawie danych tabelarycznych przedstawionych przez Wydział Spraw Obywatelskich oraz danych z Banku Danych Lokalnych można przyjąć, że wskaźnik obciążenia demograficznego będzie nadal wzrastał, co stanowić będzie uzasadnienie do kontynuowania zaplanowanych w Strategii działań zaradczych nakierowanych w szczególności na wspieranie rodziny, zachęcanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa i w perspektywie ograniczenia niekorzystnych trendów w sytuacji demograficznej miasta.

Niekorzystne zmiany w liczbie ludności miasta są tendencją światową dotyczącą wiele większych ośrodków miejskich. Katowice podejmują starania o wzmocnienie więzi mieszkańców z miastem, a także o pozyskanie nowych obywateli. Poza realizacją programów o charakterze stricte promującym Katowice jako miejsce atrakcyjne do zamieszkania, podejmowane są także działania mające na celu poszerzenie dotychczasowej oferty miasta o szeroko pojętym charakterze społecznym, których celem jest wzbudzenie zainteresowania Katowicami u potencjalnych mieszkańców.

Wskaźnik rezultatu: Wzrost liczby inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczających negatywne następstwa demograficznego starzenia się społeczeństwa.

W 2019 roku realizowano działania zmierzające do:

- rozwoju form aktywnego podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia mieszkańców miasta,
- zwiększenia liczby inicjatyw nakierowanych na wzmocnienie międzypokoleniowej integracji,
- wzrostu liczby mieszkańców miasta korzystających z projektów wsparcia dużej rodziny,
- poprawy warunków do podnoszenia sprawności fizycznej i zdrowego stylu życia,
- zwiększenia ilości programów badań profilaktycznych i akcji promujących zdrowy styl życia,
- rozbudowy oferty wsparcia w ramach pracy środowiskowej nakierowanej na poprawę funkcjonowania rodziny,
- rozwoju polityki senioralnej w mieście, realizowanej przez władze miasta przy współpracy z Radą Seniorów, jako ciała opiniodawczego, doradczego i inicjatywnego.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż w 2019 roku nadal kontynuowana była realizacja inicjatyw, wydarzeń, przedsięwzięć czy też rozwiązań, które miasto Katowice podejmuje by ograniczyć negatywne trendy/zjawiska demograficzne. Na uwagę zasługuje szczególnie fakt, że w działania miasta aktywnie włączają się mieszkańcy, organizacje, firmy i instytucje, dzięki czemu opisywana oferta może mieć szeroki i dopasowany do faktycznych potrzeb wymiar. Dane porównawcze zawarte w Strategii wskazują jednoznacznie na zasadność kontynuowania oddziaływań w dotychczasowych formach.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie aktualnej diagnozy przemian w strukturze społeczno-demograficznej miasta w oparciu o dane pozyskiwane w okresie realizacji Strategii.

Katowice są 11. miastem w Polsce po względem liczby ludności. Porównując liczbę ludności w 2019 roku z rokiem 2016, zauważalna jest tendencja spadkowa liczby mieszkańców. Przyczyną tego zjawiska może być odnotowana mniejsza ilość urodzeń niż zgonów. Obserwuje się również wzrost liczby osób w wieku

poprodukcyjnym oraz utrzymujący się wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego, co wskazuje na starzejące się społeczeństwo.

Podstawą do uzyskania aktualnej diagnozy przemian struktury społeczno - demograficznej prócz danych statystycznych były także informacje pozyskane przez pracowników różnych instytucji działających w obszarze wsparcia społecznego. Rozwój programów aktywności lokalnej i centrów w społecznościowych pozwala także na diagnozowanie potrzeb lokalnego środowiska. W dobie zachodzących przemian w strukturze społeczno-demograficznej miasta szczególnego znaczenia nabiera wymiana informacji pomiędzy instytucjami i pogłębianie współpracy międzysektorowej pozwalającej skuteczniej i efektywniej dopasować ofertę miasta do zdiagnozowanych potrzeb.

W odpowiedzi na zdiagnozowane przemiany w strukturze miasta Katowice rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach wspierania inicjatyw sprzyjających młodym rodzinom i odpowiedzialnemu rodzicielstwu oraz ograniczanie następstw demograficznego starzenia się miasta.

2. Wspieranie rodziny

Cel strategiczny poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny

Kierunki działań strategicznych

C2 K₁	Wzmacnianie polityki prorodzinnej na terenie miasta
C2 K₂	Wspieranie rodziny przy wykorzystaniu oferty dostępnej w ramach systemu pomocy i integracji społecznej.
C2 K₃	Wyrównywanie szans wychowawczych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Działania

Cel strategiczny: poprawa warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C2 D₁	1. Przygotowanie do pełnienia ról rodzicielskich i tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. 2. Rozwijanie infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (między innymi żłobki, przedszkola). 3. Zapewnienie bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej. 4. Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez rozszerzenie bezpłatnego poradnictwa na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności. 5. Diagnozowanie potrzeb i problemów dotyczących rodzin na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Edukacji i Sportu, - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Kultury we współpracy z instytucjami kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
Ad. 1. W 2019 roku w drodze otwartych konkursów ofert miasto Katowice zleciło do realizacji organizacjom pozarządowym dwa zadania, których zakres merytoryczny dotyczył (w całości, bądź częściowo) pracy z rodziną tj.: 1) „Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach zadania pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób” – 11 umów, w tym: 8 umów pokonkursowych (w tym 1 umowa na tzw. „wkład własny”) oraz 3 umowy zawarte w trybie tzw. „małych grantów”; 2) „Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka” – 9 umów, w tym: 5 umów pokonkursowych (w tym 1 na tzw. „wkład własny”) oraz 4 zawarte w trybie tzw. „małych grantów”. W ramach: a) pierwszego z ww. zadań realizowane było poradnictwo rodzinne obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, a także terapię rodzinną, b) w ramach drugiego z ww. zadań zorganizowane zostały: warsztaty ukazujące całym rodzinom alternatywne sposoby na spędzanie czasu wolnego w rodzinnym gronie oraz festyny i pikniki rodzinne. Ad. 2. W ramach rozwoju infrastruktury ułatwiającej godzenie różnych ról społecznych podejmowane były działania zmierzające do zwiększenia liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach. W 2019 roku: - od dnia 1 stycznia do 31 sierpnia bazę wychowania przedszkolnego w mieście Katowice stanowiło: 72 samodzielnych przedszkoli publicznych, 6 przedszkoli w zespołach szkolno-przedszkolnych, 1 przedszkole w Zespole Szkół i Placówek Nr 1, 1 przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących; - od dnia 1 września do dnia 31 grudnia bazę wychowania przedszkolnego w mieście Katowice stanowiło: 61 samodzielnych przedszkoli publicznych, 16 przedszkoli w zespołach szkolno-przedszkolnych, 1 przedszkole w Zespole Szkół i Placówek Nr 1 oraz 1 przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących.		

W 2019 r. na terenie miasta Katowice funkcjonował jeden Żłobek Miejski z 13 oddziałami zlokalizowanymi w różnych dzielnicach miasta. Żłobek Miejski w 2019 r. dysponował 949 miejscami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Miasto Katowice wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu mieszkańców stale zwiększa bazę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zwiększanie ilości miejsc w Żłobku Miejskim. W 2019 r. zwiększono liczbę miejsc w oddziałach Żłobka Miejskiego o 28. Zwiększenie nastąpiło w oddziale przy ul. Boya-Żeleńskiego 30 o 20 miejsc oraz w oddziale przy ul. Krzywoustego 9 o 8 miejsc. Opłata rodzica za Żłobek Miejski w Katowicach wynosi 150,00 zł miesięcznie na 1 dziecko, a w przypadku rodzeństwa po 75,00 zł i jest jedną z najniższych w kraju.

Niezależnie od działań związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki żłobkowej w strukturach Żłobka Miejskiego, miasto Katowice dotuje miejsca opieki żłobkowej w istniejących na terenie miasta placówkach niepublicznych. W 2019 r. na terenie miasta Katowice zarejestrowane były 34 żłobki niepubliczne oraz 2 kluby dziecięce, które łącznie posiadały 1 407 miejsc dla dzieci w wieku do lat 3. Dotację otrzymało, w całym roku kalendarzowym, łącznie 30 żłobków niepublicznych na łączną liczbę 1 154 miejsc opieki. W 2019 r. 29 żłobków otrzymało dotację w wysokości 600 zł miesięcznie na jedno miejsce opieki na podstawie Uchwały Rady Miasta Katowice nr LVIII/1207/18 z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie miasta Katowice oraz 1 żłobek otrzymał dotację w wysokości 800 zł miesięcznie na jedno miejsce opieki w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert na realizację zadania: „Organizacja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowanej w formie żłobka”. W 2020 roku, w związku z sukcesywnym zwiększaniem się liczby miejsc opieki żłobkowej, sprawowanej przez podmioty niepubliczne zaplanowano, że dofinansowanych zostanie 1 329 miejsc opieki. W 2019 r. dofinansowano 1 154 miejsc opieki. Dzięki powyższym działaniom liczba ta wzrosła o 175 miejsc.

Ad.3.

W ramach zapewnienia bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej w Katowicach zorganizowano „Akcję lato w mieście 2019” oraz „Akcję zima w mieście 2019”. W „Akcji lato w mieście 2019” uczestniczyły 33 szkoły podstawowe, 5 zespołów szkolno-przedszkolnych oraz 3 placówki pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom, w czasie przerwy wakacyjnej, m.in. zajęcia świetlicowe, komputerowe, półkolonie, zajęcia rekreacyjno-sportowe. W 2019 roku w „Akcji lato w mieście 2019” wzięło udział 3 521 dzieci w placówkach szkolnych i 852 dzieci w placówkach pozaszkolnych. W „Akcji zima w mieście 2019” uczestniczyły 31 szkoły podstawowe, 4 zespoły szkolno-przedszkolne, 3 szkoły ponadgimnazjalne i 1 placówka pracy pozaszkolnej, które zapewniły uczniom zajęcia w okresie przerwy zimowej. W 2019 roku w „Akcji zima w mieście 2019” wzięło udział 3 474 dzieci w placówkach szkolnych i 811 dzieci w placówkach pozaszkolnych. Przekazana została dotacja dla 22 klubów sportowych na realizację zadania pn.: „Akcja zima 2019 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 28 613,78 zł oraz dla 11 klubów sportowych na zadanie pn.: „Akcja Lato 2019 - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży” w wysokości 26 340,00 zł.

Miejskie Instytucje Kultury realizowały zadanie w następujący sposób:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2019 roku w ramach zapewnienia bezpłatnej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej realizował Akcję Zima w Mieście oraz Lato w Mieście. Obydwa programy były realizowane w 3 miejscach: Pałac Młodzieży, ul. Mikołowska 26, Scena Ateneum, ul. św. Jana 10, Galeria Ateneum, ul. 3 Maja 25 w Katowicach w formie projektu warsztatowego i warsztatów teatralnych i wystawy;
- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach organizowała warsztaty ekspresji twórczej w ramach akcji Lato w Mieście i Zima w Mieście. Zajęcia związane były tematycznie z bieżącą wystawą;
- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” uczestniczyła w programach Miasta Katowice „Akcja Zima” i „Akcja Lato”, organizując bezpłatne koncerty dla dzieci, które mają za zadanie zachęcić odbiorców do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek uczestniczyła w programach akcja „Zima w Mieście” i „Lato w Mieście” organizując: warsztaty plastyczne, warsztaty teatralne i scenograficzne, warsztaty muzyczne, warsztaty Future Artist, Muzykodrom – projekt z zakresu edukacji muzycznej, warsztaty muzyczne;
- Muzeum Historii Katowic w ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście” w 2019 r. przygotowało

działania - zajęcia warsztatowe plastyczne, kreatywne i teatralne,

- Miejska Biblioteka Publiczna w ramach akcji „Ferie z Książką” i „Lato z Książką” Biblioteka przygotowała zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci i młodzieży. Zajęcia w okresie zimowym odbywały w filiach pod hasłem „Muzyczne Harce”, a „Lato z Książką 2019” – pod hasłem „Luftuj się z Biblioteką!”;

- Miejskie Domy Kultury. Zajęcia realizowane przez wszystkie Domy Kultury w ramach akcji „Zima w Mieście” i „Lato w Mieście”: gry i zabawy integracyjne, warsztaty plastyczne, teatralne, wokalne, naukowe, zajęcia ruchowe, gry edukacyjne, koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi, komputerowe, sportowe, projekcje filmów, zabawy taneczne i bale karnawałowe. Poza zajęciami stacjonarnymi organizowanymi w siedzibach MDK dzieci miały możliwość wzięcia udziału w zorganizowanych wyjazdach np. do kina, na basen, do papugarni, muzeów, Górnośląskiego Parku Etnograficznego i in.

Katowickie dzieci i młodzież w ramach organizacji letniego i zimowego wypoczynku korzystały z zajęć organizowanych w świetlicach i klubach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe, jak również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Dzieci uczestniczyły w wielu zajęciach świetlicowych i międzyświetlicowych, imprezach organizowanych w Pałacu Młodzieży, Domach Kultury, imprezach plenerowych w Parku Kościuszki i Parku Śląskim. W okresie wakacyjnym dzieci korzystały ze wszystkich kąpielisk otwartych oraz boisk i sal gimnastycznych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. W okresie wakacji dzieci i młodzież miały możliwość skorzystania z dofinansowania do indywidualnych wyjazdów, a dzieci ze szkół podstawowych skorzystały z wyjazdów organizowanych przez MOPS w ramach kolonii w miejscowościach Korbielów i Laliki.

Ad. 4.

Wspieranie osób, rodzin w pełnieniu funkcji poprzez szerzenie bezpłatnego poradnictwa realizowane było przez psychologów, pedagogów, mediatora i terapeutów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. oferta poradnictwa specjalistycznego obejmuje również wsparcie w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym oraz mediacje. Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków świadczone było także przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W 2019 roku organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta Katowice świadczyły także poradnictwo specjalistyczne na podstawie umów podpisanych na realizację tego zadania. Świadczone poradnictwo specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców.

Ad. 5.

W 2019 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dokonywali systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budowali wraz z nią plan pomocy i podejmowali różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracowali ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej.

Ponadto asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach prowadzonej usługi sporządzali ocenę/diagnozę rodziny, która miała na celu rozpoznanie jej potrzeb, określenie mocnych oraz słabych stron, definiowane były cele pracy z rodziną oraz planowane działania do realizacji. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny prowadzone były w oparciu o formułę zespołu ds. pracy z osobą/rodziną, podczas którego dokonywana była okresowa ocena sytuacji rodziny (nie rzadziej niż raz na pół roku).

Ponadto, szczegółowa diagnoza w zakresie potrzeb i problemów dotyczących rodzin na terenie Katowic została opracowana i zamieszczona w „Gminnym programie wspierania rodziny na lata 2018-2020”

przyjętym Uchwałą Nr LII/1052/18 Rady Miasta Katowice z dnia 25 stycznia 2018 roku. Natomiast szczegółowe potrzeby na 2020 rok zostały ujęte w sprawozdaniu za 2019 rok z realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2018-2020”.		
C2 D₂	1. Utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej. 2. Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej. 3. Dalsze doskonalenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
Ad. 1. Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach udzielali pomocy i wsparcia katowickim rodzinom w pokonywaniu trudności oraz w stworzeniu odpowiednich warunków dla rozwoju dziecka w rodzinie. Indywidualna pomoc służyła rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiąganiu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania aktywnych działań celem poprawy funkcjonowania rodziny. Asystenci rodziny realizowali swoje zadania przy ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi oraz specjalistami i konsultantami zatrudnionymi w Ośrodku, w tym psychologami, konsultantami ds. uzależnień, przemocy w rodzinie i pedagogiem. Ponadto ważnym elementem kompleksowego rozwiązywania problemów rodziny była współpraca z podmiotami zewnętrznymi między innymi szkołami, przedszkolami, żłobkami oraz poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. Holistyczne podejście do problemów rodziny pozwala na zastosowanie jak najbardziej adekwatnego do zdiagnozowanych potrzeb wsparcia a tym samym zabezpieczenia dziecka w rodzinie, czyli jego naturalnym środowisku. Ad. 2. Rodzicielstwo zastępcze jest częścią systemu działającego na rzecz dziecka i wspierania rodziny. Główne działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach to: 1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej; 2. objęcie wsparciem i pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej osób pełniących funkcję rodziny zastępczej; 3. zapewnienie badań psychologicznych osobom pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej, o których mowa w art. 46 ust. 3 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dn. 9 czerwca 2011r.; 4. zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznego wsparcia: szkoleń, grup wsparcia, poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego itp. Poradnictwem specjalistycznym objęte są również dzieci i wychowankowie rodzin zastępczych. Działania na rzecz wspierania rodzin zastępczych realizowane były w 2019 roku w ramach „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 – 2020”. Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu z realizacji „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020”. Ad.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane jest w oparciu o „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020”. Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i łagodzenie szkód wynikających z występowania tego zjawiska. Realizacja celu odbywa się zgodnie z priorytetami ustalonymi w Programie, a zatem: ✓ doskonalenie strategii i modelu współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ✓ ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, ✓ podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich – profilaktyka i edukacja, ✓ profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem		

przemocy w rodzinie. Więcej informacji na ten temat znajduje się w sprawozdaniu z „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020” za rok 2019.		
C2 D3	1. Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, instytucje oświatowe, instytucje kultury
Ad. 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2019 roku szereg działań projektowych, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej, nakierowanych m.in. na wsparcie dzieci i młodzieży. Były to zarówno działania dedykowane dzieciom i młodzieży, jak również z zakresu szeroko rozumianej organizacji społeczności lokalnej. Były to w szczególności następujące projekty: „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w tym: • usługi asystenta rodziny - asystenci rodziny objęli wsparciem 42 rodziny – w ramach świadczonej usługi zapoznawali nowych klientów z celami i formami wsparcia w ramach projektu, zasadami współpracy rodziny z asystentem, spotkania obejmowały również wstępną diagnozę rodzin pod kątem socjalno-bytowym, • poradnictwo pedagogiczne - pedagog objął wsparciem 24 osoby – w ramach świadczonej usługi pedagog wspomagał rodziców w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi, • Program Aktywności Lokalnej w Zawodziu, w tym spotkania w ramach Klubu Wolontariusza dla młodzieży, gdzie odbyło się 46 spotkań, w których udział wzięło średnio 10 osób, a ich celem było zapoznanie uczestników z ideą wolontariatu, uwrażliwianie na potrzeby innych, wyposażanie młodych uczestników m.in. w kompetencje społeczne poprzez działanie na rzecz środowiska lokalnego, kształtowanie umiejętności działania zespołowego oraz aktywnego i efektywnego spędzania czasu wolnego, • Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb, w tym spotkania w ramach Lokalnej Strefy Młodych, wolontariatu młodzieży na rzecz swojego środowiska lokalnego, wyjścia integracyjne i spotkania tematyczne. „Centrum Społecznościowe – Nasze Załęże – I etap”. W ramach działań organizowanych w projekcie odbywały się m.in.: • cykliczne spotkania w ramach klubu społecznościowego dla dzieci i młodzieży - zajęcia manualne, integracyjne, sportowe (ok. 70 spotkań), • poradnictwo terapeutyczne obejmujące uczniów wraz z rodzicami, • imprezy środowiskowe (m.in. „Bajkowe melodie” - mikołajkowa impreza dla dzieci i rodziców) oraz wyjścia integracyjne, • warsztaty edukacyjno-profilaktyczne, m.in. dotyczące zdrowego odżywiania. Dodatkowo zrealizowano m.in.: • cykliczne warsztaty i spotkania w ramach Klubu Rodzica (16 spotkań z zakresu rozwoju osobistego, rękodzielnictwa, zdrowego stylu życia), w których część rodziców uczestniczyła wraz z dziećmi, • trening umiejętności wychowawczych i rodzicielskich, • działania środowiskowe integrujące załęskie rodziny (m.in. „Rodzinne Spotkanie z Mikołajem”, uroczyste strojenie załęskiej choinki, „Sąsiedzki piknik na zakończenie lata”), • warsztaty literacko-artystyczne dla dzieci, spotkania dzieci i rodziców z popularnymi autorami książek (działania realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Katowicach, filię w Załężu). „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap” - w ramach projektu: • realizowano usługę asysty rodzinnej dla 24 uczestników, • odbyły się 32 spotkania Klubu Nastolatka, • odbyło się 30 spotkań Klubu Rodzica/Opiekuna, • zorganizowano wyjście integracyjne dla Klubu Rodzica/Opiekuna, • udzielono wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego - 81 porad, pedagogicznego – 132 porady, prawnego – 105 porad, • zorganizowano 24 spotkania edukacyjne dla Klubu Rodzica/Opiekuna z zakresu: profilaktyki zdrowotnej z elementami Zumby, warsztaty kosmetyczne, warsztat umiejętności organizowania imprez okolicznościowych dla dzieci i pieczenia pierników. Podczas spotkań Klubu Rodzica/ Opiekuna oraz spotkań		

edukacyjnych zapewniono opiekę nad dziećmi;

- zorganizowano warsztaty z pierwszej pomocy - 6 spotkań,
- zorganizowano 1 wyjazdowy trening umiejętności społecznych dla młodzieży (w treningu wzięło udział 12 uczestników),
- zorganizowano 5 stacjonarnych treningów umiejętności społecznych dla młodzieży,
- zorganizowano 5 stacjonarnych treningów umiejętności opiekuńczo – wychowawczych dla rodziców,
- zorganizowano 3 wydarzenia o charakterze integracyjnym skierowane do rodzin w tym spotkanie świąteczne,
- zorganizowano 9 wyjść integracyjnych: 6 wyjść w ramach Klubu Nastolatka, m.in. do pizzerii, do ośrodka hipoterapeutycznego oraz 3 wyjścia w ramach Klubu Rodzica/Opiekuna, m.in. Wielkiej Fabryki Elfów,
- zorganizowano 4 spotkania edukacyjne pn. „Fotografia dla młodych” - warsztaty fotograficzne z użyciem telefonów komórkowych,
- zorganizowano wydarzenia o charakterze integracyjnym „HIT Kawiarenka – wernisaż fotograficzny- Szopienice oczami młodzieży” oraz „HIT Kawiarenka - Poezja z naszego podwórka, czyli spotkanie z lokalnymi poetami”.

Pozostałe projekty, w których działaniach uczestniczyły dzieci i młodzież (często w obecności rodziców i opiekunów):

„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – etap I” - w ramach projektu realizowano m.in.:

- cykliczne spotkania integracyjne i rozwijające zainteresowania kierowane do boguckiej młodzieży w ramach tzw. „Lokalnej Strefy Młodych” (odbyło się 25 spotkań, m.in. spotkania rękodzielnicze, manualne, np. szycie ekotoreb oraz wyjścia i wyjazdy integracyjne m.in. do Muzeum Historii Komputerów i do Dream Parku w Ochabach). Celem spotkań było wyposażenie najmłodszych mieszkańców Bogucic w umiejętności społeczne, w tym nauka współpracy w grupie rówieśniczej oraz efektywne spędzanie czasu wolnego;
- wydarzenia o charakterze sportowym w ramach tzw. „Sportowych Bogucic” (plenerowe treningi piłki nożnej, treningi koszykówki, „Dzień Kostki Rubika”, świąteczna gra terenowa na terenie dzielnicy połączona z rodzinnym strojeniem choinki, animacje sportowe). Celem wydarzeń była nauka zdrowego, aktywnego stylu życia oraz integracja rodzinna;
- „Akcja Zima” i „Akcja Lato” - plenerowe wydarzenia organizowane w Parku Boguckim, skierowane w szczególności do dzieci i młodzieży. W ramach wydarzeń prowadzono szereg działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i uczących bezpiecznej i odpowiedzialnej postawy (dzieci i młodzież miały m.in. możliwość sprawdzenia jak wygląda rzeczywistość osoby nietrzeźwej czy pod wpływem narkotyków za pomocą alko- i narkogogli);
- spotkanie integracyjne z okazji „Międzynarodowego Dnia Młodzieży” oraz spotkanie promujące wolontariat wśród młodzieży,
- 12 edycji rodzinnych warsztatów plastycznych, 12 edycji integracyjnych warsztatów kulinarnych oraz warsztaty tańca break dance i hip hop (działania kierowane do dzieci i młodzieży wraz z rodzicami realizowane przez Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie”).

„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap” - w ramach projektu zrealizowano m.in.:

- spotkania animatorów lokalnych z mieszkańcami Osiedla Kolonia Wysockiego (tzw. „Korea”) w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym (m.in. spotkania pt. „Porozmawiajmy o Korei”, „Skat pod chmurką”),
- 4 cykle akcji „Sprzątamy na Janowie” oraz „Sprzątamy na Korei”,
- inicjatywy dla mieszkańców, takie jak „Piknik na trawie”, budowa „domku na książki”, spotkania w ramach warsztatów, „Mali ogrodnicy”, „Ukwiecanie klombów na Korei”, „Piknik Jesienny na Korei”, „Jesienne spotkania w ogrodzie”, „Upiększamy Janów”, „Przedświąteczne spotkanie na Janowie”, „Kolędowanie pod choinką”. Działania te adresowane były także do dzieci i młodzieży;
- 2 Dni Sąsiada – na Janowie i na Osiedlu Kolonia Wysockiego, w których brały udział osoby w każdym wieku,
- spotkania w ramach akcji: „Wakacje na Korei”, „Piknik na Korei”, „Wakacje na Grodowej”,
- spotkanie w ramach akcji „Szkoła jazdy na rolkach” dedykowane dzieciom i młodzieży,
- 6 spotkań w ramach akcji „Gry bez prądu” dedykowane młodzieży,
- 5 spotkań w ramach poradnictwa specjalistycznego – coaching rodzicielski, poświęconego rozwiązywaniu

problemów pojawiających się w relacjach rodziców z dziećmi.

„Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I”. Partner projektu Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej „Mocni Razem”, zadanie realizuje Akademia Animacji i Aktywności Społecznej. W ramach tego zadania:

- utworzono Klub Wolontariusza Szansa, zrzeszający młodzież w wieku od 15 lat,
- zorganizowano 18 szkoleń umiejętności społecznych o różnej tematyce dla liderów lokalnych, w których uczestniczyli aktywnie również młodzi wolontariusze,

Zdobywaną podczas licznych szkoleń wiedzę, wolontariusze (przy wsparciu animatora lokalnego) wykorzystują w praktyce np.:

- w okresie letnim wolontariusze prowadzili zabawy dla dzieci na podwórkach – w ramach tzw. Wakacyjnej Akademii Animatora Podwórkowego. Przygotowywali też zabawy animacyjne i prowadzili je podczas festynów i wydarzeń kulturalno-sportowych organizowanych w dzielnicy;
- z inicjatywy wolontariuszy – uczestników projektu przy wsparciu animatora lokalnego zostały zorganizowane 2 pokoje zagadek tzw. „Escape roomy”, do których zapraszani są mieszkańcy dzielnicy. Działanie ma charakter edukacyjny, ale przede wszystkim integracyjny;
- wolontariusze przygotowali happening Uwolnij Dobrego Kotłowni – dla dzieci z sąsiadującego z kotłownią przedszkola.

Praktyczną wiedzę uczestnicy zdobywają również podczas organizowanych wizyt studyjnych. Ich celem jest zapoznanie uczestników z działaniami innych organizacji. Przykładowa wizyta miała miejsce w obserwatorium astronomicznym AstroLab. Młodzież miała okazję zapoznać się ze specyfiką podmiotu ekonomii społecznej (spółka z o.o. non profit), wysłuchać opowieści o kreatywności i innowacyjności w dzisiejszej rzeczywistości gospodarczej oraz dowiedzieć się, jakie motywy przyświecały pomysłodawcom inicjatywy. Odbędzie się również prelekcja o kosmosie.

W odpowiedzi na potrzeby młodzieży w ramach projektu prowadzona była grupa tańca z ogniem i sprzętem led. W skład grupy weszli młodzi uczestnicy projektu. Umiejętności tańca z ogniem i sprzętem led nabywali pod okiem profesjonalnego instruktora, a następnie prezentowali je podczas wydarzeń organizowanych w społeczności lokalnej np. podczas Dni Burowca.

W ramach Akademii Animacji i Aktywności Społecznej organizowane były też różne spotkania o charakterze integracyjno-edukacyjnym dla mieszkańców dzielnicy, w tym uczestników projektu. Spotkania miały charakter otwarty. Przykładowe spotkania: „Pielęgnacja cery młodzieży” oraz „Włochy z Włochem” (Rodowity Włoch – Stefano poprowadził spotkanie o różnicach i podobieństwach w zakresie kultury polskiej i włoskiej, pojawiły się anegdoty związane z przyjazdem do Polski i rozmowa o sukcesie) - w ramach zadania były organizowane również wyjścia integracyjne np.: wyjście integracyjne do Laserhouse, kręgielni czy pizzerii.

W ramach organizacji wsparcia edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowało wolontariat w ramach Programu „Stonecznik”. W 2019 roku udzielono wsparcia dzieciom i młodzieży mającym problemy w nauce poprzez organizację wolontariatu w formie bezpłatnych korepetycji. Wsparciem objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, uczęszczające do szkół podstawowych, których rodzice wyrazili zgodę na udzielanie korepetycji oraz korzystali ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W 2019 roku w katowickich przedszkolach i szkołach realizowane były programy profilaktyczne, edukacyjne, funkcjonujące: „Rozmawiamy o zachowaniu”, „Umiejętności społeczne i asertywność”, „Emocje”, „Spójrz inaczej”, „Bezpieczna młodzież”, „Bezpieczne dziecko - Przyjaciół Sznupka. Bezpieczny Nastolatek”, „Po drodze nam z Lego”, „Florek w Małej Strażnicy”, „Trujące ziele, czyli prawd kilka o paleniu papierosów”, „Zdrowe - niezdrowe - umiem wybierać”, „Jak bezpiecznie i zdrowo żyć ze samym sobą”, „Sztuka wyboru - umiem powiedzieć nie”, „Oszustwa ETOH”, „Bez złości mamy więcej radości - uczymy się radzić z negatywnymi emocjami”, „Małe dzieci, duże uczucia”, „Złoty klucz - jestem swoim przyjacielem”, „Bezpieczne serfowanie w sieci”, „Przycinamy smocze pazury złości”, „Agresja w nas i wokół nas”, „Niepokoje dorastania”, „A może mediacja? Sposób na rozwiązywanie konfliktów”, „Stop cyberprzemocy”, „Bezpieczeństwo w sieci”, „Nowe technologie w życiu nastolatka”, „Świat technologii - zalety i wady”, „Bezpieczeństwo dzieci w świetle technologii komputerowej”, „Mój potencjał, moje marzenia”, „Bezpieczne

zabawy z Internetem”, „Akademia bezpiecznego Internetu”, „Inny nie znaczy gorszy - tolerancja, przełamywanie stereotypów, przeciwdziałanie dyskryminacji”, „Moje plany, cele i możliwości - wyznaczanie celów, motywacja, zarządzanie czasem”, „Profilaktyka przemocy rówieśniczej”, „Różne oblicza smutku”, „Ten, że, tego... czyli słów kilka o dobrej komunikacji”, „Jak być dobrym kolegą?”, „Cyberprzemoc - jak się przed nią bronić?”, „Czy to jest przyjaźń, czy to jest nękanie - moje granice”, „Jak żyć z ludźmi”, „Zachowuję się agresywnie”, „Inny nie znaczy gorszy - tolerancja i szacunek”, „Radzę sobie z moimi uczuciami”, „Docenić konflikt - a może mediacja”, „Rozwiązywanie konfliktów”, „Konflikt i co dalej”, „Trudna sztuka odmawiania”, „Wpływ multimediów na organizm i możliwości uczenia się”.

- Muzeum Historii Katowic.

Muzeum przygotowało projekty edukacyjne wystawiennicze, konkursowe i warsztatowe dla uczniów szkół specjalnych i z dysfunkcją umysłową: wystawa „Zapisane kolorami. Prace uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 61 im. Polskich Kawalerów Maltańskich Specjalnej w Katowicach”, wystawa „Obrazy zapisane wyobraźnią. Prace uczniów Niepublicznej Specjalnej Szkoły Podstawowej Arka Noego w Katowicach”, XVIII Regionalny Konkurs Wiedzy o Górnym Śląsku dla Szkół Specjalnych nt. 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, zajęcia z okazji Dnia Górnika, warsztaty teatralne „Zrób sobie teatr”, zwiedzanie wystaw.

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach.

Poza własnym programem edukacyjnym Galeria Sztuki Współczesnej BWA realizowała również autorskie projekty zaproszonych artystów i edukatorów, m.in. w ramach projektu Do Sztuki Gotowi Start.

- Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”.

Instytucja uczestniczyła w programie Miasta Katowice „Katowice – bez barier”, organizując koncerty w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych. Dzięki mobilnej ofercie osoby te mogą stać się odbiorcami koncertów; działania muzykoterapeutyczne.

- Katowice Miasto Ogrodów –Instytucja Kultury im. K. Bochenek.

Instytucja zrealizowała projekt „Miasto bez Ogródek” - działania o charakterze lokalnym, społeczno-edukacyjno-kulturalne, w zdegradowanych dzielnicach Katowic, skierowane do szerokiej grupy odbiorców (szczególnie mieszkańców, funkcjonujących w społecznościach wykluczonych, niemających kontaktu z teatrem i kulturą w ogóle). Towarzystwo mu konsultacje społeczne.

- Miejskie Domy Kultury.

Miejskie Domy Kultury organizowały i współorganizowały: coroczny konkurs dla dzieci niepełnosprawnych pn. „Podróż Moich Marzeń” (MDK „Bogucice- Zawodzie”) oraz program profilaktyczny pn. „Pierwsza pomoc” – warsztaty edukacyjne dla najmłodszych („Szopienice – Giszowiec”), projekt profilaktyczno-wychowawczy RYSY KOOPERACJI – spektakle teatralne połączone z warsztatami, spotkania warsztatowe z rodzicami, warsztaty współpracy, współdziałania i współtworzenia dla młodzieży szkolnej oraz pokazy mody FASHION SHOW w ramach Międzynarodowego Dnia Tolerancji (MDK „Koszutka”).

Wskaźniki monitoringu

L.p.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/potrzeby 2020
1.	Liczba zawieranych małżeństw	Bank danych lokalnych GUS	1 559	Brak danych za 2019 rok	W 2018 – 1 552	tendencja malejąca
2.	Liczba rozwodów	Bank danych lokalnych GUS	551	Brak danych za 2019 rok	W 2018 - 527	tendencja rosnąca
3.	Małżeństwa na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	5,2	Brak danych za 2019 rok	W 2018 – 5,3	tendencja rosnąca
4.	Rozwody na 1000 ludności	Bank danych lokalnych GUS	1,8	Brak danych za 2019 rok	W 2018 – 1,8	Bez zmian
5.	Liczba różnych typów infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych (żłobki, przedszkola)	Wydział Polityki Społecznej	24 żłobki (w tym 23 niepubliczne i 1 publiczny z 11 oddziałami)	35	1 Żłobek Miejski z 13 oddziałami oraz 34 żłobków niepublicznych, ponadto 2 kluby dziecięce	1 Żłobek Miejski z 13 oddziałami oraz 35 żłobków niepublicznych, ponadto 2 kluby dziecięce
		Wydział Edukacji	80 miejskich przedszkoli	80 miejskich przedszkoli	-	-

6.	Liczba osób korzystających z taniego/bezpłatnego wypoczynku organizowanego przez miasto w okresie ferii zimowych i wakacji letnich	i Sportu	publicznych	publicznych		Przewiduje się kontynuację na podobnym poziomie
		Wydział Polityki Społecznej	1 242	1 257		
		Wydział Kultury	34 237 ³ (13 909 po korekcie)	18 828	- ŚTLiA „Ateneum” zorganizował bezpłatne warsztaty; w ramach Akcji Lato w Mieście zorganizował warsztaty teatralne oraz wystawę lalek- 632 uczestników, - BWA- warsztaty ekspresji twórczej w ramach akcji Lato w Mieście i Zima w Mieście. Zajęcia związane są tematycznie z bieżącą wystawą – 635 uczestników, - Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” - Koncerty w ramach „Akcji Zima” i „Akcji Lato”- 1 045 uczestników, - MBP – w ramach akcji „Ferie z Książką” i „Lato z Książką” odbyły się zajęcia edukacyjno-kulturalne dla dzieci i młodzieży; w okresie zimowym odbywały się pod hasłem „Muzyczne Harce”, a „Lato z Książką 2019” – pod hasłem „Luftuj się z Biblioteką!” -1 906 uczestników, - Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek zorganizowała warsztaty plastyczne, teatralne, scenograficzne i muzyczne w ramach projektów Future Artist, Muzykodrom, Akcja Zima, Akcja Lato - 5 344 uczestników, - Muzeum Historii Katowic – zajęcia warsztatowe: plastyczne, graficzne i teatralne – 1 394 uczestników, - Miejskie Domy Kultury - „Akcja Zima i Lato w mieście” tematyczne warsztaty, konkursy, wyjęcia i wycieczki – 7 872 uczestników.	Proгноza miejskich instytucji kultury jest zbliżona do wykazanego uczestnictwa w 2019 roku.
		Wydział Edukacji i Sportu	705	1 450	Akcja Lato (500 osób) oraz Akcja Zima (950 osób) - organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży pozostających na czas wakacji zimowych i letnich w mieście Katowice	1 500
		Miejski Ośrodek Pomocy	1 498	1 181	Liczba osób w ramach letniego wypoczynku - 874 (874 + 629 WPS = 1503)	1 181

³ korekta zgłoszona w 2017 roku - różnica w danych w zasadniczym stopniu wynika z błędnego przypisania danej dot. ilości osób, które skorzystały z oferty w ramach akcji zima/lato w mieście w 2016 roku – w Miejskiej Bibliotece Publicznej wykazano 21 554 osoby a powinno być 1 226 osób.

		Spółecznej w Katowicach			w ramach zimowego wypoczynku - 307 (307 + 619 WPS = 926)	
7.	Liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych, przeprowadzonych sesji terapeutycznych, spotkań mediacyjnych	Wydział Polityki Społecznej	Brak dokładnych danych nt. liczby udzielonych porad, łącznie wykonano 872,5 godzin usług.	brak dokładnych danych nt. liczby udzielonych porad, łącznie wykonano 1 806,5 godz. usług	1. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” - projekt: „Rodzice są najbliżsi”. W ramach zawartej umowy przeprowadzone zostały: warsztaty komunikacji rodzicielskich, treningi umiejętności opiekuńczych, warsztaty komunikacji – w okresie od 01.03 do 15.12.2019 r. wykonano łącznie 67 godzin usług, z których skorzystało 75 osób. 2. Parafia Ewangelicko-Augsburska - projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej”. W ramach zawartej umowy prowadzone było poradnictwo psychologiczne oraz poradnictwo rodzinne. Ogółem w okresie od 15.03 do 15.12.2019 r. wykonanych zostało 373 godzin usług, z których skorzystało 48 osób. 3. Parafia Ewangelicko-Augsburska - projekt: „Poradnictwo specjalistyczne w Słonecznej Krainie”. W ramach zawartej umowy prowadzone były usługi interwenta kryzysowego i grupy samopomocowej oraz wsparcie psychologiczne. łącznie w okresie od 10.04 do 15.12.2019 r. wykonano 105,5 godz. usług, z których skorzystało 41 osób. 4. Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. św. Barbary - projekt: „Poradnia Rodzinna”. W ramach zawartej umowy w okresie od 01.03 do 15.12.2019 r. przeprowadzono 899 godzin wsparcia psychologicznego, z którego skorzystało 257 osób. 5. Stowarzyszenie „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej - Projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla kobiet i ich dzieci dotkniętych współczesnymi formami niewolnictwa lub innymi formami przemocy”. W ramach zawartej umowy w okresie od 15.02 do 15.12.2019 r. prowadzona była m.in.: indywidualna pomoc terapeutyczna w wymiarze 180 godzin, z której skorzystało 56 osób. 6. Fundacja Podaruj Nadzieję – Projekt: „Prowadzenie punktu poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców miasta Katowice znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej”. W ramach zawartej umowy od 1.04 do 30.11.2019 r. przeprowadzono konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Katowic znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej – razem 76 godzin usług dla 38 osób. 7. Społeczne Towarzystwo Hospicjum Cordis –Projekt: „Poradnictwo specjalistyczne dla osób chorych przewlekle somatycznie i ich rodzin”. W ramach zawartej umowy od 01.03 do 31.10.2019 r. przeprowadzono sesje terapii indywidualnej, sesje psychoterapii rodzinnej oraz superwizje grupowe w łącznym wymiarze 106 godzin, z których skorzystało 75 osób.	Przewiduje się kontynuację na podobnym poziomie.
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 256	2 634	Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice, Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice.	2 560
8.	Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno-pedagogicznych, terapii, mediacji	Wydział Polityki Społecznej	157	590	tak jak we wskaźniku 7	590
		Miejski Ośrodek Pomocy	802	458	Realizator zadania: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice,	493

		Spółecznej w Katowicach			Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Katowice.	
9.	Procentowy udział rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w ogólnej liczbie rodzin korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	25,83%	21,19%	Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS Katowice – 8 514 rodzin Liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS Katowice z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 1 804 rodziny.	ok. 21%
10.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	291	266 rodziny	W 2019 roku w MOPS Katowice zatrudnionych było 27 asystentów rodziny.	ok. 270 rodzin
11.	Liczba rodzin objętych interwencją kryzysową w ramach programu zwalczania przemocy domowej Niebieskie Karty	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	730	691	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.	691
12.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/projektach profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	1 095	19 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe na podstawie umowy zawartej z Miastem Katowice.	1 095
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	129	670	- „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” – 120, - „Centrum Społecznościowe - Nasze Załęże – I etap” – 121, - „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – I etap” – 40, - „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap” - 82 - „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I” – 132, - „Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach – 165, - Program: Słonecznik Realizator: Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii MOPS Katowice.	795
		Wydział Edukacji i Sportu	5 487	7 003	„Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki” – 3 991 osób „Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” – 3 012 osób	7 000

		Wydział Kultury	1 442	7 356	- BWA- Poza własnym programem edukacyjnym Galeria Sztuki Współczesnej BWA realizowała również autorskie projekty zaproszonych artystów i edukatorów, m.in. w ramach projektu Do Sztuki Gotowi Start – 1 609 uczestników, - Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek zorganizowała projekty profilaktyczne w tym projekt Miasto bez Ogródek – 2 850 uczestników, - Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” – Koncerty w ramach „Katowice bez barier” - 1 677 uczestników, - Muzeum Historii Katowic – projekty m.in.: wystawa „Zapiskane kolorami. Prace uczniów ze SP Specjalnej nr 61 w Katowicach”, wystawa „Obrazy zapisane wyobraźnią. Prace uczniów Niepublicznej Specjalnej SP Arka Noego w Katowicach”, XVIII Regionalny Konkurs Wiedzy o Górnym Śląsku dla Szkół Specjalnych nt. 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, warsztaty teatralne, zwiedzanie wystaw – 244 uczestników, - Miejskie Domy Kultury – m.in. projekt profilaktyczno-wychowawczy RYSY KOOPERACJI (spektakle teatralne i warsztaty, spotkania z rodzicami, warsztaty współpracy dla młodzieży szkolnej; oraz pokazy mody FASHION SHOW w ramach Międzynarodowego Dnia Tolerancji, Konkurs dla Dzieci Niepełnosprawnych „Podróż moich marzeń”, program profilaktyczny pn. „Pierwsza pomoc” – warsztaty edukacyjne dla najmłodszych – 976 uczestników.	Proгноza miejskich instytucji kultury jest zbliżona do wykazanego uczestnictwa w 2019 r.
13.	Liczba miejsc świadczących tanie/bezpłatne oferty edukacyjne i rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	480	517	19 placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje na podstawie umowy zawartej z Miastem Katowice	517
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	184	184	5 Świetlic Specjalistycznych MOPS oraz 3 Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS.	184
		Wydział Edukacji i Sportu	71	121	Obiekty sportowe i rekreacyjne funkcjonujące w strukturze organizacyjnej MOSiR Katowice, hale,	125

					boiska sportowe przyszkolne i obiekty klubowe	
		Wydział Kultury	151	116	- BWA siedziba Galerii – 1, -Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” – koncerty edukacyjne w katowickich placówkach oświatowych, miejskich domach kultury, filiach MBP, Polskim Radiu Katowice 1 i PSM I i II st. im. M. Karłowicza- 97 miejsc, - Muzeum Historii Katowic: siedziba przy ul. Szafranka, Dział Etnologii Miasta, Dział Grafiki im. P. Stellera, Dział Teatralno-Filmowy – 4 miejsca, - Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek – 1 miejsce, - Miejskie Domy Kultury – 13 miejsc	Prognoza dot. ilości miejsc jest zbliżona do danych na 2019 r.
14	Liczba osób korzystających z tanich/bezpłatnych ofert edukacyjnych i rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	1 394	1 095	Dane jak we wskaźniku 12.	1 095
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	310	315	5 Świetlic Specjalistycznych MOPS oraz 3 Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe MOPS.	302
		Wydział Edukacji i Sportu,	5 487	8 453	"Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu i turystyki" - 3 991 osób. "Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych" – 3 012 osób oraz organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w ramach Akcji Lato (500 osób) i Akcji Zima (950 osób)	8 500
		Wydział Kultury	121 709	100 783	-BWA - w swojej siedzibie 3 143 uczestników, - Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” – koncerty edukacyjne w katowickich placówkach oświatowych, miejskich domach kultury, filiach MBP i Katowice 1 i PSM I i II st. im. M. Karłowicza – 40 055 uczestników, - Muzeum Historii Katowic – 6 636 osób, - Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. K. Bochenek –14 084 osób, - Miejskie Domy Kultury – 36 865 osób	Prognoza miejskich instytucji kultury jest zbliżona do wykazanego uczestnictwa w 2019 r.

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku:
- nadal rozwijana była infrastruktura skierowana do najmłodszych dzieci – wzrosła liczba żłobków,

- zarówno instytucje miejskie, jak i organizacje pozarządowe współpracujące z tutejszym Urzędem dbały o zapewnienie bezpłatnego wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich poprzez dostępną ofertę,
- wzrosła liczba osób korzystających z taniego/bezpłatnego wypoczynku organizowanego przez miasto w okresie ferii zimowych i wakacji letnich w zestawieniu z rokiem porównawczym 2016, co wynika m.in. z rozszerzania oferty miejskich instytucji kultury na okres wakacji i ferii zimowych oraz rozszerzenia działań promocyjnych, prowadzonych przez miejskie instytucje kultury, natomiast zmniejszyła się liczba osób korzystających z bezpłatnego wypoczynku letniego – kolonii dofinansowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, co wynika prawdopodobnie z możliwości zapewnienia dzieciom tych form w ramach własnych środków rodziny, na co niewątpliwie miało wpływ wypłacane świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł,
- rozwijało się poradnictwo specjalistyczne dla rodzin, o czym świadczy zarówno znacznie większa liczba godzin usług, jak i osób z niego korzystających,
- spadł, w gronie klientów pomocy społecznej, procentowy udział osób z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, co prawdopodobnie wynika z ogólnego spadku liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- spadła liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny, co jest wynikiem większej indywidualizacji w podejściu do pracy z rodzinami przez asystentów rodziny, jak również złożonością problemów, w tym m.in. niepełnosprawnością dzieci, z jakimi borykają się rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”,
- spadła liczba rodzin objętych interwencją kryzysową - procedura „Niebieskie Karty” jest procedurą interwencyjną, a zatem stanowi reakcję służb i instytucji na wpływające na bieżąco zgłoszenia o możliwości wystąpienia przemocy w rodzinie. Liczba takich zgłoszeń może w poszczególnych latach być zatem zmienna, na co wskazuje porównanie danych z 2016 r. i 2019 r. (w 2019 r. liczba rodzin objętych tą procedurą zmniejszyła się). Zaznaczyć należy, że w Katowicach od kilku już lat sprawnie funkcjonuje system angażujący różne służby i instytucje w pracę mającą na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Czuwa nad tym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- wzrosła liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach i projektach dedykowanych tej grupie społecznej. W 2019 roku utrzymano lub powołano kolejne formy i miejsca nakierowane na wsparcie dzieci i młodzieży m.in. w pomieszczeniach starej kotłowni przy ul. Brynicy 7 czy w Programie Aktywności Lokalnej przy ul. Markiefki 64;
- zdecydowanie wzrosła liczba uczestników w realizowanych programach/projektach profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży, co wynika ze zwiększonego zainteresowania udziałem w tego typu zajęciach, również ze strony szkół i innych placówek edukacyjnych i wychowawczych, a także realizacji projektów profilaktycznych przez Katowice Miasto Ogrodów
- Instytucję Kultury im. K. Bochenek w ramach Akcji Lato i Zima w Mieście;
- spadła liczba miejsc świadczących tanie/bezpłatne oferty edukacyjne i rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w odniesieniu do 2016 r., dostęp do znacznej części miejsc pozyskiwany jest na zasadach współpracy z innymi podmiotami.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług publicznych ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

W 2019 roku położono szczególny akcent na działania zmierzające do:

- rozwijania infrastruktury ułatwiającej rodzinie godzenie różnych ról społecznych,
- wzrostu liczby osób/rodzin, którym zapewniono dostęp do poradnictwa specjalistycznego,
- rozszerzenia oferty programów i projektów profilaktycznych, interwencyjnych i wspierających skierowanych do dzieci i młodzieży,
- zwiększenie uczestnictwa w oferowanych przez instytucje miejskie usługach publicznych, ukierunkowanych na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

W związku z rosnącą liczbą dzieci i młodzieży uczestniczących w programach i projektach dedykowanych tej grupie społecznej w 2019 roku z pewnością należy dążyć do jeszcze lepszego przygotowywania animatorów lokalnych zatrudnionych w centrach społecznościowych i programach

aktywności lokalnej do identyfikacji potrzeb dzieci i młodzieży i takiego profilowania form wsparcia, by jak najpełniej na te potrzeby odpowiadać.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań realizowanych w ramach zadań mających na celu poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju rodziny.

3. Rynek pracy

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego

Kierunki działań strategicznych

C3 K₁	Sprzysiężanie rozwojowi zintegrowanego systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemu bezrobocia w mieście, rozwijanie działań na rzecz pozyskiwania i wykorzystywania środków unijnych w obszarze rynku pracy oraz promowanie przedsiębiorczości oraz wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.
C3 K₂	Rozwijanie oferty pomocowej sprzyjającej powrotowi na rynek pracy w szczególności osób długotrwale bezrobotnych oraz wykluczonych, wspieranie działań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz tworzenie systemów motywacyjnych dla pracodawców i bezrobotnych.

Działania

Cel strategiczny: rynek pracy otwarty dla każdego		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C3 D₁	1. Realizacja wspólnych działań instytucji sektora publicznego, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych w obszarze rynku pracy. 2. Doskonalenie systemu współpracy instytucji i organizacji wspierających adaptację zawodową. 3. Wspieranie działań sprzyjających rozwojowi usług i instrumentów rynku pracy w mieście, w tym przy wykorzystaniu środków unijnych. 4. Wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie osób planujących założyć własną działalność gospodarczą. 5. Diagnozowanie zasobów, potrzeb i problemów związanych z bezrobociem na terenie miasta.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Agencje Zatrudnienia, Partnerzy Rynku Pracy, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej

Ad. 1.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w zakresie realizacji polityki rynku w 2019 r. współpracował z różnymi podmiotami rynku pracy, w tym w szczególności z pracodawcami lokalnego rynku pracy, instytucjami szkoleniowymi, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, Wydziałem Rozwoju Miasta oraz Wydziałem Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach, agencjami zatrudnienia, Izbą Rzemieśniczą Małej i Średniej Przedsiębiorczości, Regionalną Izbą Gospodarczą, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W ramach współpracy z pracodawcami PUP Katowice organizował spotkania z partnerami rynku pracy w siedzibie urzędu celem przedstawienia informacji o formach pomocy oraz z udziałem funkcjonariuszy straży granicznej nt. legalności zatrudnienia cudzoziemców. Zorganizowano również Targi Pracy umożliwiające osobom bezrobotnym i poszukującym pracy kontakt z większą liczbą pracodawców oraz z innymi instytucjami rynku pracy.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach nadal wspierał działania Powiatowego Urzędu Pracy w rekrutacji kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy.

W grudniu 2019 roku Miejski Ośrodek podjął współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach w ramach organizacji Centrum Integracji Społecznej. Projekt zakłada reintegrację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem zamieszkałych w Katowicach. Rozpoczęto proces rekrutacji uczestników projektu w oparciu o procedury ustalone pomiędzy instytucjami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku kontynuował realizację projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Jednym z komponentów tego projektu jest dążenie do reintegracji zawodowej mieszkańców Katowic zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu braku pracy. Zadania te były realizowane w partnerstwie projektowym.

W ramach kompleksowego wsparcia społeczno-zawodowego, realizowanego przez partnera - Śląskie

Centrum Profilaktyki i Psychoterapii, w 2019 roku zrealizowano:

- wsparcie Case Managera dla uczestników kontynuujących udział w projekcie,
- 41 godzin terapii indywidualnej dot. nauki zamiany dotychczasowych destruktivnych nawyków na nowe, które pomagają w zmianie sytuacji życiowej,
- 39 kursów/szkoleń, kursy przygotowujące do zawodu, nadające nowe umiejętności, zwiększające szanse uczestnika na rynku pracy, uzupełniające wcześniejsze deficyty uczestnika w aspekcie wykształcenia. Szkolenia organizowane są głównie we współpracy z Zakładem Doskonalenia Zawodowego.

W ramach Klubu Integracji Społecznej realizowanego przez partnera - Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego w roku 2019 zrealizowano:

- 50 godzin warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego,
- 40 godzin warsztatów z zakresu umiejętności społecznych,
- 30 godzin warsztatów z zakresu budowania postawy przedsiębiorczej,
- 45 godzin warsztatów z zakresu treningu motywacyjnego,
- 120 godzin indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym,
- 72 godziny indywidualnych konsultacji z psychologiem,
- 78 godzin indywidualnych spotkań z trenerem pracy,
- 220 godzin indywidualnych spotkań z pośrednikiem pracy.

Ponadto zorganizowano szkolenia zawodowe dla 15 osób oraz staże zawodowe dla 5 osób.

Ad. 2.

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, celem wsparcia osób oddalonych od rynku pracy, w tym w szczególności długotrwale bezrobotnych, współpracował z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych. Do odbycia tej formy wsparcia skierowano 52 osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Ponadto w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej podjęto działania w celu zintensyfikowania aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ad. 3.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób młodych do 29. roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET) Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 227 osób bezrobotnych.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, urząd realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 191 osób bezrobotnych.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, urząd realizował projekt konkursowy pn. „Aktywność popłaca – aktywizacja zawodowa osób 30+” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020. W ramach projektu urząd objął wsparciem 81 osób bezrobotnych.

Ad 4.

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach podejmował działania związane z promocją przedsiębiorczości i samozatrudnienia na lokalnym rynku pracy poprzez przyznanie jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy oraz zorganizowanie w siedzibie urzędu Otwartego Dnia Przedsiębiorczości we współpracy z Wydziałem Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach. W 2019 r. urząd przyznał środki finansowe na podjęcie własnej działalności gospodarczej dla 188 osób bezrobotnych, w tym 15 w ramach środków Funduszu Pracy oraz 173 w ramach środków Europejskiego

Funduszu Społecznego, jak również doposażył 9 stanowisk pracy, w tym 6 w ramach środków Funduszu Pracy oraz 3 w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W październiku 2019 r. przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach uczestniczyli jako prelegenci, w konferencji pn. „Przedsiębiorca a Fundusze Unii Europejskiej – trudny związek?”. Tematyka konferencji obejmowała zagadnienia z zakresu zasad i warunków ubiegania się o środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz źródeł finansowania dotacji. Ad. 5. W zakresie diagnozy potrzeb pracodawców oraz łagodzenia skutków bezrobocia Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach opracował monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. PUP w Katowicach przeprowadził analizę ofert pracy i osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów elementarnych, co pozwoliło wyłonić deficytowe i nadwyżkowe zawody wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Głównym celem sporządzonego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych było wskazanie istotnych źródeł informacji o poziomie popytu i podaży na rynku pracy. W 2019 r. w siedzibie urzędu zorganizowano V edycję panelu oceniającego sytuację zawodów w ramach badania „Barometr zawodów”. Uczestnikami zorganizowanego panelu byli przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, Urzędu Miasta w Katowicach, Głównego Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz specjaliści ds. rynku pracy tut. Urzędu. Lista ocenianych zawodów uwzględniała klucz powiązań między nazwami zawodów w badaniu a nazwami używanymi w obowiązującej Klasyfikacji Zawodów i Specjalności wynikającej z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wynikiem panelu była diagnoza zapotrzebowania na zawody na rok 2020. Od sierpnia 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach uczestniczy w projekcie realizowanym przez Akademię Wychowania Fizycznego w Katowicach pn. „Kształcenie kadr dla sportu”. W ramach projektu powołano Komitet Monitorujący Rynek Pracy, w skład którego wchodzi przedstawiciele władz uczelni, organizacji pozarządowych i instytucji rynku pracy, w tym przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach. W założeniach Komitet opiniuje sygnały płynące z otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni oraz raporty i prognozy dotyczące regionalnego rynku pracy.		
C3 D₂	1. Tworzenie nowych i rozwijanie istniejących przedsięwzięć, projektów i programów nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej. 2. Rozszerzanie zakresu współpracy z pracodawcami. 3. Wzmacnianie aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy.	Urząd Miasta: -Wydział Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Partnerzy Rynku Pracy
Ad. 1. W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach podejmował działania ukierunkowane na zapobieganie długotrwałemu bezrobociu, aktywizację zawodową osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz wspieranie małej i średniej przedsiębiorczości. Działania realizowane były w szczególności w ramach następujących programów rynku pracy: staży u pracodawców, prac interwencyjnych, robót publicznych, szkoleń, refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, przyznania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osób powyżej 50. roku życia oraz bonów zatrudnieniowych. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2019 r. realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” Poddziałanie 1.1.1 PO WER. Grupę docelową projektu stanowiły osoby młode do 29. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach, w tym w szczególności te, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. Młodzież NEET). Wsparcie dla osób przystępujących do projektu udzielone zostało osobom poniżej 25. roku życia w ciągu 4 miesięcy od dnia rejestracji oraz osobom powyżej 25. roku życia w ciągu 4 miesięcy od dnia przystąpienia do projektu. Działania zaplanowane w projekcie adresowane były w szczególności do osób		

długotrwale bezrobotnych, w tym do 25. roku życia zarejestrowanych nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy oraz powyżej 25. roku życia zarejestrowanych nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy.

Celem aktywizacji osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2019 r. realizował projekt pozakonkursowy pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” Działanie 7.2 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące do co najmniej jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do ww. grup.

Celem zwiększenia możliwości zatrudnienia osób w wieku powyżej 30. roku życia Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w 2019 r. realizował również projekt konkursowy pn. „Aktywność popłaca – aktywizacja zawodowa osób 30+” Poddziałanie 7.1.3 RPO WSL. Grupę docelową projektu stanowiły osoby powyżej 30. roku życia, pozostające bez pracy, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach jako bezrobotne, należące do co najmniej jednej z wymienionych grup: osoby powyżej 50. roku życia, kobiety, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby niepełnosprawne.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotowywał się do wdrożenia w 4 realizowanych projektach unijnych usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym, nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej. Usługi te będą wdrażane w 2020 roku w następujących projektach: „Centrum Społecznościowe - Nasze Załęże – I etap”, „Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – I etap”, „Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I”, „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego – I etap”. W celu zapewnienia najwyższej jakości usług wykorzystano mechanizm powierzania zadania publicznego organizacji pozarządowej. W efekcie ogłoszonego konkursu, wybrano organizację pozarządową (Fundacja Stałego Rozwoju z siedzibą w Nowym Sączu), która w 2020 roku będzie odpowiedzialna za realizację zadań z zakresu reintegracji zawodowej w projektach.

W każdym projekcie przewidziano m.in.:

- warsztaty aktywizacyjne i warsztaty psychologiczne,
- treningi umiejętności społecznych,
- indywidualną edukację z zakresu orientacji prozawodowej,
- indywidualne konsultacje psychologiczne,
- kursy kwalifikacyjne zakończone certyfikatem oraz badania wstępne (ew. sanitarne, psychotechniczne itp.),
- staże zawodowe,
- indywidualny trening pracy.

W grudniu 2019 roku Miejski Ośrodek podjął współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach w ramach organizacji Centrum Integracji Społecznej. Projekt zakłada reintegrację społeczno-zawodową osób zagrożonych ubóstwem zamieszkałych w Katowicach. Rozpoczęto proces rekrutacji uczestników projektu w oparciu o procedury ustalone pomiędzy instytucjami.

Ad 2.

W ramach kontynuacji realizowanych przedsięwzięć Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach organizował w 2019 r. spotkania z pracodawcami w ramach giełd pracy, spotkań informacyjnych nt. sytuacji na rynku pracy, oferowanych form wsparcia oraz legalności zatrudnienia cudzoziemców, a także zorganizował Targi Pracy oraz Dni Otwarte w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości oraz Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Celem zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach finansował ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego koszty kształcenia ustawicznego dla pracodawców i pracowników.

W październiku 2019 r. przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach uczestniczył, jako prelegent, w szkoleniu w ramach projektu pn. „Engage to Prevent”, finansowanego ze środków Charities Aid Foundation. Szkolenie było skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców. Przedstawiciele

Straży Granicznej, Państwowej Inspekcji Pracy, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Powiatowego Urzędu Pracy przybliżyli procedury związane z legalizacją pracy oraz pobytu cudzoziemców w Polsce.

Od końca 2018 r. przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach uczestniczył w Grupie Roboczej zajmującej się na terenie województwa śląskiego sprawami integracji cudzoziemców w ramach realizacji projektu pn. „Wsparcie integracji cudzoziemców w województwie śląskim”, dofinansowanego ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. W ramach projektu przeprowadzane są kursy języka polskiego dla cudzoziemców, powstał punkt informacyjny w siedzibie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz odbywają się cykliczne spotkania członków Grupy, w czasie których omawiane są postępy realizacji projektu oraz wprowadzane nowe pomysły, wspomagające integrację cudzoziemców na terenie województwa śląskiego.

Ad. 3.

W ramach wzmacniania aktywności osób niepełnosprawnych w poruszaniu się po rynku pracy w 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach kontynuował realizację Programu działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w ramach „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier”.

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach prowadził również działania mające na celu wsparcie pracodawców w zakresie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy utworzonych dla osób niepełnosprawnych. Urząd dokonał refundacji kosztów wyposażenia 3 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na kwotę 150 000,00 zł. Źródłem finansowania wskazanych działań urzędu były środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2019 roku oferował wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego dla mieszkańców miasta Katowice, pozostających w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych. Aktualizował i upowszechniał informator dla osób poszukujących zatrudnienia, zawierający również ważne informacje dla osób niepełnosprawnych poruszających się po rynku pracy. Ponadto, w ramach projektu „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – I etap”, skierowanego do osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących tereny rewitalizowane miasta Katowice, świadczone było wsparcie trenera pracy, który pomagał osobie niepełnosprawnej w procesie zdobywania i utrzymywania zatrudnienia.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/ potrzeby 2020
1.	Stopa bezrobocia rejestrowanego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2,8%	1,0%	Katowice należą do miast o najniższej stopie bezrobocia w województwie śląskim oraz są jednym z miast o najniższej stopie bezrobocia w kraju.	1,2%
2.	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 970	2 233	Liczba bezrobotnych w 2019 r. systematycznie spadała. W styczniu 2019 r. wyniosła 3 810 osób, w grudniu 2019 r. 2 233 osoby.	2 600
3.	Liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 383	506	Osoby pozostające bez pracy dłużej niż jeden rok stanowiły 22,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych	520
4.	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 012	1 451	Liczba osób, które otrzymują świadczenia z tytułu bezrobocia (art.7, pkt.4 ustawy o pomocy społecznej).	tendencja spadkowa prognozowana
5.	Liczba kontaktów nawiązanych i utrzymanych z pracodawcami z terenu działania urzędu	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 499	3 144	Doradcy klienta biznesowego nawiązują i utrzymują kontakty z pracodawcami z lokalnego rynku pracy. Liczba nawiązanych i utrzymanych kontaktów z pracodawcami jest wynikiem sytuacji na lokalnym rynku pracy.	3 100
6.	Liczba zorganizowanych giełd pracy i spotkań z pracodawcami	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	139	94	Giełdy pracy są organizowane w siedzibie urzędu, w przypadku, gdy pracodawca chce przeprowadzić rekrutację z większą liczbą kandydatów. Zmniejszona liczba giełd	65

					pracy jest wynikiem spadku bezrobocia na terenie miasta Katowice.	
7.	Liczba ofert pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	12 840	16 681	Liczba zgłoszonych ofert pracy ogółem 16 681, w tym subsydiowanych 945 oraz 9 815 dla cudzoziemców	14 600
8.	Liczba wydanych skierowań do pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	8 661	8 558	Liczba wydanych skierowań ogółem 8 558, w tym do odbycia stażu 1 370.	6 300
9.	Liczba podjęć pracy w wyniku działań pośredników pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 881	990	Liczba podjęć pracy ogółem 990, w tym podjęcia stażu 314.	700
10.	Liczba podjęć pracy ogółem	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 844	3 110	Liczba podjęć pracy w wyniku działań urzędu oraz samodzielne podjęcia pracy przez osoby bezrobotne.	2 400
11.	Liczba osób objętych doradztwem zawodowym przed uzyskaniem środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	167	223	Osoby zainteresowane uruchomieniem własnej działalności gospodarczej mają możliwość konsultacji z doradcą zawodowym.	180
12.	Liczba złożonych wniosków na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	526	257	Liczba złożonych wniosków ogółem 257, w tym 20 w ramach środków Funduszu Pracy, 88 w ramach projektu PO WER, 147 w ramach projektu RPO WSL oraz 2 w ramach środków PFRON.	190
13.	Liczba osób, którym przyznano środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej (samozatrudnienie)	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	271	188	Liczba przyznanych dotacji ogółem 188, w tym 15 w ramach środków Funduszu Pracy, 70 w ramach projektu PO WER, 103 w ramach projektu RPO WSL.	132
14.	Liczba osób skierowanych do pracy w ramach zawartych umów o roboty publiczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	267	140	Liczba wydanych skierowań 140, zatrudnienie podjęły 42 osoby.	80
15.	Liczba osób zatrudnionych w ramach zawartych umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	57	9	Liczba zatrudnionych osób na doposażonych stanowiskach pracy ogółem 9, w tym 6 osób w ramach środków Funduszu Pracy, 3 osoby w ramach środków PFRON.	9
16.	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	131	68	Liczba osób skierowanych ogółem 68, w tym 67 skierowanych na szkolenia w trybie indywidualnym oraz 1 osoba, której sfinansowano koszty egzaminów i licencji.	80
17.	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	127	67	Liczba osób ogółem 67, w tym 66 szkolenia w trybie indywidualnym pod potrzeby pracodawcy oraz 1 osoba, której sfinansowano koszty egzaminów i licencji.	80
18.	Liczba osób objętych usługami: - poradnictwa zawodowego, - pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	816	921	Ogółem 921 osób, w tym 370 objętych poradnictwem zawodowym oraz 551 informacjami zawodowymi o rynku pracy oraz zawodach stanowiącymi pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.	920
19.	Liczba złożonych wniosków o przyznanie dotacji na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	0	W 2019 r. do urzędu nie wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	0
20.	Liczba osób, którym przyznano środki na założenie spółdzielni	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	0	0	W 2019 r. do urzędu nie wpłynęły wnioski osób zarejestrowanych o przyznanie środków na założenie lub	0

	socjalnej lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej				przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	
21.	Liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 168	518	Ogółem 16 681 ofert pracy, w tym 518 dla osób niepełnosprawnych.	320
22.	Liczba podjęć pracy przez osoby niepełnosprawne w wyniku wydanych skierowań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	47	45	Pracodawcy zgłaszający oferty pracy dla osób niepełnosprawnych wymagają pełnej sprawności fizycznej.	35
23.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym została udzielona pomoc w ramach poradnictwa zawodowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	28	17	Osoby niepełnosprawne obsługiwane są przez doradców klienta, którzy w uzasadnionych przypadkach wskazali na konieczność objęcia usługami poradnictwa zawodowego 17 osób.	18
24.	Liczba osób niepełnosprawnych skierowanych na szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	1	W 2019 r. 1 osoba poszukująca pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności na podstawie złożonego wniosku została skierowana na szkolenie w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy.	2
25.	Liczba osób niepełnosprawnych, które ukończyły szkolenia	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	1	W 2019 r. 1 osoba poszukująca pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności ukończyła szkolenie w trybie indywidualnym pod potrzeby konkretnego pracodawcy.	2
26.	Liczba wniosków złożonych przez pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	17	5	Liczba złożonych wniosków pracodawców o zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach środków algorytmowych PFRON.	6
27.	Liczba dokonanych zwrotów kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	9	3	Liczba dokonanych refundacji kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w ramach środków algorytmowych PFRON.	4
28.	Liczba projektów nakierowanych na wsparcie osób zarejestrowanych realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2	3	Projekt „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” - Poddziałanie 1.1.1 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach (IV)” - Działanie 7.2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. Projekt „Aktywność popłaca - aktywizacja zawodowa osób w wieku 30+” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.	4
29.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	599	499	Liczba osób ogółem - 499, w tym 227 w ramach projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Katowice (IV)” - Poddziałanie 1.1.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 191 w ramach projektu „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy	540

					w Katowicach (IV)" - Działanie 7.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, 81 w ramach projektu „Aktywność popłaca -aktywizacja zawodowa osób w wieku 30+” - Poddziałanie 7.1.3 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.	
--	--	--	--	--	--	--

Na rynku pracy w Katowicach w 2019 roku odnotowano tendencję spadkową w zakresie liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Katowice wśród miast województwa śląskiego utrzymują się od wielu lat na pierwszym miejscu jako miasto o najniższej stopie rejestrowanego bezrobocia. W stosunku do roku 2016 spadła zarówno liczba osób bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu, jak również stopa bezrobocia.

Systematycznie pracodawcy wskazują na problemy związane z pozyskaniem pracowników, co przełożyło się na wzrost liczby ofert pracy. Sytuacja na lokalnym rynku pracy sprzyja osobom poszukującym pracy, ponieważ pracodawcy dysponują wieloma wolnymi miejscami pracy. Niska stopa bezrobocia w Katowicach utrudnia zaspokojenie potrzeb kadrowych pracodawców w związku z powyższym wzrosło zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem cudzoziemców.

W ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego Urząd realizuje projekty aktywizacji zawodowej osób młodych do 30. roku życia, co spowodowało zmniejszenie liczby osób młodych pozostających w rejestrze urzędu. W najbliższym czasie nie przewiduje się wzrostu liczby osób w tej kategorii wiekowej.

Na wysokim poziomie utrzymuje się natomiast liczba osób długotrwale bezrobotnych, głównie podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz osób rejestrujących się w celu ubezpieczenia zdrowotnego, niezainteresowanych podjęciem pracy i uzyskaniem pomocy ze strony Urzędu Pracy. Szacuje się, że zjawisko długotrwałego bezrobocia na rynku pracy w Katowicach nadal będzie utrzymywało się na dotychczasowym wysokim poziomie, a przy spadku koniunktury gospodarczej może nawet ulec zwiększeniu liczba osób pozostających w ewidencji urzędu przez okres powyżej 12 miesięcy. Nadal wśród osób długotrwale bezrobotnych najwyższy udział będą stanowiły osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz bez kwalifikacji zawodowych.

W 2019 r. działania Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach obejmowały aktywizację zawodową osób bezrobotnych poprzez świadczenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy stałej i subsydiowanej, w tym w formie prac interwencyjnych, robót publicznych oraz refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, organizację szkoleń, staży, rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych, promowanie własnej działalności gospodarczej, jak również pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach objął instrumentami rynku pracy finansowanymi ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych łącznie 848 osób zarejestrowanych, podejmując przede wszystkim działania mające na celu wsparcie grup defaworyzowanych na rynku pracy, celem przeciwdziałania zjawisku długotrwałego bezrobocia, aktywizacji zawodowej osób młodych w wieku do 30. roku życia oraz osób powyżej 50. roku życia, jak również osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego i kwalifikacji zawodowych.

Biorąc pod uwagę cele strategiczne w zakresie poprawy jakości oraz wzrostu mobilności zasobów ludzkich usługi urzędu ukierunkowane były na weryfikację indywidualnych celów życiowych i zawodowych osób zarejestrowanych oraz zwiększanie ich motywacji do podjęcia zatrudnienia, poprzez wybór form pomocy dostosowanych do specyfiki osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zaangażowanie Powiatowego Urzędu Pracy w Katowicach w realizację działań statutowych w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, aktywizacji zawodowej i promocji zatrudnienia było możliwe poprzez zindywidualizowane podejście do każdego uczestnika programu w oparciu o opracowany Indywidualny Plan Działania, negocjowanie warunków zatrudnienia z pracodawcami lokalnego rynku pracy, analizę ofert pracy oraz pozyskanie nowych partnerów do współpracy. Urząd skierował swoje usługi na diagnozę indywidualnych predyspozycji osoby do podjęcia zatrudnienia, dokonując samooceny możliwości zawodowych w aspekcie podjęcia pracy lub samozatrudnienia, analizy dotychczasowej ścieżki zawodowej i doświadczenia zawodowego.

Należy zauważyć, że oferta Miasta Katowice w zakresie działań nakierowanych na zwiększenie szans na rynku pracy, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej jest bogata i w kolejnych latach będzie się jeszcze bardziej rozwijać. Równie silny nacisk należy jednak również położyć na motywowanie mieszkańców do zmiany swojej niekorzystnej sytuacji zawodowej.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności instrumentów rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz wzrost ich potencjału adaptacyjnego w sferze społeczno-zawodowej.

Ilość osób objętych w 2016 r. instrumentami rynku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 1 927 osób.

Ilość osób objętych w 2019 r. instrumentami rynku pracy w ramach subsydiowanego zatrudnienia, finansowanych ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 848 osób.

Wskaźnik dynamiki zmian w roku 2019 w porównaniu do roku 2016 kształtował się na poziomie (-) 56,0%. Według danych statystycznych na rynku pracy w Katowicach obserwuje się systematyczny spadek liczby rejestracji osób bezrobotnych i stopy bezrobocia. W wyniku spadku liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych, jak również z uwagi na złożone przez osoby zarejestrowane odmowy z udziału w formach wsparcia (676 osób) i rezygnacje pracodawców z przyjęcia osoby skierowanej do odbycia formy aktywizacji zawodowej objęto wsparciem w roku 2019 mniej osób zarejestrowanych niż w roku 2016.

W 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach szacuje objąć aktywizacją zawodową około 780 osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu w ramach środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Na podstawie przedstawionych efektów realizowanych działań rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach celu strategicznego określonego jako rynek pracy otwarty dla każdego.

4. Przeciwdziałanie uzależnieniom

Cel strategiczny rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień

Kierunki działań strategicznych

C4 K₁	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi.
C4 K₂	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom/rodzinom z problemem uzależnienia i współuzależnienia oraz zagrożonych uzależnieniami, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
C4 K₃	Prowadzenie działalności diagnostycznej, informacyjnej i edukacyjnej oraz wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemu uzależnień.

Działania

Cel strategiczny: rozwijanie profilaktyki oraz działań służących rozwiązywaniu problemu uzależnień		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C4 D₁	1. Organizowanie grup terapeutycznych oraz pomocy rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób z deficytami poznawczymi. 2. Prowadzenie ustawowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Nadzoru Właścicielskiego we współpracy z Miejską Izbą Wyrzeźwień i Ośrodkiem Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe, instytucje służby zdrowia
Ad. 1. W Katowicach specjalistyczną terapię uzależnień (głównie w formie grup terapeutycznych) realizowały 3 placówki leczenia uzależnienia i współuzależnienia, finansowane w ramach kontraktu z NFZ. Ponadto z budżetu Miasta Katowice sfinansowano terapię w oddziale dziennym ze specjalnym programem dla osób z deficytami poznawczymi (kierowanymi przez MOPS), grupę terapeutyczną dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym a także dla osób eksperymentujących i uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz ich rodzin prowadzonych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii a także grupę terapeutyczną zapobiegania nawrotom w chorobie alkoholowej dla osób wykluczonych społecznie i objętych programem przeciwdziałania bezdomności prowadzone przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii. Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2019 roku realizowały: pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla osób uzależnionych: • grupa podstawowa, zwana dalej edukacyjno – motywacyjną (2 razy w tygodniu, ogółem 16 spotkań), • terapia indywidualna, • porady diagnostyczne, • zjazdy absolwentów (1 raz w miesiącu), • integracyjne spotkania okolicznościowe, pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla osób uzależnionych i ich rodzin: • porady prawne, • konsultacje u lekarza psychiatry, • pomoc dla osób współuzależnionych, • motywowanie do podjęcia leczenia osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień, działania profilaktyczne skierowane do młodzieży (wykłady i mikroedukacja dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy): • Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, • Zespół Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza w Katowicach, • Szkoła Podstawowa nr 5 w Katowicach,		

- Zespół Szkół i Placówek nr 2 w Katowicach,
- Szkoła Podstawowa nr 66 w Katowicach,
- Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej,

działania profilaktyczne skierowane do osób dorosłych (wykłady dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy):

- Szkoła Policji w Katowicach,
- przedstawiciele zespołu konsultacyjnego ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach (z udziałem przedstawicieli Oświaty z różnych placówek w Katowicach,
- wzmacnianie i poszerzanie działań pomocowych związanych z przemocą w rodzinie dla mieszkańców Katowic – szkoła, uczestnictwo w festynach zorganizowanych przez Centrum Aktywności Lokalnej. Podczas festynu osoby zainteresowane miały możliwość uzyskania informacji na temat uzależnień, działalności Ośrodka, uzyskania informacji na temat leczenia oraz przetestowania alkogogli;

a także współpracę z instytucjami:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – diagnozowanie osób skierowanych przez komisję, proponowanie odpowiedniej formy leczenia dla osób uzależnionych, wspieranie i edukowanie rodzin osób uzależnionych,
- Szkoła Policji w Katowicach – prowadzenie szkoleń dla policjantów na prośbę Szkoły Policji, dotyczących uzależnienia i form pomocy osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej,
- Dom Aniołów Stróżów. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Katowicach,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – diagnozowanie, wspieranie i terapia osób uzależnionych, kierowanych do Ośrodka przez MOPS, w tym osób pijących z deficytami organicznymi,
- Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Jędrus” - współpraca ma charakter codzienny i roboczy, członkowie Stowarzyszenia mogą uczestniczyć w różnych aktywnościach organizowanych przez Ośrodek (np. „Wakacyjnym Przeglądzie Filmowym”, spotkaniu wigilijnym), korzystać mogą z wszelkiej pomocy świadczonej przez Ośrodek,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach,
- Zespół Szkół nr 7 im. Stanisława Mastalerza w Katowicach – profilaktyka uzależnień dla uczniów,
- Zespół Konsultacyjny ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Dziewięciu Górników z Wujka w Katowicach,
- Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Wydział Zamiejscowy w Chorzowie,
- Zespół Szkół i Placówek nr 2 w Katowicach,
- Szkoła Podstawowa nr 66 w Katowicach,
- Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej.

Ad. 2.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła regularne działania związane z zobowiązaniem do leczenia odwykowego; prowadziła rozmowy motywujące z osobami z problemem alkoholowym oraz z ich rodzinami. Stałym elementem działania tej Komisji jest współpraca z następującymi instytucjami: Policja, MOPS oraz Miejska Izba Wyrzeźwien i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, placówki służby zdrowia zajmujące się terapią uzależnienia od alkoholu, Sąd Rejonowy.

C4 D₂	1. Organizowanie i wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Edukacji i Sportu we współpracy z Centrum Usług Wspólnych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
-------------------------	--	--

Przekazana dotacja w roku 2019 dla 37 klubów sportowych na realizację zadania pn. "Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych" w wysokości

800 000,00 zł. Środowiskowe Programy Profilaktyczne w formie zajęć pozalekcyjnych prowadzone były w 45 szkołach (w trakcie całego roku szkolnego); natomiast w formie zajęć sportowych realizowane były przez 37 uczniowskich klubów sportowych. Katowickie szkoły podstawowe, jak co roku uczestniczyły w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Programy profilaktyczno – edukacyjne takie jak „Archipelag Skarbów”, „Marihuana – prawda i mity”, „Smak Życia – debata o dopalaczach”, „Debata”, „Korekta”, „Narkotyki i Nastolatki” prowadzone były na zapotrzebowanie szkół, finansowane przez Miasto Katowice poprzez Wydział Polityki Społecznej. Regularne oddziaływania profilaktyczne realizowane poprzez placówki wsparcia dziennego: 8 prowadzonych przez MOPS i 15 prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Miejska Izba Wyrzeźwien i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2019 roku realizowały działania profilaktyczne skierowane do młodzieży (wykłady i mikroedukacja dotyczące szkodliwości picia alkoholu oraz zażywania dopalaczy) w 2 szkołach podstawowych, 2 zespołach szkół oraz w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie i Wyższej Szkole Biznesu w Dąbrowie Górniczej. W ramach swojej działalności świetlice i kluby młodzieżowe MOPS w 2019 roku realizowały programy profilaktyczne adresowane do wychowanków – dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami, wychowujących się w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności w rodzinach ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Oprócz indywidualnych programów psychokorekcyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie samooceny dziecka, dawanie mu oparcia emocjonalnego i moralnego, uczenie rozpoznawania, nazywania i komunikowania własnych uczuć, potrzeb, myśli, dostarczanie informacji o znaczeniu jego zachowania dla innych i konieczności brania za nieodpowiedzialności w świetlicach i klubach realizowane były autorskie grupowe programy o charakterze socjoterapeutycznym. Programy te, oparte na diagnozie sytuacji w grupie uwzględniającej elementy procesu grupowego, realizowały cele związane z kształtowaniem umiejętności społecznych takich jak: współpraca, poprawne komunikowanie się, zachowania asertywne, radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych, odpowiedzialność za własne wybory i zachowanie, promujące zdrowy, wolny od uzależnień styl życia. Uwaga: programy profilaktyczne „Bezpieczne Dziecko – Przyjaciół Sznupka”, „Bezpieczny Gimnazjalista” oraz „Bezpieczna Młodzież” realizowane we wszystkich katowickich szkołach nie są od 2017 roku realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i w ramach rozdziału 85154, ale kontynuowane w dotychczasowym wymiarze w ramach Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego w 2019 roku.		
C4 D₃	1. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców Katowic informacji dotyczącej oferty wsparcia dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem. 2. Zlecanie zadań do realizacji w ramach profilaktyki uzależnień wyspecjalizowanym podmiotom, w tym zwłaszcza organizacjom pozarządowym. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z uzależnieniami na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: - Wydział Polityki Społecznej, - organizacje pozarządowe,
Ad 1. W wielu instytucjach (placówkach służby zdrowia, komisariatach policji, terenowych punktach pomocy społecznej, Urzędzie Miasta Katowice) rozpowszechniono „Informator Miejskiej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zawierający spis teleadresowy miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, informację o procedurze zobowiązania do leczenia odwykowego, objawy ostrzegawcze oraz wskazówki postępowania dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu. Ad. 2. Wiele organizacji pozarządowych realizowało zadania w różnych obszarach profilaktyki: pracy z dziećmi i młodzieżą (świetlice i kluby środowiskowe), osób zagrożonych lub już uzależnionych (punkty konsultacyjne), a także utrzymujących trzeźwość (kluby abstynentów, obóz terapeutyczno-integracyjny,		

wyjazdy dla rodzin zawierające program terapeutyczny, kulturalny i duchowy).

Ad 3.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018, 2019 oraz na rok 2020 został poszerzony o diagnozę problemów alkoholowych w Katowicach ukazującą dynamikę tych problemów na przestrzeni kilku ostatnich lat.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/potrzeby 2020
1.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Wydział Polityki Społecznej	5 250 885,73 zł	6 008 066,25	W tym: WPS: 2 988 013,00 WEiS: 400 000,00 MOPS: 1 575 134,50 MIW i Ośrodek: 692 778,24 Placówki oświatowe: 352 140,51	W tym: WPS: 3 016 147,00 WEiS: 400 000,00 MOPS: 1 621 448,00 MIW i Ośrodek: 701 295,00 Placówki oświatowe: 436 360,00
2.	Wydatki Budżetu Gminy w Dziale 851 - Ochrona zdrowia oraz wydatki w rozdziale 85153 - Zwalczanie narkomanii	Wydział Polityki Społecznej	2 102 143,66 zł	1 805 801,72	W tym: WPS: 162 390,86 WEiS: 400.000,00 MOPS: 890 201,47 Placówki oświatowe: 353 209,39	W tym: WPS: 162 391,00 WEiS: 400 000,00 MOPS: 905 369,00 Placówki oświatowe: 456 990,00
3.	Liczba osób korzystających z pomocy w postaci grup terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	205	229	W tym: - oddział dzienny prowadzony przez Centrum Psychiatrii, - grupy DDA, - grupy prowadzonej w MIW i Ośrodku, - prowadzonej przez PTZN.	200
4.	Liczba osób, które uczestniczyły w grupach wsparcia, obozach terapeutycznych	Wydział Polityki Społecznej	264	252	W tym grupy prowadzone przez: Stowarzyszenia Trzeźwościowe „Dwójka” oraz „Jędrus”, obóz terapeutyczno-integracyjny organizowany przez Stowarzyszenie „Dwójka” oraz wydarzenia organizowane przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne.	300
5.	Liczba porad w ramach indywidualnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej z powodu uzależnienia lub współuzależnienia	Wydział Polityki Społecznej	2 395	2 645	W tym: Punkt Konsultacyjny Ośrodka Interwencji Kryzysowych Stowarzyszenia Ad Vitam Dignam, KST „Dwójka”, MIW i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, Poradnia PTZN	3 000
6.	Liczba porad telefonicznych udzielonych w ramach telefonu zaufania prowadzonych przez Ośrodek Interwencji	Wydział Polityki Społecznej	2 903	3 632		3 600

	Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym					
7.	Liczba osób, wobec których podjęto procedurę zobowiązania do leczenia odwykowego	Wydział Polityki Społecznej	262	235	Wskaźnik dotyczy tylko wniosków, które wpłynęły w 2019 r., oprócz tego kontynuowano sprawy z poprzednich lat.	260
8.	Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	22	23	W tym: - 8 prowadzonych przez MOPS, - 15 prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	23
9.	Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą placówek wsparcia dziennego	Wydział Polityki Społecznej	1 516	1 225	W tym: - 310 w placówkach MOPS, - 1 206 w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	1 200
10.	Liczba osób objętych programami profilaktycznymi	Wydział Polityki Społecznej	24 000	14 790	Na tę liczbę składają się wszyscy uczniowie i ich rodzice, do których dociera przynajmniej jedno z oddziaływań profilaktycznych realizowanych w ramach programów finansowanych przez miasto Katowice.	15 000
11.	Liczba umów zawartych na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (z rozróżnieniem umów na dotacje i umów w oparciu o prawo zamówień publicznych)	Wydział Polityki Społecznej	75 (w tym: 60 dotacji, 18 zleceń w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych)	84 w tym: 76 dotacji, 8 zleceń w oparciu o Prawo zamówień publicznych	W tym: WPS: 39 dotacji, 8 pzp WEiS: 37 dotacji	80
12.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację umów (z wyróżnieniem organizacji pozarządowych)	Wydział Polityki Społecznej	3 281 857,83 zł (w tym organizacje pozarządowe: 3 196 349,48 zł)	3 768 735,30 zł (organizacje pozarządowe: 3 700 955,30 zł)	Wzrost wynika z rosnących kosztów funkcjonowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.	3 700 000 (w tym WEiS: 800 000,00 zł)
13.	Liczba podmiotów, z którymi zawarto umowy na realizację zadań w ramach profilaktyki uzależnień (w tym ze wskazaniem liczby organizacji pozarządowych)	Wydział Polityki Społecznej	60 (w tym organizacje pozarządowe 56)	61 (w tym organizacje pozarządowe 58)	W tym: WPS: 24 (w tym 21 organizacji pozarządowych), WEiS: 37 (tylko UKS-y).	WPS: ok. 20 WEiS: ok. 40

**W 2020 roku planowano utrzymać wskaźniki na poziomie uzyskanym w 2019 roku, jednak sytuacja związana z epidemią COVID-19 z pewnością spowoduje ich bardzo znaczne obniżenie. W tej chwili jest to trudne do oszacowania, gdyż nie jest wiadome, kiedy planowane działania zostaną w pełni odblokowane.*

Porównanie wskaźników uzyskanych w 2019 roku w stosunku do 2016 roku wykazuje, że większość z nich utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Wyraźny spadek wartości wskaźnika można stwierdzić w kategorii „Liczba osób objętych programami profilaktycznymi”. Wynika to ze zmiany sposobu finansowania programu profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła – Bezpieczny Uczeń”, który jest realizowany we wszystkich szkołach i na wszystkich poziomach edukacyjnych. Program ten zawiera 4 moduły tematyczne, z których jeden poświęcony jest uzależnieniom, natomiast pozostałe różnym formom bezpieczeństwa (w kontakcie z rówieśnikami, z dorosłymi oraz bezpiecznym sposobami spędzania wolnego czasu). W związku z tym od 2018 roku jest on finansowany i sprawozdawany jedynie w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości kompleksowych usług publicznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie i ograniczenie skutków uzależnień.

W celu osiągnięcia jak najtrwalszych i długofalowych efektów, działania były skoncentrowane na dzieciach i młodzieży. Realizowane programy były kierowane do ogólnej populacji uczniów katowickich szkół, ale również do dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. Szczególnie wobec ostatniej grupy odbiorców stosuje się profesjonalną i systematyczną pomoc w formie oddziaływań psychokorekcyjnych, realizowanych przez placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Dzięki temu otrzymują one bezpieczne warunki do poradzenia sobie z traumami doznanymi w środowisku rodzinnym oraz nabywają umiejętności psychospołeczne, które ułatwią im dojrzewanie, a następnie funkcjonowanie w dorosłym życiu.

Oferta pomocy dla osób dorosłych obejmuje kilka obszarów pomocy wynikających z etapu uzależnienia od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Poczynając od wczesnej interwencji specjalistów terapii uzależnień prowadzących rozmowy z osobami opuszczającymi Izbę Wyrzeźwień, poprzez grupę motywacyjno-edukacyjną (prowadzoną w ramach Miejskiej izby Wyrzeźwień i Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach), która jest wstępem do pogłębionej terapii, aż po kierowanie do specjalistycznych placówek terapii uzależnień i współuzależnienia finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. To ostatnie zadanie wraz z monitorowaniem przebiegu terapii wykonuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swych ustawowych kompetencji. W ramach Programu finansowane były grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym zwłaszcza w zakresie problemów narkotykowych. Dla osób o długotrwałej abstynencji oraz ich rodzin prowadzono działania o charakterze rehabilitacyjnym (w tym bardzo cenione obozy terapeutyczno-integracyjne) prowadzone przez stowarzyszenia trzeźwościowe. Istotnym elementem pomocy dorosłym osobom uzależnionym jest corocznie aktualizowany informator, w którym zamieszczono wszystkie placówki służby zdrowia zajmujące się problemem uzależnień, organizacje pozarządowe zajmujące się tą tematyką a także spis grup AA na terenie Katowic oraz opis procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Program realizowany był przez wiele podmiotów, w tym jednostki miejskie, wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe. Działania te mają charakter długofalowy, ponieważ działania krótkoterminowe nie przyczyniają się do skutecznego rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

W związku z powyższym rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań. W sytuacji związanej z epidemią nie sposób przewidzieć ilości oddziaływań i osób nimi objętych.

5. Wspieranie osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności.

Kierunki działań strategicznych

C5 K₁	Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.
C5 K₂	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez ograniczanie barier komunikacyjnych, architektonicznych i społecznych.
C5 K₃	Rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej w celu poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Działania

Cel strategiczny: Katowice - miasto przyjazne dla niepełnosprawnych - integracja działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnej sprawności.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C5 D₁	1. Rozwój infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań treningowych i chronionych) oraz usług społecznych w środowisku zamieszkania (praca socjalna, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, wolontariat dla osób niepełnosprawnych). 2. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach, organizacje pozarządowe.
Ad. 1. Na terenie miasta Katowice w 2019 roku funkcjonowały 3 mieszkania chronione wspierane, w tym 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, które zapewniały odpowiednie wsparcie w środowisku i umożliwiały samodzielne życie osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe są trudne do realizacji. Ponadto w 2019 roku Miasto Katowice przystąpiło do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2019, moduł II, którego realizatorem, w ramach zawartej przez Urząd Miasta Katowice umowy był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Źródłem finansowania Programu były środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz wkład własny miasta Katowice. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które są całkowicie niesamodzielne, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej. Realizacja programu polegała na całodobowym, bezpłatnym pobycie wraz z wyżywieniem w mieszkaniu chronionym wspieranym – z wyłączeniem możliwości pobytu dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością. Limit okresu pobytu to 14 dni. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach świadczyli w 2019 roku pracę socjalną w środowisku zamieszkania osób starszych i/lub niepełnosprawnych, która miała na celu ułatwienie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych. Ponadto Ośrodek realizował zadanie w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych poprzez zlecanie ich świadczenia podmiotom zewnętrznym w oparciu o przepisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.		

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2019 r. kontynuowano działalność w ramach Katowickiego Centrum Usług Społecznych „Integracja”, które powstało w zrewitalizowanym w ramach projektu dofinansowanego ze środków EFRR pn. „Katowice, miasto otwarte – działania inwestycyjne - adaptacja na potrzeby organizacji usług społecznych i środowiskowych dla osób niepełnosprawnych” budynku przy ul. Francuskiej 43. Celem projektu była poprawa jakości i dostępu do usług społecznych oferowanych dla osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie infrastruktury społecznej.

W ramach projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – I etap” działało mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną dla łącznie 16 osób. Trening usamodzielniania obejmował m.in.: trening zarządzania mieszkaniem oraz trening budżetowy, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening planowania i organizacji dnia, trening załatwiania spraw urzędowych, trening higieny, autoprezentacji i kształtowania własnego wizerunku, trening interpersonalny, trening przyjmowania gości.

W ramach dwóch projektów tj. „Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych – I etap” oraz „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – I etap” realizowano usługę asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej we współpracy z partnerem projektów – Stowarzyszeniem FAON. Wsparcie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej realizowane było przez profesjonalną kadrę posiadającą doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Celem pracy asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej było wsparcie w codziennym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, kompensowanie jej braków, pomoc w czynnościach edukacyjnych oraz zawodowych. Zadaniem pracy asystentów osobistych było zapewnienie usługi towarzyszącej (rozmowy wspierające, usługi lektorskie, pomoc w realizacji zainteresowań oraz pasji), komunikacyjno-transportowej (pomoc w przemieszczaniu się, pomoc w dotarciu w wyznaczone miejsce, treningi komunikacyjne), rehabilitacyjno-zdrowotnej (wsparcie w wizytach lekarskich), doradczej (pomoc specjalistyczna, pomoc w wyborze sprzętu rehabilitacyjnego, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, treningi ekonomiczne).

Ad. 2.

W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w celu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych objął usługami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego 1 133 osoby. Zorganizowano 7 giełd pracy, w których uczestniczyło 50 osób, z czego do udziału w dalszych rozmowach z pracodawcami zakwalifikowało się 16 osób. Wydano skierowania do pracy 366 osobom. W wyniku realizacji zadań zaplanowanych w ramach pośrednictwa pracy zatrudnienie podjęło 178 osób. Osoby niepełnosprawne korzystały z oferowanych przez urząd form wsparcia, w tym staży u pracodawców, prac interwencyjnych, prac społecznie-użytecznych, szkoleń, refundacji kosztów doposażenia stanowisk prac oraz dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Urząd skierował swoje działania aktywizacyjne również do grupy osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Spośród ogólnej liczby 214 zarejestrowanych osób niepełnosprawnych (186 osób bezrobotnych, 28 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu) 29 stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, w tym 28 osób bezrobotnych oraz 1 osoba poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Z ogólnej liczby 29 osób zaktywizowano 6 osób, tj. 20,7% ogółu zarejestrowanych osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach projektu „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – I etap”, skierowanego do osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących tereny rewitalizowane Miasta Katowice, świadczone było wsparcie trenera pracy, który pomagał osobie niepełnosprawnej w procesie zdobywania i utrzymywania zatrudnienia. W modelu tym kładzie się nacisk na poszukiwanie odpowiedniego stanowiska pracy oraz pomoc w początkowym okresie zatrudnienia, poprzez przygotowanie pracownika do wykonywania zadań i obowiązków zawodowych. Wymiar i rodzaj wsparcia jest ściśle powiązany z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Ze wsparcia trenera pracy skorzystało 15 osób.

Ponadto w Miejskim Ośrodku Pomocy społecznej w Katowicach, w ramach świadczenia opiekuńczych usług specjalistycznych prowadzone były m.in. treningi umiejętności społecznych oraz wsparcie klientów w sytuacjach kryzysowych, czego efektem była poprawa funkcjonowania społecznego osób korzystających

z tej formy pomocy. Na skutek udzielanego wsparcia w 2019 roku 1 osoba podjęła zatrudnienie.		
C5 D₂	1. Przekształcanie i dostosowywanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej osób niepełnosprawnych. 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z niepełnosprawnością na terenie miasta.	Urząd Miasta Katowice: -Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Budynków i Dróg we współpracy z Komunalnym Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach oraz Miejskim Zarządem Ulic i Mostów Katowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
Ad.1. W 2019 roku realizowane było przyznawanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych i technicznych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ponadto, udzielanie w ramach pracy socjalnej pomocy formalno-prawnej i organizacyjnej dotyczącej sporządzenia projektu dostosowania mieszkania, kosztorysu niezbędnych prac, pomocy w znalezieniu wykonawcy, a także w pozyskaniu środków finansowych na pokrycie części kosztów ponoszonych przez osobę niepełnosprawną, jeżeli jej sytuacja materialna tego wymagała. Do Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych w 2019 roku złożono 69 wniosków w sprawie likwidacji barier architektonicznych, które zostały przekazane do rozpatrzenia i realizacji odpowiednim jednostkom miejskim. Miejski Zarząd Ulic i Mostów w zakresie swojej bieżącej działalności realizował w 2019 roku następujące zadania: oklejanie żółtą taśmą odblaskową miejsc o ograniczonej widoczności; wykonanie projektów dot. 12 stanowisk postojowych – kopert dla pojazdów osób niepełnosprawnych na terenie miasta Katowice; remonty bieżące, budowa i modernizacja chodników w 61 lokalizacjach; budowa i obniżenie przejść dla pieszych w 21 lokalizacjach (w tym 1 wyniesione); wykonanie podświetlenia krawędzi na przejściu dla pieszych przy ul. Mickiewicza; budowa „aktywnego przejścia dla pieszych” (sygnalizacja ostrzegawcza) na ul. Adamskiego; uwzględnienie koncepcji oraz wytycznych dla nowoprojektowanych oraz remontowanych inwestycji miejskich pod kątem większej dostępności dla osób niepełnosprawnych. Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach w 2019 roku zakończył przebudowę dwóch lokali na potrzeby MOPS w budynku przy ul. Markiecki 68, w tym roku zakończono również remont i adaptacje pomieszczeń na parterze budynku przy ul. Bednorza 14 na potrzeby realizacji usług społecznościowych. Opracowana została dokumentacja projektowa na adaptację lokalu użytkowego na potrzeby Klubu Seniora w budynku przy ul. Słowackiego 27 oraz wykonane zostały roboty budowlane. Ad. 2. W 2019 roku realizowano działania mające na celu aktywizację oraz wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ). Warsztaty Terapii Zajęciowej stwarzają osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Warsztaty realizują cele tj.: aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy warunków do pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W świetle przyjętych celów podstawowymi formami rehabilitacji prowadzonej przez warsztaty są rehabilitacja społeczna oraz rehabilitacja zawodowa. Na terenie miasta Katowice w 2019 roku działało 7 Warsztatów Terapii Zajęciowej: - WTZ „PROMYK” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki, 40-413 Katowice, ul. Szopienicka 58 a, dla 40 osób, - WTZ prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, 40-405 Katowice, ul. Oswobodzenia 92, dla 35 osób, - WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES”, 40-774 Katowice,		

ul. Panewnicka 463, dla 35 osób,

- WTZ prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, 40-474 Katowice, ul. Wojciecha 23, dla 30 osób,

- WTZ prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych „UNIKAT”, 40-139 Katowice, ul. Kotlarza 10 B, dla 35 osób,

- WTZ prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”, ul. Rataja 14, 40-837 Katowice, dla 30 osób,

- WTZ prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”, ul. Francuska 29, 40-027 Katowice, dla 20 osób.

Ponadto w 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach był realizatorem programu finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Zajęcia klubowe w WTZ”. Celem programu jest wspieranie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. W 2019 r. z tej formy rehabilitacji na terenie Katowic korzystało 10 osób, zajęcia klubowe prowadzone były przez WTZ Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „Unikat”.

Realizacją działań z zakresu rehabilitacji społecznej osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną świadczą **Środowiskowe Domy Samopomocy (ŚDS)** w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekłe psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

W 2019 roku na terenie miasta Katowice funkcjonowały 4 takie placówki, w tym dwie z nich przeznaczone były dla osób przewlekłe psychicznie chorych:

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Tysiąclecia 41, dla 34 osób,

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Oswobodzenia 92, dla 34 osób,

oraz dwa dla osób z niepełnosprawnością intelektualną:

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Gliwickiej 74a, dla 25 osób,

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Brata Alberta 4, dla 20 osób.

W Katowicach funkcjonuje **Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier”** (www.katowice.bezbarier.info) oraz Internetowe Mapy Systemu Informacji Przestrzennej Katowic, które to narzędzia ułatwiają osobom z niepełnosprawnościami aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Informator dla osób niepełnosprawnych „Katowice bez barier” pomaga osobom z niepełnosprawnościami odnaleźć drogę do właściwych, kompetentnych organów i instytucji oraz umożliwia zaplanowanie czynnego spędzania wolnego czasu w dostępnych miejscach oraz budynkach użyteczności publicznej. Informator skierowany jest nie tylko dla osób z niepełnosprawnościami, ale także dla ich rodzin, opiekunów i wszystkich tych, którzy pracują z osobami z niepełnosprawnościami oraz działają na ich rzecz. Informacje o dostosowaniu budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami zostały zebrane przez osoby z niepełnosprawnościami, są to więc informacje sprawdzone i rzetelne. Obsługą i aktualizacją Informatora „Katowice bez barier” zajmuje się Fundacja Klub KONTRA. Przedsięwzięcie jest autorskim programem realizowanym w mieście Katowice.

W Katowicach działa od połowy kwietnia 2018 roku aplikacja **Naprawmyto.pl** - serwis do mapowania usterek w przestrzeni publicznej. Poprzez stronę internetową lub aplikację na smartfona mieszkańcy Katowic, w tym także mieszkańcy z niepełnosprawnościami, mogą zgłaszać wszelkie utrudnienia, na jakie natkną się w czasie poruszania po mieście. Zgłoszenia utrudnień przez niepełnosprawnych mieszkańców Katowic przyczynią się zarówno do poprawy bezpieczeństwa w mieście, jak i zwiększą komfort życia niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Chcąc możliwie szybko reagować na zgłoszenia, powołany został zespół ds. Naprawmyto.pl, złożony z opiekunów w miejskich jednostkach organizacyjnych i wydziałach Urzędu Miasta.

W projekcie biorą udział: Straż Miejska, która administruje katowicką podstroną Naprawmyto.pl., Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, Miejski Zarząd Ulic i Mostów, Zakład Zieleni Miejskiej, Wydział Inwestycji, Wydział Kształtowania Środowiska, Wydział Transportu, Wydział Budynków i Dróg, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej oraz Katowickie Wodociągi. Naprawmyto.pl zastąpił inne narzędzie, wykorzystywane wcześniej w Katowicach do zgłaszania tzw. „zdarzeń przestrzennych”. Możliwość taka istniała dzięki serwisowi mapowemu ortofotomapa na stronie Internetowych Map Systemu Informacji Przestrzennej Katowic. Serwis został wygaszony z momentem wejścia w życie ww. aplikacji.

Wspieraniem aktywizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami w Katowicach zajmuje się także **Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych**. Zakres udzielanych informacji oraz wsparcia obejmuje tematykę: lokalową, likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, organizacji ruchu – miejsc parkingowych, opieki socjalnej, usług opiekuńczych oraz wszelkich informacji dotyczących wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

W ramach projektu „Katowice Miasto Otwarte – Organizowanie Społeczności Lokalnej – I etap”, skierowanego do osób z niepełnosprawnościami, zamieszkujących tereny rewitalizowane Miasta Katowice i realizowanego w Katowickim Centrum Usług Społecznych „Integracja”, podejmowane były działania mające na celu wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej osób niepełnosprawnych. W Katowickim CUS działał klub filmowy, klub podróżnika, klub gracza, klub literacki, klub aktywności ekonomicznej, klub fitness, Integracyjny Klub Osób Niepełnosprawnych (IKON), organizowane były wyjścia integracyjne oraz wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i sportowym poprzez umożliwienie uczestnictwa w przedstawieniach teatralnych, koncertach muzycznych, widowiskach sportowych. Ponadto prowadzony był Punkt Poradnictwa i Informacji dla Osób Niepełnosprawnych, w którym ON mogły uzyskać informacje nt. m.in. praw osób niepełnosprawnych, możliwości wsparcia finansowego i rzeczowego osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania ON, systemowych rozwiązań dotyczących edukacji czy rehabilitacji. Prowadzone były również konsultacje indywidualne ze specjalistami – psychologiem, pedagogiem, seksuologiem. Świadczona była także usługa aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym – broker edukacyjny udzielał wsparcia ON w zakresie ustalenia kierunku rozwoju kwalifikacji i kompetencji. W projekcie prowadzone były także grupy wsparcia, treningi umiejętności społecznych (TUS) oraz działania grup treningowo – wspierających, mające na celu trening umiejętności praktycznych niezbędnych do funkcjonowania codziennego i społecznego oraz przyczyniające się do likwidacji barier w zakresie samoobsługi i samodzielności życiowej oraz rozwijania kompetencji społecznych. Wsparcie kierowane było nie tylko do osób niepełnosprawnych, ale również do ich najbliższego otoczenia – rodziców/opiekunów – prowadzono grupę wsparcia, a także zorganizowano warsztaty i szkolenia podnoszące kompetencje rodzicielskie oraz aktywizujące ich społecznie.

Ad. 3.

Diagnozowanie potrzeb i problemów osób niepełnosprawnych realizowane było przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach opracowywanych projektów oraz programów. Udzielanie porad z zakresu rodzajów i form wsparcia świadczonych przez MOPS, możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności, rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, rehabilitacji społecznej i zawodowej, programów PFRON na rzecz niepełnosprawnych, działalności instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych. W oparciu o diagnozę skorygowany został „Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier” będący kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby kontynuowano realizację projektów, w formule ZIT tj.:

- „Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej”,
- „Katowice miasto otwarte – rozwój usług społecznych”.

W związku z wprowadzeniem Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”, celem m. in. dokładniejszego zdiagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych i ich opiekunów oraz dotarcia do nich z informacjami o ofercie wsparcia w ramach ustawy „Za życiem” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuowali współpracę i w miarę potrzeb konsultowali podejmowane działania z Narodowym Funduszem Zdrowia, placówkami służby zdrowia, resortem edukacji, podmiotami III sektora działającymi w obszarze m.in. świadczenia usług w zakresie ginekologii i położnictwa, diagnostyki prenatalnej oraz neonatologii.

C5 D3	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/ projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób niepełnosprawnych i ich rodzin. 2. Inicjowanie i pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc osobom niepełnosprawnym.	Urząd Miasta Katowice: -Wydział Polityki Społecznej, - Wydział Edukacji i Sportu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach
Ad. 1. W oparciu o diagnozę skorygowany został „Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 Katowice bez barier” będący kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych. Miasto Katowice wychodząc naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnościami w 2019 roku realizowało zadanie usługi transportowej dla osób z niepełnosprawnościami dofinansowanych ze środków Miasta. Wykonawcą zadania była firma „Przewóz Osób i Bagażu Adam Malinowski” z siedzibą w Katowicach przy ul. Bromboszcza 15/17. Transport adresowany był do niepełnosprawnych mieszkańców Katowic z widoczną dysfunkcją narządu ruchu oraz osób niewidomych i niedowidzących. Transport realizowany był od poniedziałku do soboty w godzinach od 6.00 do 22.00 oraz w niedzielę i święta w godzinach od 08.00 do 20.00. Usługa była wykonywana dla mieszkańców Katowic na terenie miasta Katowice i gmin sąsiednich (tj. Chorzów, Mikołów, Mysłowice, Tychy, Ruda Śląska, Sosnowiec, Siemianowice Śląskie, Czeladź). Liczba wykonanych przewozów wyniosła 3 117, w tym na wózkach inwalidzkich 758. Osoba z niepełnosprawnościami mogła także skorzystać z pomocy usługi zainstalowanego mobilnego urządzenia świadczącego usługę tłumacza języka migowego online w systemie TOKTUTOK, umieszczonego w Biurze Obsługi Mieszkańców w Urzędzie Miasta Katowice. Miejski System Powiadamiania Ratunkowego „Sygnat życia” realizowany w Katowicach, kierowany jest do grupy osób z niepełnosprawnościami i starszych mieszkańców Katowic, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenia o zagrożeniu i przekazać podstawowe informacje przez telefon, niezbędne do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Aby zarejestrować się w bazie, należy wypełnić ankietę (dostępną w MOPS i u Pełnomocnika Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych) a następnie złożyć ją w Kancelarii Urzędu Miasta Katowice (punkt podawczy) w godzinach pracy urzędu lub wysłać pocztą. Dane podane w ankiecie rejestracyjnej są wprowadzane do bazy danych Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej docierają również bezpośrednio do miejsca zamieszkania osób z niepełnosprawnościami, które mają problem z wypełnieniem ankiety lub jej złożeniem. W 2019 roku realizowany był projekt „Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic”, skierowany do młodych rodziców i zawierał informacje na temat obserwacji niemowląt pod względem nieprawidłowości rozwojowych. Wskazówki zostały ujęte w wydanej i rozprowadzonej ulotce pt. „Drodzy Rodzice” w ilości 2 500 sztuk. Materiały rozprowadzone zostały m.in. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach oraz Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej. „Miejska Dżungla” to projekt, którego głównym celem było łamanie barier mentalnych w kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami oraz zwrócenie uwagi na bariery architektoniczne przeszkadzające osobom z niepełnosprawnościami w pełni uczestniczyć w życiu społecznym. W ramach projektu organizowana była akcja parkingowa, podczas której młodzież z katowickich szkół w asyście Policji i Straży Miejskiej wręcza naklejki „Nigdy nie parkuję na miejscu dla osoby niepełnosprawnej” oraz ulotki „Łam bariery nie przepisy” kierowcom nieuprawnionym do parkowania na miejscach dla osoby z niepełnosprawnościami oraz informuje o przepisach „Prawo o ruchu drogowym” i wynikającej karze w przypadku niestosowania się do przepisów zawartych w ustawie. Ważnym elementem projektu były konkursy oraz odbywające się prelekcje osób z niepełnosprawnościami, które opowiadały o swoim codziennym życiu z niepełnosprawnością, o swoich pasjach i zainteresowaniach pokazując, że osoby z niepełnosprawnościami mają takie same marzenia i potrzeby, jak osoby pełnosprawne. W listopadzie i grudniu 2019 roku w ramach ww. projektu przeprowadzono cykl szkoleń z zakresu efektywnej obsługi i komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i starszymi dla pracowników Urzędu Miasta Katowice.		

Szkolenia przeprowadziła Fundacja TRANSGRESJA. W szkoleniu wzięło udział 110 pracowników Urzędu. W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach inicjował i kontynuował współpracę z pracodawcami z otwartego i chronionego rynku pracy, co skutkowało zgłaszaniem ofert pracy stałej oraz na subsydiowane miejsca pracy. Zatrudnienie w wyniku działań urzędu podjęło 178 osób niepełnosprawnych, w tym 175 bezrobotnych i 3 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu, co stanowiło 83,2% ogółu niepełnosprawnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2019 roku (186 osób bezrobotnych, 28 osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu).

Osoby niepełnosprawne zostały objęte programami rynku pracy, tj. staże, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, szkolenia, refundacja kosztów doposażenia stanowisk pracy oraz dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach projektu „**Katowice Miasto Otwarte – Rozwój Usług Społecznych – I etap**” prowadzone były dwa Krótkookresowe pobyty dzienne. **Krótkookresowy pobyt dzienny dla 10 niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością** oferował wsparcie specjalistyczne i opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych oraz opiekę wytchnieniową dla rodziców osób niepełnosprawnych lub ich opiekunów. Z uwagi na specyficzne potrzeby osób niepełnosprawnych wsparcie udzielane było w relacji 1:1 lub 1:2, w zależności od realnych potrzeb uczestnika. Uczestnicy krótkookresowych pobytów dziennych mieli zapewnione wsparcie fizjoterapeutyczne (zapewnienie optymalnego rozwoju, utrzymanie kondycji fizycznej), pedagogiczne (zajęcia rewalidacyjne, terapie, zajęcia indywidualne i grupowe), instruktora terapii/terapeuty (treningi społeczne, gospodarstwa domowego, terapia zajęciowa), opiekuna (pomoc w wykonywaniu czynności samoobsługowych i higienicznych). Odbýwały się zajęcia z muzykoterapii i dogoterapii. **Krótkookresowy pobyt dzienny dla 10 osób z autyzmem** oferował wsparcie specjalistyczne dla osób z autyzmem oraz opiekę wytchnieniową dla rodziców i opiekunów. Uczestnicy krótkookresowego pobytu mieli zapewnione wsparcie logopedyczne (redukowanie zaburzeń mowy, rozwoju mowy i wyrównywanie opóźnień, podnoszenie sprawności językowej, nauka posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji), psychologiczne (mają na celu przewidywanie zachowań oraz kierowanie zachowaniami), fizjoterapeutyczne (zwalczanie bólu, przywracanie prawidłowego zakresu ruchu), zajęcia integracji sensorycznej (dostarczenie w sposób kontrolowany odpowiedniej ilości bodźców zmysłowych). Odbýwały się zajęcia z muzykoterapii i dogoterapii, hipoterapii oraz alpakoterapii. Ponadto uczestnicy krótkookresowych pobytów dziennych wraz z rodzicami/opiekunami mieli możliwość wzięcia udziału w 5 – dniowym wyjeździe terapeutycznym. Krótkookresowe pobyty dzienne działały w Katowickim Centrum Usług Społecznych „Integracja” w latach 2018 – 2019. Od 2020 roku zadania te będą realizowane w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jako Dienne Domy Pomocy Społecznej.

W 2019 roku w ramach zadania pn.: „Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekle chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną” realizowanych było 66 umów na realizację zadań publicznych z organizacjami pozarządowymi, w tym zadania w trybie tzw. „małych grantów”. Adresatami zadania byli mieszkańcy Katowic, zarówno dzieci i młodzież niepełnosprawna, jak i dorosłe osoby niepełnosprawne oraz przewlekle chore. Zakres świadczonych usług obejmował:

- aktywizację, rehabilitację, terapię, rozwój zainteresowań osób z upośledzeniem umysłowym,
- usługi asystenta osoby niepełnosprawnej,
- hipoterapię dla osób niewidomych i dotkniętych autyzmem,
- wieloprofilową pomoc kobietom w różnych okresach leczenia nowotworu piersi,
- rehabilitację leczniczą i społeczną chorych na stwardnienie rozsiane i ich rodzin,
- aktywizację, rehabilitację, terapię, rozwój zainteresowań osób z upośledzeniem narządu słuchu,
- rehabilitację i integrację społeczną osób słabo widzących i niewidomych,
- wieloprofilową pomoc osobom przewlekle i nieuleczalnie chorym, w tym w szczególności w różnych fazach choroby nowotworowej, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działań w środowisku domowym,
- rehabilitację i terapię osób dorosłych z chorobami ośpiennymi, a także osób dotkniętych autyzmem,
- innowacyjne formy terapii lub rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym dzieci,
- zajęcia dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na wiek i rodzaj niepełnosprawności nie kwalifikują się do innej formy opieki.

Ze względu na brak uregulowań prawnych dotyczących opieki i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, które ukończyły 24. r.ż. lub ukończyły edukację w szkołach specjalnych lub integracyjnych i nie kwalifikują

się do innych form opieki, władze miasta Katowice przeznaczyły dodatkowe środki na realizację działań skierowanych do tej grupy osób, dzięki czemu w 2019 roku Ośrodek prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z Niepełnosprawnością Inteligencyjną Koło w Katowicach - Giszowcu, przy ul. Strzelców Bytomskich 21 powiększył się o 5 miejsc - z 10 do 15. Łącznie miasto Katowice dysponuje 50 miejscami dla tej grupy osób.

Ad. 2.

Realizacja „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier” dotyczyła zadań tj.: organizacja w placówkach zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, wzbogacenie jednostek oświatowych o pomoce do zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju, bieżąca działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych, objęcie dzieci do 6. roku życia rehabilitacją w ośrodkach świadczących pomoc z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju (w tym realizacja programu wsparcia dla rodzin w ramach ustawy „Za życiem”), organizacja kształcenia specjalnego i zajęć rewalidacyjnych w szkołach ogólnodostępnych oraz dofinansowywanie inwestycji związanych z usuwaniem barier architektonicznych - przystosowujących dla osób niepełnosprawnych w 2019 roku: Szkoła Podstawowa Nr 27 (montaż windy wewnętrznej dla osób niepełnosprawnych).

W 2019 roku w Katowicach realizowana była współpraca międzysektorowa na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych w formie zespołów doradczych. W celu skonsultowania z organizacjami pozarządowymi aktualnych programów, jak również problemów i potrzeb, w ciągu roku zorganizowane były dwa zespoły doradcze ds. zdrowia oraz pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, w tym osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom, tj. w dniu 13 czerwca 2019 roku oraz w dniu 28 listopada 2019 roku.

W związku z realizacją Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuowali współpracę i, w miarę potrzeb, konsultowali podejmowane działania z Narodowym Funduszem Zdrowia, placówkami służby zdrowia, resortu edukacji, podmiotami III sektora działającymi w obszarze m.in. świadczenia usług w zakresie ginekologii i położnictwa, diagnostyki prenatalnej oraz neonatologii celem m.in. dokładniejszego zdiagnozowania potrzeb osób niepełnosprawnych i ich opiekunów i dotarcia do nich z informacjami o ofercie wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach współpracowali z instytucjami rynku pracy, wynikiem czego był zamieszczony na stronie internetowej MOPS informator o źródłach ofert wsparcia dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy (zawiera on m.in. informacje o bazie zakładów pracy chronionej, miejscach bezpłatnych porad z zakresu prawa pracy czy też doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych).

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognoza/ potrzeby 2020
1.	Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych i mieszkaniach treningowych dla osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	20	11	1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Gliwicka 74a – 7 miejsc 2. Mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną zlokalizowane jest przy ul. Chopina 9 w Katowicach – 4 miejsca.	Planowana liczba miejsc w mieszkaniu chronionym wspieranym - 7, planowana liczba miejsc mieszkaniu treningowym – 3.
2.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z pomocy w postaci mieszkań chronionych/ treningowych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	25	1. Mieszkanie Chronione Wspierane dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Gliwicka 74a – 9 osób 2. Mieszkanie treningowe dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną zlokalizowane jest przy ul. Chopina 9	Liczba osób w mieszkaniu chronionym, wspieranym – 7 osób; planowana liczba osób, które skorzystają z mieszkania

					w Katowicach – 16 osób.	treningowego - 12 osób.
3.	Liczba osób niepełnosprawnych, w tym zaburzonych psychicznie korzystających z usług społecznych w środowisku zamieszkania (usługi opiekuńcze, praca socjalna, wolontariat)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	580	504	102 osoby skorzystały z usług specjalistycznych, 9 osób skorzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 12 uczestniczyło w zajęciach pracowni terapii zajęciowej, 381 skorzystało z poradnictwa specjalistycznego (w tym konsultacji w miejscu zamieszkania i w miejscu). Wobec wszystkich klientów prowadzona była praca socjalna.	538
4.	Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w danym roku	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 400	1698		1 450
5.	Procentowy (%) udział osób niepełnosprawnych wśród zarejestrowanych bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	6,0%	8,3%	186 osób niepełnosprawnych bezrobotnych w ogólnej liczbie 2 233 zarejestrowanych osób bezrobotnych	8,5%
6.	Liczba niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, którzy uzyskali pomoc w ramach realizowanych programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	119	218	208 osób – „Aktywny samorząd”, 10 osób – „Zajęcia klubowe w WTZ”	220
7.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym zlikwidowano bariery architektoniczne w miejscu ich zamieszkania w ramach środków PFRON	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	14		30
8.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidowania barier w komunikowaniu się (w tym przy wykorzystaniu komputerów, czytników i telefonów)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	30	22		30

9.	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania ze środków PFRON w ramach likwidacji barier technicznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	14	10		15
10.	Liczba osób niepełnosprawnych, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	508	769	530 – dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych, 239 – dofinansowanie dla opiekunów.	530
11.	Liczba osób korzystających ze Środowiskowych Domów Samopomocy (ŚDS)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	135	123	ŚDS dla osób przewlekle psychicznie chorych ul. Tysiąclecia 41 – 36 osób, ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną ul. Gliwicka 74a – 25 osób, ŚDS Ad Vitam Dignam dla osób przewlekle psychicznie chorych ul. Oswobodzenia 92 – 38 osób, ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną ul. Brata Alberta 4 – 24 osoby.	125
12.	Liczba osób niepełnosprawnych, które brały udział w imprezach sportowych, kulturalnych, turystycznych bądź rekreacyjnych dofinansowanych ze środków PFRON do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	182	73		110
13.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	11	11		11
14.	Liczba podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	39	54		54
15.	Liczba odbiorców działań na rzecz osób niepełnosprawnych	Wydział Polityki Społecznej	4 127	5 644		5 644

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku:

- liczba miejsc w mieszkaniach chronionych (od 2018 r. wspieranych) spadła z uwagi na zmianę przepisów ustawy o pomocy społecznej, która od 01.03.2018 r. przewiduje 2 rodzaje mieszkań chronionych wspieranych: przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych fizycznie lub osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych. Mieszkanie chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych przekształciło się w mieszkanie chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych i zostało ujęte w celu strategicznym nr 7 Problemy osób w wieku senioralnym;

- liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w 2019 roku wzrosła w porównaniu do roku 2016. Spowodowane było to rozszerzeniem zakresu programu „Aktywny Samorząd” oraz przeznaczeniem znacznej części środków na dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest zadaniem o stosunkowo niskim koszcie, co wyjaśnia wzrost liczby osób korzystających z dofinansowania przy równoczesnym spadku średniego kosztu na osobę. Dodatkowo począwszy od 2018 roku realizowany jest program „Zajęcia klubowe w WTZ”, w ramach którego w 2019 roku finansowano zajęcia dla 10 osób;
- liczba podmiotów oraz odbiorców działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej utrzymuje się na podobnym poziomie (w roku 2018 zwiększono w WTZ SPES ilość miejsc o 5, a od marca 2018 roku powstał kolejny Warsztat Terapii Zajęciowej „Arteria”. Od marca 2018 roku w warsztatach terapii zajęciowej uczestniczy 225 osób). Miasto Katowice posiada bogatą ofertę Warsztatów Terapii Zajęciowej prowadzących rehabilitację społeczną i zawodową uczestników. W warsztatach terapii zajęciowej zapewniana jest pełna dostępność usług dla każdego chętnego mieszkańca Katowic z orzeczoną znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zajęcia prowadzone w warsztatach zwiększają samodzielność, zaradność i umiejętności komunikacyjne uczestników oraz przygotowują ich do podjęcia zatrudnienia. W 2020 roku planowane jest zmniejszenie środków przeznaczonych na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym oraz zwiększenie środków na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych. Zmiana ta może spowodować ogólny spadek liczby osób korzystających ze środków PFRON ze względu na duży jednostkowy koszt wniosków dotyczących likwidacji barier;
- spadła liczba osób korzystających z usług społecznych (dotyczy to głównie osób korzystających z Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi), co prawdopodobnie ma związek ze zmniejszającą się liczbą osób korzystających z pomocy MOPS, osoby niepełnosprawne zaburzone psychicznie od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania i pracy socjalnej. W stosunku do roku 2018 nieznacznie wzrosła liczba osób korzystających z usług społecznych w środowisku zamieszkania;
- w ramach zadań: „Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekłe chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną” oraz „Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi” w kolejnych latach ze względu na bardzo duże potrzeby, przeznaczane są coraz większe środki finansowe na realizację zadań, dzięki czemu systematycznie wzrasta również liczba osób objętych pomocą (w 2019 roku było to już 5 306 osób i 113 miejsc w Środowiskowych Domach Samopomocy), jak i liczba podmiotów realizujących zadania (w 2019 roku – 47 podmiotów, w tym 9 nowych organizacji), przy czym w 2019 roku kilka organizacji realizowało więcej niż jeden projekt.

Należy utrzymać realizację podjętych w 2019 roku działań i zapewnić trwałość ich finansowania na kolejne lata. Należałoby również w przyszłości rozważyć utworzenie kolejnego mieszkania treningowego, w którym osoby po ukończeniu treningu podstawowego mogłyby zamieszkać na stałe lub na dłuższy okres czasu, przy wsparciu asystenckim oraz hostelu/miejsca interwencyjnego dla osób niepełnosprawnych, w którym mogłyby przebywać w czasie nieobecności rodziców/opiekunów. Większość rodziców/opiekunów znajduje się w wieku średnim i senioralnym i sami wymagają opieki lub możliwości uzyskania czasu wolnego, który mogliby przeznaczyć na niezbędne badania, zabiegi i zadbanie o własne zdrowie.

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu integracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób.

Miasto Katowice zabezpiecza potrzeby osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie korzystania z transportu dofinansowywanego z budżetu miasta. Ponadto pozyskuje dla organizacji pozarządowych środki finansowe w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III”. W 2019 roku w ramach realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III” obszar D:

- Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych AKCENT złożyło wniosek i otrzymało dofinansowanie na zakup samochodu do projektu pn.: „Zakup nowego mikrobusu z windą do przewozu niepełnosprawnych uczestników WTZ AKCENT”. Dofinansowanie do zakupu nowego samochodu 9-osobowego (ilość miejsc 8+1) RENAULT Master przystosowanego do przewozu osób z niepełnosprawnościami, w tym dwóch na wózkach inwalidzkich pozwala na transport dwóch osób na wózkach inwalidzkich jednocześnie, co znacznie ułatwiło bezpieczny przewóz uczestników na zajęcia w warsztacie terapii zajęciowej oraz dotarcie

na imprezy kulturalne, rekreacyjne oraz spotkania integracyjne ze środowiskiem lokalnym, zapobiegając wykluczeniu społecznemu;

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych SIÓDEMKI złożyło wniosek i otrzymało dofinansowanie na zakup samochodu do projektu pn.: „Bus dla SIÓDEMKI”. Dofinansowanie do zakupu nowego samochodu 9-osobowego (ilość miejsc 8+1) RENAULT Grand Pack znacznie ułatwiło bezpieczny transport uczestników na zajęcia i rehabilitację w placówkach 24+. Celem zakupu było umożliwienie rehabilitacji osobom niepełnosprawnym o sprzężonych dysfunkcjach upośledzenia umysłowego i ruchowego, które ze względu na znaczne ograniczenia nie mogą korzystać z komunikacji publicznej. Dla większości uczestników jest to jedyna możliwa forma transportu. Realizacja projektu pozwala na bezpieczny przewóz uczestników na spotkania integracyjne ze środowiskiem lokalnym, zapobiegając wykluczeniu społecznemu. Zakupiony samochód daje szansę na podtrzymanie jedynej dostępnej dla uczestników formy rehabilitacji.

Dostrzegając bardzo duże potrzeby w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych i przewlekłe chorych, miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi wspiera wszelkie działania mające na celu poprawę kondycji psychicznej i fizycznej, rozwój zainteresowań, aktywizację oraz integrację i wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, a także zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu. W tym celu na ww. działania przeznaczane są w kolejnych latach coraz większe środki finansowe. Łączna wartość przekazanych dotacji na zadanie: „Wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekłe chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną” wyniosła: w 2016 roku - 891 997,44 zł, w 2017 roku – 1 081 903,98 zł, w 2018 roku – 1 219 477,88 zł, w 2019 roku – 1 386 991,99 zł. Plan na 2020 rok wynosi 1 357 121,00 zł. Łączna wartość przekazanych dotacji na zadanie: „Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi” wyniosła: w 2016 roku – 1 689 598,89 zł, w 2017 roku – 1 763 729,44 zł, w 2018 roku – 2 073 635,90 zł, w 2019 roku – 2 356 328,46 zł. Plan na 2020 rok wynosi 2 427 388,00 zł. Dzięki zwiększonym nakładom finansowym, zwiększyła się również liczba realizowanych umów i liczba odbiorców zadań (w 2019 roku w obu ww. zadaniach realizowanych było 70 umów, a objętych pomocą zostało 5 419 osób).

Priorytetem władz miasta Katowice jest dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb każdego mieszkańca, w tym w szczególności osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodziców z małymi dziećmi. W związku z tym każdy projekt planowanej inwestycji jest opiniowany przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych wraz z Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych.

Poprzez rozpowszechnianie informacji w formie ulotek, plakatów oraz informacji na bieżąco zamieszczanych na stronie internetowej oraz w informatorze „Katowice bez barier” osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny mają zwiększony dostęp do usług świadczonych przez miasto Katowice.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań zmierzających do integracji działań w celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców Katowic oraz zapewnienia ciągłości wsparcia dla osób i rodzin borykających się z konsekwencjami niepełnosprawności.

6. Przeciwdziałanie bezdomności

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach

Kierunki działań strategicznych

C6 K₁	Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta.
C6 K₂	Doskonalenie istniejącego systemu wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, w tym poprzez rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.
C6 K₃	Poszerzenie oferty innowacyjnych przedsięwzięć/programów/projektów nakierowanych na aktywizowanie osób i rodzin zagrożonych bezdomnością i bezdomnych w działaniach na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Działania

Cel strategiczny: ograniczenie zjawiska bezdomności w Katowicach.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C6 D₁	1. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności na terenie miasta. 2. Monitorowanie zjawiska bezdomności, monitorowanie rezultatów podejmowanych działań nakierowanych na zapobieganie zjawisku bezdomności i wspieranie osób bezdomnych.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
Ad. 1. Identyfikacja problemów związanych z zagrożeniem bezdomnością oraz problemów związanych z następstwami bezdomności następuje między innymi poprzez dialog z partnerami społecznymi w przedmiotowym obszarze oraz regularne spotkania obejmujące przedstawicieli instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz osób bezdomnych takimi jak: Policja, Straż Miejska, Służby Ratownictwa Medycznego, organizacje pozarządowe, Izba Wyrzeźwien, przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice. W miarę potrzeb do współpracy angażowane były ponadto takie podmioty jak administracje i zarządcy domów oraz media. Inicjatorem i koordynatorem podejmowanych w opisanym zakresie działań był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Diagnozowanie potrzeb było efektem prowadzonej pracy socjalnej przez pracowników socjalnych, oddziaływań animatorów społeczności lokalnych, świadczenia pogłębionego, zintensyfikowanego wsparcia w postaci usług asystenta osoby bezdomnej i streetworkingu, a także pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego, mediacji, terapii, konsultantów ds. uzależnień i pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Ad 2. Monitorowanie zjawiska bezdomności realizowane było w 2019 roku między innymi poprzez wspólne objazdy Straży Miejskiej z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, pomieszczeń niemieszkalnych znajdujących się na terenie Katowic, jak również prowadzenie rejestru pomieszczeń niemieszkalnych, aktualizowanego przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Policji, Straży Miejskiej. Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych i efektów działań nakierowanych na zapobieganie bezdomności prowadzone było w ramach pracy socjalnej przez pracowników socjalnych (zwłaszcza specjalizujących się w pracy z osobami bezdomnymi), oddziaływań animatorów społeczności lokalnych, świadczenia pogłębionego, zintensyfikowanego wsparcia w postaci usług asystenta osoby bezdomnej i streetworkingu. Również na tym etapie pracy w obszarze bezdomności kluczowe znaczenie miała opisana wcześniej rozbudowana, wielosektorowa współpraca różnych podmiotów. Szczególne znaczenie miały działania podmiotów III sektora wzbogacających ofertę wsparcia (m.in. prowadzą placówki dla osób bezdomnych, świadczą pomoc streetworkerów, prowadzą punkty		

wydawania żywności). W ramach monitorowania zjawiska bezdomności na terenie Katowic w 2019 roku odbyło się także liczenie osób bezdomnych. W dniu liczenia na terenie miasta Katowice przebywało łącznie 588 osób.		
C6 D₂	1. Rozbudowa infrastruktury wsparcia (w tym mieszkań readaptacyjnych i mieszkań z zasobów Urzędu Miasta dla bezdomnych osób i rodzin). 2. Rozwijanie zindywidualizowanych form wsparcia, w tym asystentury oraz innych form usług społecznych na potrzeby bezdomnych osób i rodzin (praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne i inne). 3. Inicjowanie i intensyfikowanie/pogłębianie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przy wykorzystaniu formuły zespołów złożonych z przedstawicieli organizacji i instytucji zaangażowanych w pomoc bezdomnym.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Straż Miejska Katowice
Ad. 1. W ramach działań na rzecz rozbudowy infrastruktury wsparcia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach organizuje spotkania organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom bezdomnym, których celem jest wypracowanie rozwiązań odpowiadających na potrzeby osób znajdujących się w sytuacji bezdomności, a w efekcie prowadzących do usamodzielnienia tych osób. W 2016 roku nastąpiła zmiana zapisów ustawy o pomocy społecznej w zakresie typologii placówek dla osób bezdomnych. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi placówki tj.: Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn oraz Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi. Ponadto w roku 2018 ustawodawca wprowadził zapis do ustawy o pomocy społecznej odnoszący się do dodatkowego rodzaju placówki dla osób bezdomnych zapewniających wsparcie w postaci usług opiekuńczych. Miasto Katowice w ramach otwartego konkursu ofert zawarło umowy na prowadzenie działań związanych z udzieleniem noclegu dla osób bezdomnych oraz udzieleniem posiłku dla osób bezdomnych i potrzebujących. Realizatorami zadania były organizacje pozarządowe. Ad. 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z podmiotami III sektora realizował w szerokim zakresie wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem form wsparcia pogłębianego i zindywidualizowanego. Przykładem była praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych, oddziaływania animatorów społeczności lokalnych, świadczenie usług asystenta osoby bezdomnej, streetworkera, a także pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego, mediacji, terapii, konsultantów ds. uzależnień i pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach był w 2019 roku realizatorem projektu współfinansowanego ze środków unijnych pt. „Damy radę” Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”. Projekt przewidywał wsparcie dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo poprzez między innymi świadczenie usługi jednego asystenta osób bezdomnych skierowanej do osób przebywających w placówkach, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem było udzielanie wsparcia w stosunku do osób bezdomnych przebywających w pomieszczeniach niemieszkalnych. W 2019 roku usługą asystenta osoby bezdomnej objęto 13 osób oraz usługą streetworkera 27 osób bezdomnych, która była świadczona przez 2 streetworkerów. Ponadto miasto Katowice zawarło umowę na realizację zadania publicznego w zakresie działań związanych ze streetworkingiem wśród osób bezdomnych, obejmującą cały rok 2019. Realizatorem zadania było Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta z siedzibą w Katowicach przy ul. Brackiej 18. Realizacja zadania miała na celu ograniczenie zjawiska bezdomności i redukcję jego negatywnych skutków poprzez m.in. wizytowanie w godzinach popołudniowych i wieczornych terenu śródmieścia Katowic i okolic, motywowanie osób bezdomnych do zmiany odzieży, korzystania z zabiegów higienicznych oraz korzystania z ośrodków wsparcia udzielających doraźnego schronienia oraz innych elementów wsparcia dla osób bezdomnych. Ad. 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania zmierzające do inicjowania i intensyfikowania		

współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej poprzez regularne spotkania z przedstawicielami instytucji i organizacji działających w obszarze problematyki osób zagrożonych bezdomnością oraz bezdomnych, takimi jak: Policja, Straż Miejska, Pogotowie Ratunkowe, organizacje pozarządowe, Izba Wyrzeźwień, Przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice. W 2019 rok z inicjatywy Ośrodka zorganizowano 4 spotkania przedstawicieli podmiotów pracujących w obszarze bezdomności.		
C6 D₃	1. Tworzenie przedsięwzięć programów/projektów aktywizacyjnych i wdrażanie ich w odpowiedzi na potrzeby osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach
W roku 2019 realizowano projekt współfinansowany ze środków unijnych pt. „Damy radę” Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w ramach którego udzielano wsparcia dla osób wykluczonych społecznie i zawodowo poprzez między innymi świadczenie usługi asystenta osób bezdomnych, skierowanej do osób przebywających w placówkach, jak również świadczenie usługi streetworkera, którego zadaniem było udzielanie wsparcia w stosunku do osób bezdomnych przebywających w pomieszczeniach niemieszkalnych.		

Wskaźniki monitoringu

L	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognozy /potrzeby 2020
1.	Procentowy (%) udział bezdomnych wg płci, wieku, poziomu wykształcenia i innych zmiennych społeczno - demograficznych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Płeć: - mężczyźni - 75% - kobiety - 25% Wiek: - 18-40 - 21% - 41-61 - 61% - pow. 60 - 18% Wykształcenie: - podstawowe- 38% - zawodowe - 50% - średnie - 11% - wyższe - 1%	Płeć: - mężczyźni - 78% - kobiety - 22% Wiek: - 18-40 - 20% - 41-61 - 59% - pow. 60 - 21% Wykształcenie: - podstawowe- 42% - zawodowe - 40% - średnie - 16% - wyższe - 1%		Wartość wskaźnika szacuje się na podobnym poziomie.
2.	Liczba realizowanych programów/ projektów aktywizacyjnych dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1	1	„Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” współfinansowany ze środków RPO WSL 2014-2020 ⁴	1
3.	Liczba osób uczestniczących w realizowanych programach/ projektach dla osób i rodzin bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	71	37	Osoby bezdomne biorące udział w projekcie „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.	60

⁴ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

4.	Liczba miejsc w różnych typach infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 113 Jadłodajnie: 510	Noclegownie: 123 Jadłodajnie: 390		Noclegownie: 175 Jadłodajnie: 390
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	417	352	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn ul. Krakowska 138, (od lipca 2019 r. uległa zmianie liczba miejsc - likwidacja 5 miejsc w schronisku przy ul. Hetmańskiej 22/15 w Katowicach). Schroniska dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi ul. Orkana 7a, (od grudnia 2019 r. uległa zmianie liczba miejsc - likwidacja 20 miejsc w schroniskach). Noclegownia ul. Sienkiewicza 23, Schronisko Caritas ul. Dębowa 23, Noclegownia ul. Bracka 18, Noclegownia ul. Gliwicka 89a. (od stycznia 2019 r. uległa zmianie liczba miejsc z 10 na 8 miejsc)	432 (w tym dwie nowe placówki niskoprogowe - łącznie 80 miejsc)
5.	Liczba osób korzystających z materialnych form wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	604	646	Formy wsparcia materialnego: - zasiłki celowe, - zasiłki okresowe, - zasiłki stałe.	646
6.	Liczba osób korzystających z niematerialnych form wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	7 497	6 036		6 036
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	687	646	Formy wsparcia niematerialnego: - schronienie, - posiłki, - odzież.	646
7.	Liczba osób (narastająco) korzystających z różnych typów infrastruktury wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	Noclegownie: 1 377 Jadłodajnie: 6 120	Noclegownie: 1 356 Jadłodajnie: 4 680		Noclegownie: 1 500 Jadłodajnie: 4 680
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	850	646	Rodzaj infrastruktury: - schroniska, - noclegownie, - ogrzewalnie, - jadłodajnie.	646
8.	Liczba interwencji podejmowanych w środowisku osób bezdomnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	56	76		60
9.	Liczba wejść/wizyt w skupiskach osób bezdomnych	Wydział Polityki Społecznej,	Brak danych dot. liczby wejść	Brak danych dot. liczby wejść	Liczba osób, z którymi nawiązano kontakt podczas wejść – brak danych	

	przedstawiciele instytucji/organizacji (np. Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	545	662	pracownicy socjalni, streetworkerzy	653
10.	Liczba zespołów skupiających przedstawicieli podmiotów pracujących w obszarze bezdomności	Wydział Polityki Społecznej	1	1 Zespół doradczy, który w 2019 r. spotykał się dwukrotnie	Zespół doradczy ds. osób wykluczonych społecznie, w tym uzależnionych.	1
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	4	4	Spotkania organizacji i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom bezdomnym.	4
11.	Liczba podmiotów uczestniczących w spotkaniach zespołów doradczych dotyczących problemu bezdomności.	Wydział Polityki Społecznej	5	4		4
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	15	18	uczestnicy spotkań ⁵	18
12.	Liczba osób bezdomnych, które otrzymały lokal z zasobów miasta/innych zasobów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	35	40	16	40

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku/lat ubiegłych:

- struktura wiekowa, wykształcenie osób bezdomnych pozostaje na zbliżonym poziomie, czyli są to w przeważającej liczbie mężczyźni o wykształceniu zawodowym lub podstawowym,
- infrastruktura przeznaczona dla osób bezdomnych pozostała na podobnym, jak w latach poprzednich poziomie, co stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, a liczba osób z nich korzystających waha się w niewielkim stopniu z uwagi na likwidację 5 miejsc dla mężczyzn, 20 miejsc dla kobiet oraz zmiany umowy z CHSD z 10 miejsc na 8 miejsc,
- spadła o ok. 20% liczba osób korzystających z niematerialnych form wsparcia (programu PFEAD), co prawdopodobnie wynika z ogólnego spadku liczby osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- w niewielkim stopniu spadła liczba osób korzystających z różnych form wsparcia, natomiast wzrosła liczba interwencji w skupiskach osób bezdomnych,
- w 2019 roku zaobserwowano malejącą tendencję w zakresie liczby osób bezdomnych, które otrzymały lokal z zasobów miasta.

W celu zaspokojenia potrzeb w zakresie udzielenia schronienia osobom bezdomnym zarówno w 2019 r., jak i w 2020 r. realizowane było/będzie zadanie inwestycyjne pn.: „Budowa noclegowni dla bezdomnych mężczyzn na terenie miasta Katowice” obejmujące budowę w dzielnicy Katowice – Burowiec dwóch nowych obiektów, każdy na 40 miejsc. Prowadzenie obu placówek zlecone zostanie przez miasto Katowice organizacjom pozarządowym wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert.

⁵ Policja, Straż Miejska, Pogotowie Ratunkowe, Izba Wyrzeźwień, przedstawiciele PKP, Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej UM Katowice, Kierownik schronisk dla mężczyzn MOPS, Kierownik schronisk dla kobiet MOPS, TPBA ul. Bracka 18, GTCH ul. Sienkiewicza 23, CHSD ul. Gliwicka 89a, Caritas ul. Dębowa 23, Siostry Misjonarki Miłości ul. Krasińskiego 27b, „Futprinśt”.

Wskaźnik rezultatu: Zwiększenie oferty pomocowej dla osób bezdomnych wpływającej korzystnie na poprawę ich sytuacji.

W roku 2019 kontynuowano zadania realizowane w roku 2016 i utrzymano poziom usług na rzecz osób bezdomnych na podobnym poziomie co w roku bazowym. W 2019 roku realizowano działania zmierzające do zwiększenia oferty pomocowej dla osób bezdomnych poprzez usługę streetworkera oraz asystenta osoby bezdomnej oraz pogłębiania współpracy podmiotów działających w obszarze pomocy osobom bezdomnym.

Wskaźnik rezultatu: Uzyskanie pełnej diagnozy mapy bezdomności w Katowicach oraz przemian w niej zachodzących w okresie realizacji Strategii.

W ramach uzyskania pełnej diagnozy zjawiska bezdomności na terenie Katowic w 2019 roku odbywało się liczenie osób bezdomnych. W dniu liczenia na terenie Katowic przebywały 588 osoby bezdomne. Informacje pozwalające na diagnozowanie skali zjawiska bezdomności, jego skutków, zasięgu posiadają zarówno pracownicy służb społecznych jak i innych instytucji i organizacji pracujących z osobami bezdomnymi. Kluczowym elementem rzutującym na efektywne wspieranie tej grupy osób potrzebujących jest ścisła współpraca na różnych etapach działań nakierowanych na przeciwdziałanie bezdomności lub ograniczaniu tego zjawiska. Pozwala ona efektywnie i skutecznie pomagać, określać rodzaj i zakres oddziaływań adekwatny do zidentyfikowanych potrzeb.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach obszaru strategicznego, jakim jest przeciwdziałanie bezdomności.

7. Problemy osób w wieku senioralnym

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym poprzez rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów.

Kierunki działań strategicznych

C7 K₁	Wspieranie aktywności osób starszych i ich integracji międzypokoleniowej.
C7 K₂	Podnoszenie jakości życia seniorów, w tym poprzez rozwijanie infrastruktury pomocowej w środowisku zamieszkania seniorów oraz eliminowanie barier architektonicznych i czynników środowiskowych utrudniających niesamodzielnym seniorom pełnoprawne funkcjonowanie w przestrzeni miejskiej.
C7 K₃	Wspieranie akcji edukacyjnych oraz inicjatyw kulturalnych na rzecz seniorów oraz szkolenie seniorów dla poprawy bezpieczeństwa i wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania, a także ich aktywizacja społeczna i obywatelska (ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu seniorów).

Działania

Cel strategiczny: wzmocnienie zasobów służących zdrowiu i aktywnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym, w tym rozwój wolontariatu i integracji międzypokoleniowej zabezpieczających potrzeby seniorów.		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C7 D₁	1. Promowanie aktywności osób starszych na rzecz zdrowia i sprawności życiowej oraz programów integracji międzypokoleniowej	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
	2. Szkolenie seniorów do wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe, Policja, Straż Miejska oraz Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe
	3. Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej oraz rozwój wolontariatu seniorów.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe
Ad. 1. Miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje projekty, które mają za zadanie: przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego, zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym, działalność prozdrowotną i edukacyjną, prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych. Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice: w ramach poprawy sprawności ruchowej i kondycji Seniorów miasta Katowice w 2019 r. zawarte zostały umowy na realizację zadań ruchowych z: - Akademickim Klubem Sportowym Uniwersytetu Śląskiego, z siedzibą w Katowicach przy ul. Bankowej 12, pn. „Sportowy Uniwersytet Seniora”. Realizacja zadania polegała na aktywizacji osób w wieku 60+, poprzez zorganizowanie różnorodnych zajęć sportowych, integracyjnych oraz promujących zdrowy styl życia. Rezultatem realizacji zadania jest poprawa sprawności ogólnej seniorów, podniesienie ich kondycji fizycznej i ukształtowanie takiego systemu postaw, które pozwolą w przyszłości na samodzielne podejmowanie różnorodnych form aktywności. Zajęcia odbywały się bezpłatnie. W ramach zawartej umowy w 2019 roku AZS objął działaniami 784 seniorów miasta Katowice. Prowadzone aktywności fizyczne to: joga, aquaerobic, badminton, zumba, taniec latino, aerobic, nordic walking, pilates, zdrowe plecy, gimnastyka, bilard, fitball, ovolball, tenis stołowy. Łącznie przeprowadzono 1 559 godzin zajęć w 16 obiektach sportowych. Zajęcia trwały od 45 do 60 min. Liczba uczestników zajęć była bardzo zróżnicowana od 5 do 35 uczestników. Akademicki Związek Sportowy prowadził stronę internetową dedykowaną wyłącznie temu projektowi		

www.senior.katowice.pl, gdzie na bieżąco zamieszczane były informacje dotyczące projektu, wszelkie zmiany harmonogramu czy komunikaty o konkretnych zajęciach;

- druga umowa zawarta została z Stowarzyszeniem na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA”, z siedzibą w Katowicach przy ul. Raciborskiej 48/2, pn. „Czas Aktywnych Seniorów”. W ramach zawartej umowy w 2019 roku Stowarzyszenie „DOGMA” objęła działaniami 100 seniorów miasta Katowice. Prowadzone aktywności fizyczne to: zajęcia ruchowe profilaktyczno-kompensacyjne, zajęcia relaksacyjne, marsze nordic walking. Łącznie przeprowadzono 105,5 godzin zajęć. Zajęcia były przeprowadzane w Domu Pomocy Społecznej „Przystań”, w Dziennych Domach Pomocy Społecznej oraz w Klubie Seniora przy ul. Witosa 17;

- ponadto w ramach poprawy kondycji fizycznej katowickich seniorów miasto Katowice zawarło umowę na realizację zadania publicznego z Klubem Rekreacyjno - Sportowym TTKF „Czarni” przy KWK „Wieczorek” pn. „Aktywny Senior 55+”, które to zadanie polegało na zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacji czasu wolnego poprzez udział w zajęciach muzycznych oraz rekreacji ruchowej tj. zajęcia na sali gimnastycznej oraz basenie. Projekt cieszył się dużym powodzeniem wśród katowickich seniorów. W ramach realizacji zadania 43 seniorów miasta Katowice uczestniczyło w zajęciach sportowych z podziałem na zajęcia na sali gimnastycznej oraz basenie. Ponadto, odbyły się spotkania edukacyjne z zakresu zdrowia fizycznego;

- kolejna umowa zawarta została z Katowickim Stowarzyszeniem Tenisowym Akademia Tenisa Katarzyny Pyka. Rezultatem realizowanego zadania było przeprowadzenie zajęć tenisowych oraz cardio tenisa dla 24 seniorów miasta Katowice w okresie letnim tj. 01 – 31.07.2019 r.;

- ponadto w ramach aktywizacji społecznej oraz obywatelskiej w mieście Katowice w 2019 r. działało 5 Klubów Seniora, w ramach zawartej umowy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Śląskim Zarządem Wojewódzkim. Seniorzy miasta Katowice mogli tam aktywnie i ciekawie spędzać czas oraz rozwijać swoje pasje i zainteresowania. W programie zajęć znalazły się m.in.: wyjścia na koncerty, do kina, do teatru, porady specjalistyczne w tym zdrowotne, prawne, warsztaty zajęciowe, wykłady oraz pogadanki, spotkania z ciekawymi ludźmi. Kluby Seniora znajdują się w Katowicach przy ul. Witosa 17, ul. Hetmańskiej 1, ul. Panewnickiej 75, ul. Grażyńskiego 5, Al. Korfantego 84 a.

W ramach zadań związanych z profilaktyką i promocją zdrowia Fundacja Bażantowo realizowała projekt pn. „Zdrowy i aktywny senior”, w ramach którego dofinansowano zajęcia ruchowe (fitness, basen, tenis) dla 140 mieszkańców w wieku powyżej 60. roku życia. Ponadto Fundacja Komunikacji Międzykulturowej THE LINK zrealizowała cykl zajęć ruchowych dla 30 seniorów.

W ramach projektu realizowanego przez Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach pn. „Od przedszkola do seniora” zorganizowano zajęcia z nordic walking dla seniorów. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu, a uczestnicy wykonywali ćwiczenia głównie na wolnym powietrzu. Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów studiów stacjonarnych. Z zajęć regularnie korzystało 73 seniorów.

Miasto Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi realizuje projekt pn. **„Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap”**. Projekt realizowany jest w 6 dzielnicach Katowic: Zawodzie, Bogucice, Szopienice-Burowiec, Załęże, Janów-Nikiszowiec, Śródmieście. W ramach projektu realizowany jest szereg działań o charakterze międzypokoleniowym, mających na celu przekazywanie pozytywnych wzorców, bazowanie na potencjale i doświadczeniu życiowym osób w wieku senioralnym, wzmocnieniu integracji osób w wieku senioralnym z innymi grupami społecznymi m.in. młodzieżą oraz dziećmi oraz przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych. Realizowano m.in. następujące działania:

- **Śródmieście** (zadania realizowane przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”): warsztaty IT, warsztaty języka angielskiego, warsztaty psychologiczne/psychoedukacyjne, warsztaty ruchowe, warsztaty ekonomii w domu, warsztaty rehabilitacyjne, wyjścia do instytucji kulturalnych na spektakle, seanse kinowe, wernisaże twórczości seniorów, spotkania integracyjne,

- **Zawodzie** (zadania realizowane przez Stowarzyszenie Mocni Razem): Dzielnicowa Akademia Seniora, w tym spotkania integracyjno-edukacyjne z seniorami, międzypokoleniowe wydarzenia o charakterze integracyjnym,

- **Szopienice-Burowiec** (zadania realizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „DWÓJKA”):

spotkania animatora lokalnego z mieszkańcami oraz grupami senioralnymi, działającymi na terenie dzielnicy w ramach Klubu "Nasz CzAS", integracyjne spotkania w ramach cyklu „Codziennie szklanka soku”, prelekcje naukowe, warsztaty technologiczne,

- **Załęże** (zadania realizowane przez: Katowickie Stowarzyszenie na rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia „Opoka”): warsztaty „Technologia nie taka straszna”, warsztaty manualne, integracyjne zajęcia ruchowe, warsztaty rozwojowe i relaksacyjne, wyjścia integracyjne w cyklu „Kulturalne Kato”,

- **Bogucice oraz Janów-Nikiszowiec** (zadania realizowane przez Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach): zajęcia integracyjne w ramach Klubu Społecznościowego pn. „Senior w działaniu”, inicjatywy lokalne osób w wieku senioralnym pn. „Senior w akcji” - realizacja cyklicznej inicjatywy pn. „Czytamy Maluchom”, zajęcia komputerowe dla seniorów pn. „Senior on-line”, zajęcia edukacyjno-integracyjne pn. „Śladami natury, kultury i historii”, zajęcia edukacyjne pn. „Na zdrowie”, warsztaty psychologiczne dla seniorów pn. „Radość życia”.

W ramach projektu realizowane były również integracyjne działania o charakterze kulturalnym w dzielnicach: Szopienice-Burowiec, Załęże, Bogucice i Zawodzie tj. m.in. warsztaty „Cyfrowy Senior”, Dzień Aktywnego Seniora - spotkania integracyjne przy muzyce dla seniorów połączone z wystawą fotografii, Klub Podróżnika - spotkania z obywatelami, cykl spotkań pn. „W zdrowym ciele zdrowy duch”, warsztaty Sfilowane Bogucice 2.0, spotkania z popularnymi autorami książek, aktorami teatralnymi, podróżnikami.

Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2019 roku realizowało również Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb (w ramach projektu „Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”), w tym zajęcia, warsztaty, wyjścia, wydarzenia dla osób starszych, na rzecz zdrowia i sprawności życiowej oraz programów integracji międzypokoleniowej, m.in. cykl zajęć dedykowanych seniorom w ramach Lokalnej Strefy Cyfrowej, międzypokoleniowe spotkania edukacyjno-integracyjne w ramach Lokalnej Strefy Kreatywnej, zajęcia gimnastyczne dla seniorów pod okiem instruktora, zajęcia ruchowe dla seniorów „Ruch to zdrowie”.

W 2019 roku realizowane były przez pracowników Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 8 i nr 9 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach programy „Radość życia – Mogę Wszystko”. Spotkania grup wsparcia odbywały się dwóch Miejskich Domach Kultury w Katowicach. Zgodnie z założeniami programu każda grupa miała charakter otwarty z przeznaczeniem dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic. Celem głównym ww. programu była poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez udział w zajęciach z rehabilitantem, zajęciach nordic walking, terapii zajęciowej, zajęć o charakterze psychologicznym, zapewnienie potrzeb towarzyskich oraz kulturalnych poprzez udział w imprezach integracyjnych, wyjściach do kina, teatru, muzeów.

Ponadto w roku 2019 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu byli mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia. Cele programu to: zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych, zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych, ułatwianie udziału w życiu społecznym, zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Ad. 2.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach aktywnie uczestniczyli w realizacji Programu Komendy Miejskiej Policji w Katowicach „Bezpieczna przystań”. Katowicki Ośrodek jest partnerem w realizacji ww. przedsięwzięcia. Kluczowym elementem programu były oddziaływania edukacyjne nakierowane na podniesienie poziomu bezpieczeństwa katowickich seniorów. Przybrały one formę cyklu spotkań z seniorami specjalistów z różnych instytucji w ramach „Akademii Bezpiecznego Seniora”. Formuła programu pozwala dotrzeć do dużej grupy seniorów. W ramach zorganizowanych 36 spotkań (w 6 z nich uczestniczyli pracownicy tutejszego Ośrodka) uczestniczyło 995 seniorów, w trakcie których można było wysłuchać prelekcji: jak nie paść ofiarą oszustwa „na wnuczka” lub „na policjanta” oraz w jaki sposób należy się zachować przy podejrzeniu takiego przestępstwa, jak zapobiegać niebezpieczeństwom związanym z wystąpieniem pożaru oraz zaccadzenia, dlaczego nie powinno się spalać odpadów oraz wykorzystywać niedozwolonych paliw do ogrzania mieszkań oraz jakie kary grożą za ich spalanie, o ofercie pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach np. jak uzyskać dodatek mieszkaniowy, energetyczny, zasiłek pielęgnacyjny i inne. Ważnym sposobem docierania do osób w wieku senioralnym było

zaangażowanie przedstawicieli różnych instytucji w organizację Święta Katowickiego Seniora. Pozwoliło ono również przy wykorzystaniu stanowisk informacyjnych różnych instytucji oraz dystrybucji materiałów informacyjnych (ulotek, informatorów i poradników) wyposażyć seniorów w niezbędne informacje z zakresu bezpieczeństwa. W 2019 roku wśród katowickich seniorów dystrybuowano profesjonalny poradnik w zakresie bezpieczeństwa seniorów.

W ramach realizowanych projektów dot. aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców Katowic, w tym Seniorów, organizowano spotkania profilaktyczne z przedstawicielami służb mundurowych dotyczące m.in. unikania potencjalnych zagrożeń czy bezpiecznego poruszania się po zasobach Internetu. Ich celem było ukształtowanie w uczestnikach świadomych postaw i zachowań, które w sposób realny wpłyną na poczucie bezpieczeństwa w społeczności lokalnej. W związku z tym, że poczucie bezpieczeństwa silnie wiąże się także z profilaktyką zdrowego stylu życia, część spotkań dotyczyła utrzymania optymalnego zdrowia i minimalizowania ryzyka zachorowalności, odbyły się także spotkania z psychologiem. Ponadto, w ramach Programu Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb odbył się cykl międzypokoleniowych spotkań dotyczących bezpiecznego poruszania się po zasobach sieci.

Ad. 3.

W 2019 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Główny cel pomocy w ramach programu to utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych, poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa. Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wspieranie aktywizacji społecznej i obywatelskiej oraz rozwój wolontariatu seniorów:

- w ramach projektów realizowanych przez Miasto Katowice – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zrealizowano m.in.: międzypokoleniowe spotkania w ramach Klubu Wolontariusza (w dzielnicy Wełnowiec-Józefowiec działało 10 seniorów – wolontariuszy), międzypokoleniowe spotkania w ramach Klubu Aktywnego Mieszkańca, międzypokoleniowe wydarzenia lokalne, które organizowali seniorzy na rzecz mieszkańców dzielnicy, inicjatywy lokalne osób w wieku senioralnym dot. działań na rzecz seniorów w dzielnicach.

C7 D₂	1. Rozwijanie oferty promocyjnych usług dostępnych w mieście dla osób starszych na bazie Karty Aktywnego Seniora i zasięgu programów pomocowych dla osób w wieku 70+	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Rada Seniorów, organizacje pozarządowe, miejskie instytucje kultury i podmioty gospodarcze.
	2. Rozwijanie infrastruktury pomocowej dla niesamodzielnych seniorów w ich środowisku zamieszkania	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
	3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z procesem starzenia się społeczeństwa na terenie miasta.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe

Ad. 1.

Program „Aktywni Seniorzy” realizowany jest na terenie miasta Katowice od dnia 1 kwietnia 2014 r. Został przyjęty uchwałą nr XL/916/13 Rady Miasta Katowice z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Katowice programu z zakresu polityki społecznej: „Aktywni Seniorzy”. Program skierowany jest do osób, które ukończyły 60. rok życia i zameldowane są w Katowicach. Program „Aktywni Seniorzy” to program ulg dla seniorów zachęcający do korzystania z oferty kulturalnej i sportowej miasta oraz różnorodnych usług. Koordynacją i realizacją programu na zlecenie Urzędu Miasta Katowice zajmuje się Stowarzyszenie „FAMI.LOCK”.

Cel programu:

- ✓ podniesienie aktywności i sprawności mieszkańców Katowic, którzy ukończyli 60. rok życia, poprzez

zwiększenie dostępności do dóbr kultury, zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i edukacyjnych oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku katowickich seniorów.

W 2019 roku podjęte zostały następujące działania:

- wydano 1 996 nowych kart dla katowickich seniorów (od początku realizacji programu wydano 12 496 kart),
- zawarto 11 nowych porozumień z partnerami programu (od początku realizacji programu zawarto 244 porozumienia),
- dzięki programowi umożliwiono seniorom skorzystanie z ok. 3 642* oferowanych usług.

**dane niepełne, nie wszyscy partnerzy prywatni przekazali informację o liczbie osób, które skorzystały ze zniżek w ramach programu „Aktywni Seniorzy”*

Zadania na rzecz seniorów w 2019 roku realizowały także miejskie instytucje kultury tj.:

- Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w 2019 roku realizował program Aktywni Seniorzy (z 50% zniżką biletów). W ramach tego programu odbyło się 31 wydarzeń kulturalnych, a ze zniżki skorzystało 45 osób. Program ten był realizowany na Scenie Ateneum przy ul. św. Jana 10 w Katowicach.

- Galeria Sztuki Współczesnej BWA.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w 2019 r. honorowała Kartę Aktywnego Seniora i oferowała bilety wstępu w obniżonej cenie 1,5 zł. Ponadto Instytucja organizowała bezpłatne warsztaty edukacyjno-artystyczne skierowane do tej grupy wiekowej.

- Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. K. Bochenek.

Instytucja realizowała zadania przeznaczone dla Seniorów poprzez projekt Akademia Doświadczenia – bezpłatne warsztaty o różnorodnej tematyce, m.in. szydełkowania, zdrowego odżywiania, spotkania z podróżnikiem, warsztaty biżuteryjne, wykłady, 4 koncerty dla Seniorów, w których wzięło udział 2 800 os., a w ramach programu „Aktywni Seniorzy” sprzedano tańsze wejściówki na koncerty organizowane przez KMO.

- Muzeum Historii Katowic.

Muzeum zrealizowało bezpłatną ofertę działań na rzecz Seniorów: oprowadzanie po wystawach „W kamienicy mieszczańskiej...” i po wystawach stałych w Dziale Etnologii w ramach programu 60+Kultura MKiDN, a także wykłady z cyklu „Podziel się historią”. Seniorzy korzystali z przysługujących im zniżek.

- Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach.

W Bibliotece działał Biblioteczny Klub Seniora, w ramach którego odbywały się przeznaczone dla Seniorów spotkania, warsztaty artystyczne i rękodzielnicze czy komputerowe, nauka gry w szachy i inne atrakcje. Babcie i dziadkowie byli zapraszani do wspólnego czytania wnukom podczas cotygodniowych spotkań „Czytanie na dywanie”. Ponadto wszystkie filie Biblioteki oferowały osobom starszym możliwość zamawiania książek i czasopism przez telefon. Cała oferta Biblioteki jest bezpłatna.

- Miejskie Domy Kultury.

Seniorzy korzystali ze zniżek, które oferuje posiadaczom Karta „Aktywny Senior”. W roku 2019 udzielono zniżek m.in. na imprezy z cyklu Dancing Bogucicki i Zawodziański, przedstawienia teatralne, przedstawienia kabaretowe i koncerty, płatne zajęcia kół, płatne zajęcia ruchowe, kursy komputerowe, spotkania integracyjne dla Seniorów. Oprócz zajęć płatnych, Seniorzy mogli korzystać z oferty wielu zajęć warsztatowych, spotkań i innych form spędzania wolnego czasu bezpłatnie.

Ad. 2.

Pomoc dla niesamodzielnych seniorów w ich środowisku zamieszkania polega głównie na świadczeniu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi

świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Osoby wymagające z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

Kolejną formą pomocy są Dienne Domy Pomocy Społecznej, które zapewniają swoim pensjonariuszom następujące rodzaje usług: pobyt w godz. 8.00 - 16.00 od poniedziałku do piątku oraz wyżywienie (śniadanie i obiad) na miejscu, posiłki na wynos, usługi higieniczne (natrysk, usługi pralnicze), terapię zajęciową, trening umiejętności, ogólną rehabilitację ruchową, porady i wsparcie psychologiczne indywidualne, grupowe zajęcia psychologa ze społecznością pensjonariuszy, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zebrania społeczności, imprezy organizowane na terenie i poza ośrodkiem wsparcia.

W Katowicach funkcjonują także mieszkania chronione wspierane, które zapewniają usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizację kontaktów społecznych w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Wsparcie w mieszkaniu chronionym może być przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

Osoby wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby mogą zostać objęte pomocą w postaci umieszczenia w domu pomocy społecznej. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Ad. 3.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Katowicach diagnozują problemy osób starszych, rozpowszechniają ideę wolontariatu, kierują osoby potrzebujące do skorzystania z dostępnych form pomocy. Diagnozowanie potrzeb i problemów osób w wieku senioralnym realizowane jest także w ramach projektu „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap” w ramach RPO WSL 2014-2020⁶. Realizacja projektu rozpoczęła się we wrześniu 2017 roku. Projekt skierowany jest do osób w wieku senioralnym (60 plus) zamieszkujących na terenach rewitalizowanych. W ramach projektu realizowane są Programy Aktywności Lokalnej dla osób w wieku senioralnym i ich środowiska rodzinnego w dzielnicach: Śródmieście, Załęże, Bogucice, Nikiszowiec-Janów, Zawodzie, Szopienice, które pozwalają na stały i bezpośredni kontakt z beneficjentami a przez to trafniejsze diagnozowanie ich potrzeb i problemów. Formuła projektu jest otwarta na propozycje i potrzeby seniorów.

C7 D₃	1. Ograniczanie czynników utrudniających osobom niepełnosprawnym i niesamodzielnym seniorom pełnoprawne i bezpieczne funkcjonowanie w środowisku zamieszkania	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, organizacje pozarządowe
-------------------------	---	--

Program „Bezpieczna Przystań” adresowany jest do seniorów oraz wszystkich mieszkańców Katowic, którym na sercu leży bezpieczeństwo osób starszych. Program ten ma na celu wzrost bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa seniorów, ograniczenie liczby zdarzeń kryminalnych z ich udziałem, ukierunkowany jest na edukację dot. bezpiecznych zachowań wśród seniorów, jak również wzmocnienie społecznego zaangażowania w troskę o bezpieczeństwo osób starszych. Kluczowym elementem programu były oddziaływania edukacyjne nakierowane na podniesienie poziomu bezpieczeństwa katowickich seniorów. Przybrały one formę cyklu spotkań z seniorami specjalistów z różnych instytucji w ramach „Akademii Bezpiecznego Seniora”. W ramach zorganizowanych 36 spotkań (w 6 z nich uczestniczyli pracownicy

⁶ Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

tutejszego Ośrodka) uczestniczyło 995 seniorów. Działania nakierowane na pełnoprawne i bezpieczne funkcjonowanie seniorów podejmowali również w ramach świadczonej pracy socjalnej pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognozy/ potrzeby 2020
1.	Liczba miejsc pobytu w Domach Pomocy Społecznej na terenie Katowic oraz liczba osób korzystających	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba miejsc - 283 Liczba osób - 965	Liczba miejsc - 283 Liczba osób - 981	- DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22 – 88 miejsc, - DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 – 98 miejsc, - DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 – 97 miejsc. Liczba osób korzystających z DPS na terenie Katowic – 355 osób. Liczba osób korzystających z DPS poza Katowicami – 626 osób.	Liczba miejsc – 283 Liczba osób: - 351 osób na terenie Katowic, - 626 osób poza Katowicami
2.	Liczba osób korzystających z mieszkań chronionych dla osób starszych i dla starszych lub niepełnosprawnych ⁷	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	9	17	2 mieszkania chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych (nr 1 i nr 2) przy ul. Łętowskiego 6a – 13 miejsc/skorzystało 17 osób.	13
3.	Liczba miejsc i osób korzystających z Rodzinnego Domu Pomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	liczba miejsc - 8 liczba osób - 8	Liczba miejsc - 8 Liczba osób - 10	Rodziny Dom Pomocy ul. Krupińskiego 11.	Liczba miejsc - 8 Liczba osób - 9
4.	Liczba osób korzystających z dziennych domów pomocy społecznej na terenie Katowic	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	535 - pobyt, 360 - posiłki na wynos	548 – pobyt 358 - posiłki na wynos	1. DDPS nr 1 ul. Czecha 2 – 64 osoby w ramach pobytu/29 osób w ramach posiłków na wynos, 2. DDPS nr 2 ul. Głogowska 23 – 66 osób w ramach pobytu/36 osób w ramach posiłków na wynos, 3. DDPS nr 3 ul. Tysiąclecia 45 - 51 osób w ramach pobytu/26 osób w ramach posiłków na wynos, 4. DDPS nr 4 ul. Wiślana 9 – 56 osób w ramach pobytu/42 osoby w ramach posiłków na wynos, 5. DDPS nr 5 ul. Świdnicka 35a – 62 osoby w ramach pobytu/41 osób w ramach posiłków na wynos, 6. DDPS nr 6 ul. Oblatów 24-116 osób w ramach pobytu/85 osób w ramach posiłków na wynos, 7. DDPS nr 7 ul. Gliwicka 74a - 54 osoby w ramach pobytu/35 osób w ramach posiłków na wynos, 8. DDPS ul. Dębowa 23 – 33	689 osób Liczba osób korzystających – 548 pobyt / 358 wynos

⁷ od 01.03.2018 r. zmiana nazewnictwa - liczba osób korzystających z mieszkań chronionych wspieranych dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych

					osoby w ramach pobytu/28 osób w ramach posiłków na wynos, 9. DDPS ul. Brata Alberta 4 - 46 osób w ramach pobytu/36 osób w ramach posiłków na wynos.	
5.	Liczba specjalistycznych miejsc leczenia osób starszych, na oddziałach geriatrycznych i innych oddziałach szpitalnych w Katowicach	Wydział Nadzoru Właścicielskiego	158 łóżek geriatrycznych	99 łóżek geriatrycznych	- „EMC Silesia” Sp. z o. o., ul. Morawa 31 w Katowicach – 44 łóżka; - Katowickie Centrum Onkologii, ul. Józefowska 119 – 39 łóżek; - Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 7 Śląskiego ul. Ziołowa 45-47 - 16 łóżek.	
6.	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej dla osób starszych do ogólnej liczby miejsc w domach pomocy społecznej dla osób starszych w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Liczba osób – 169 Liczba miejsc - 283	Liczba osób – 169 Liczba miejsc - 283	Stan na 31.12.2019 r. liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps dla osób w podeszłym wieku oraz w dps dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Katowicach Liczba miejsc w 2 dps dla osób w podeszłym wieku oraz 1 dps dla osób przewlekłe somatycznie chorych w Katowicach	Liczba osób – 169 Liczba miejsc - 283
7.	Liczba Klubów Seniora działających w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	5	6		6
8.	Liczba osób korzystających z Karty Aktywnego Seniora	Wydział Polityki Społecznej	1 818	1 996		2 500
9.	Liczba uczestniczących w programie Siedemdziesiąt plus	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	3 479 oraz 159	3 926 oraz 239 osób	2 168 – liczba osób, które skorzystały ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej), 982 – liczba osób, które skorzystały z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych (w tym 296 osób z tytułu wieku oraz 686 osób z tytułu niepełnosprawności), 776 – liczba osób, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych, w tym 521 osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:	3 926 oraz 206 osób

			(z PFRON skorzystało)	(PFRON)	- 233 osoby w formie turnusu rehabilitacyjnego, - 1 osoba w formie usuwania barier w komunikowaniu się, - 5 osób w formie dofinansowania do sprzętu	(PFRON)
10.	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 793	2 166	2 166 osób skorzystało z usług opiekuńczych, w tym 260 ze specjalistycznych usług opiekuńczych. W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. 2 013 – liczba osób korzystających bez względu na rodzaj świadczonych usług	2 025 osób, w tym 383 osoby ze specjalistycznych usług opiekuńczych
11.	Liczba osób w wieku senioralnym korzystających z usług opiekuńczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1 303	1 818	1 818 – liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej). W podanej liczbie występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług	2 179
12.	Liczba organizacji pozarządowych realizujących programy na rzecz osób starszych na zlecenie miasta lub we współpracy z jednostkami samorządowymi	Wydział Polityki Społecznej	13	23	W tym także organizacje pozarządowe realizujące w partnerstwie z miastem Katowice projekt „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego” tj.: Stowarzyszenie „Mocni Razem”, Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka”, Katowickie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia "Opoka" oraz Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”.	23
13.	Liczba szkoleń dla seniorów dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej Wydział Zarządzania Kryzysowego	14	36		36
14.	Liczba seniorów uczestniczących w szkoleniach dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa	Wydział Polityki Społecznej Wydział Zarządzania Kryzysowego	301	995		995

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku:

- infrastruktura pomocowa dla osób starszych tj. dzienne domy pomocy społecznej, mieszkania chronione wspierane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych, Rodzinny Dom Pomocy, domy pomocy społecznej nie uległa zmianie, natomiast liczba osób korzystających z tej infrastruktury wzrosła,
- wzrosła liczba osób korzystających z Karty Aktywnego Seniora oraz programu „Siedemdziesiąt plus”,
- wzrosła liczba osób w wieku senioralnym korzystających z usług opiekuńczych przy ogólnym wzroście osób korzystających z tego rodzaju usług,
- wzrosła liczba szkoleń dla seniorów dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa oraz liczba uczestniczących w nich osób oraz analogicznie zdecydowanie wzrosła liczba seniorów uczestniczących w szkoleniach dotyczących wzajemnego wsparcia w środowisku zamieszkania i reagowania na zagrożenia ich bezpieczeństwa.

W 2019 roku w mieście Katowice realizowanych było szereg działań w ramach Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016-2021. Celem tych działań było zapewnienie katowickim seniorom możliwości aktywnego udziału w życiu społecznym Miasta oraz prowadzenia przez nich samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia. W 2019 roku seniorzy chętnie korzystali z szerokiej oferty spędzania czasu wolnego uczestnicząc m.in. w projektach i zajęciach sportowych, kulturalnych, edukacyjnych czy prozdrowotnych.

Miasto Katowice w 2019 roku dofinansowało także wiele ciekawych projektów zrealizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi - były to m.in. spotkania integracyjno – aktywizujące, warsztaty florystyczne, gry planszowe, kurs obsługi komputera, kursy pierwszej pomocy, warsztaty muzyczne, nauka języków obcych i wiele innych. W 2019 roku po raz kolejny zorganizowane zostało duże wydarzenie pn.: „Katowicki Dzień Seniora”. Kontynuowane było zadanie pn. „Sportowy Uniwersytet Seniora” z bogatą ofertą zajęć ruchowych oraz biesiady senioralne organizowane w poszczególnych dzielnicach naszego Miasta. Obie te inicjatywy cieszyły się ogromną popularnością wśród naszych seniorów. Dodatkowo katowiccy seniorzy mogli korzystać ze zniżek z kartą „Aktywnego Seniora” lub legitymacją programu: „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”, mieli także możliwość skorzystania z bezpłatnych szczepień przeciwko grypie i badań profilaktycznych.

Wskaźnik rezultatu: Poprawa warunków pozwalających osobom w wieku senioralnym utrzymywanie jak najdłuższej aktywności osobistej, zawodowej i społecznej oraz zapewnienie wsparcia i opieki osobom niesamodzielnym.

W mieście Katowice, podobnie jak w całym kraju, w związku z procesem starzenia się społeczeństwa daje się zauważyć w strukturze społecznej stały wzrost udziału osób w wieku powyżej 60. roku życia. Miasto Katowice przykładą dużą wagę do rozwoju polityki senioralnej w mieście. Kluczowe obszary działań w zakresie polityki senioralnej to: zdrowie i samodzielność, aktywność zawodowa, aktywność edukacyjna, społeczna i kulturalna oraz relacje międzypokoleniowe. W 2019 roku realizowano działania mające na celu:

- podniesienie szeroko rozumianego poczucia bezpieczeństwa (socjalnego, zdrowotnego, fizycznego, prawnego i konsumenckiego) m.in. poprzez realizację programu „Bezpieczna przystań”,
- nabycie niezbędnych we współczesnym świecie kompetencji, kreatywności, rozwijania zainteresowań m.in. poprzez realizację programu „Aktywni Seniorzy”,
- pogłębienie integracji w wymiarze zarówno wewnątrzpokoleniowym (Kluby Seniora) jak i międzypokoleniowym „Program Babcia, dziadek i ja w Katowicach”,
- wydłużenie niezależnego i aktywnego życia osób w podeszłym wieku poprzez organizację zajęć sportowych oraz zachęcanie do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu,
- podniesienie jakości życia osób po ukończeniu 70. roku życia poprzez realizację Miejskiego Programu Pomocy dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Siedemdziesiąt Plus”,
- poszerzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, fundacjami i instytucjami miejskimi na rzecz budowania lokalnych sieci wsparcia,
- promowanie wolontariatu, jako formy wsparcia osób w wieku senioralnym,
- zapewnienie pomocy dla niesamodzielnym seniorów przede wszystkim w ich środowisku zamieszkania poprzez świadczenie usług opiekuńczych, usługi w dziennym domu pomocy społecznej, mieszkaniu chronionym wspieranym, a jeśli osoba wymaga całodobowej opieki, zapewnienie pobytu w domu pomocy społecznej.

Na podstawie powyższych wniosków rekomenduje się rozwijanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w ramach obszaru strategicznego, jakim jest wsparcie osób w wieku senioralnym.

8. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta

Kierunki działań strategicznych

C8 K₁	Uaktywnienie dzielnicowych społeczności do uczestnictwa w procesie realizacji budżetu obywatelskiego oraz edukacja obywatelska i aktywizacja mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej oraz seniorów m.in. poprzez Centrum Organizacji Pozarządowych.
C8 K₂	Rozwijanie i pogłębianie współpracy instytucji samorządowych z organizacjami sektora pozarządowego, w tym doskonalenie internetowej komunikacji instytucji samorządowych z sektorem organizacji społecznych i aktualizowanie publikowanych informacji o planowanych oraz realizowanych wspólnych projektach.
C8 K₃	Wzmacnianie potencjału mieszkańców Katowic poprzez wzbogacanie/wyposażanie ich w wiedzę obywatelską (ułatwiającą funkcjonowanie w społeczeństwie) dotyczącą uprawnień oraz obowiązków wynikających z regulacji prawnych i procedur.

Działania

Cel strategiczny: zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej miasta		
CEL	DZIAŁANIA	REALIZATOR I PARTNERZY
C8 D₁	1. Organizowanie spotkań informacyjnych, konsultacji, szkoleń dla społeczności lokalnych oraz organizacji pozarządowych nakierowanych na aktywność obywatelską, w tym w szczególności zachęcanie młodzieży szkolnej oraz seniorów do aktywności wolontaryjnej i udziału w inicjatywach organizacji pozarządowych oraz samorządowych projektach i programach wsparcia. 2. Skuteczne docieranie do mieszkańców Katowic z informacjami o mechanizmach partycypacyjnych stosowanych przez Urząd Miasta Katowice (z wykorzystaniem różnych kanałów/form przekazywania informacji np. strona www, informator miejski etc.). 3. Diagnozowanie potrzeb i problemów związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego w Katowicach.	Prezydent Miasta Katowice, Urząd Miasta: - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki organizacyjne Miasta Katowice, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe
Ad. 1. W 2019 r. uruchomionych zostało 5 procesów konsultacyjnych w rozumieniu zapisów uchwały nr XXXVIII/860/13 Rady Miasta Katowice z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie zasad i trybów przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami miasta Katowice. Konsultacje społeczne projektu Statutu Jednostki Pomocniczej nr 4 Osiedle Paderewskiego - Muchowiec zostały uruchomione zarządzeniem nr 236/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 9.04. 2019 r. Uwagi do projektu Statutu można było zgłaszać za pomocą formularza konsultacyjnego w terminie od 24 kwietnia do 13 maja 2019 r. Do projektu Statutu Jednostki Pomocniczej nr 4 mieszkańcy Jednostki wnieśli 3 uwagi. Zgłoszone w toku konsultacji uwagi przekazano do Wydziału Prawnego Urzędu Miasta Katowice w celu weryfikacji możliwości wprowadzenia zmian w projekcie Statutu. W toku analizy wykazano, że nie ma możliwości wprowadzenia postulowanych zmian. Konsultacje społeczne projektu Statutu Jednostki Pomocniczej nr 1 Śródmieście zostały uruchomione zarządzeniem nr 237/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 9.04.2019 r. Uwagi do projektu Statutu można było zgłaszać za pomocą formularza konsultacyjnego w terminie od 24 kwietnia do 13 maja 2019 r. Konsultacje społeczne zakończyły się 13 maja 2019 r., do projektu Statutu Jednostki Pomocniczej nr 1 mieszkańcy Jednostki nie wnieśli żadnych uwag.		

Konsultacje społeczne dotyczące zmiany nazwy ulicy Lisa w Katowicach zostały uruchomione zarządzeniem nr 315/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 28.05.2019 r. Konsultacje społeczne miały charakter lokalny i skierowane były do mieszkańców nieruchomości, podmiotów gospodarczych prowadzących działalność gospodarczą, instytucji, organizacji oraz kościołów i związków wyznaniowych mających siedzibę oraz działających w obrębie ulicy Lisa. Zainteresowane osoby mogły wyrazić swoje zdanie w dniach 12 – 23 czerwca 2019 r. za pomocą formularza internetowego. Natomiast osoby, które nie mogły skorzystać z elektronicznej formy przesłania opinii, miały możliwość wyrażenia opinii za pomocą formularza papierowego.

Wypełniony druk należało:

1) dostarczyć do Wydziału Komunikacji Społecznej, II piętro (pokój 204a), Rynek 13 w godzinach pracy urzędu, od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30; lub

2) wrzucić do urny dostępnej w filii nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Katowicach przy ul. Gliwickiej 93 w godzinach pracy biblioteki, od poniedziałku do piątku od godz. 8.00 do 19.00, za wyjątkiem 21 czerwca (filia czynna od godz. 11.30) oraz w soboty od godz. 9.00 do 15.00.

Pakiety materiałów ze szczegółowymi informacjami dot. konsultacji społecznych były dystrybuowane bezpośrednio wśród mieszkańców ulicy. W konsultacjach wzięły udział 53 osoby. 3 formularze zostały uznane za nieważne ze względu na podanie niepełnych danych oraz zamieszkanie opiniujących poza zasięgiem terytorialnym konsultacji. Biorący udział w konsultacjach społecznych wyrazili kategoryczny sprzeciw wobec zmiany nazwy ulicy Lisa na ulicę harcmistrza Jerzego Lisa. Taką opinię wyraziło 100% uczestników w procesie konsultacyjnym.

Konsultacje społeczne dotyczące ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Jednostki Pomocniczej nr 7 Załęże zostały uruchomione zarządzeniem nr 611/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 29.10.2019 r.

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie opinii mieszkańców odnośnie propozycji ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Jednostki Pomocniczej nr 7 Załęże.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie otwartego spotkania oraz za pośrednictwem formularza konsultacyjnego. Informacja o prowadzonych konsultacjach została ogłoszona między innymi poprzez:

1. strony miejskiego portalu internetowego,
2. Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice,
3. plakaty dystrybuowane w dzielnicach (miejskie jednostki, spółdzielnie mieszkaniowe, parafia),
4. miesięcznik Nasze Katowice (wydanie listopadowe),
5. portale społecznościowe,
6. Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic oraz Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice.

Otwarte spotkanie odbyło się 21 listopada 2019 r. o godz. 17.00 w Zespole Szkół i Placówek nr 2 przy ul. Zarębskiego 2. Formularz konsultacyjny można było uzupełnić w dniach 21 listopada - 5 grudnia: elektronicznie poprzez stronę www.katowice.eu/konsultacje lub pobrać i wrzucić do urny zlokalizowanej w filii nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Gliwickiej 93 lub bezpośrednio w Wydziale Komunikacji Społecznej (II piętro, pokój 204, Rynek 13). Formularz konsultacyjny zawierał jedno zamknięte pytanie dotyczące przedmiotu konsultacji, tj. opinii ws. wprowadzenia ograniczenia w godzinach od 22.00 do 6.00 rano sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Załęża (opcje do wyboru: TAK\NIE\NIE MAM ZDANIA). Swoją opinię za pomocą formularza wyraziło 637 osób (online 356, tradycyjnie 281 osób), 18% ankiet (114) uznano za nieważne, czego powodem było m.in.: wielokrotne wypełnianie ankiet przez te same osoby czy brak danych osobowych na formularzu. Zebrane opinie zwolenników jak i przeciwników wprowadzenia ograniczeń dot. nocnej sprzedaży alkoholu równoważą się – 260 mieszkańców opowiedziało się za każdą z tych propozycji, 3 osoby zaznaczyły w ankiecie opcję „nie mam zdania”, co daje łącznie 523 ważne wypełnionych formularzy.

Konsultacje społeczne dotyczące ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Jednostki Pomocniczej nr 15 Szopienice – Burowiec zostały uruchomione zarządzeniem nr 612/2019 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 29.10.2019 r. Konsultacje społeczne miały na celu zebranie opinii mieszkańców odnośnie zgłaszanych do urzędu propozycji ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Jednostki Pomocniczej nr 15 Szopienice - Burowiec. Zmiany w przepisach polegałyby na wprowadzeniu zakazu sprzedaży alkoholu w sklepach

między godz. 22.00 a 6.00 rano.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w formie 2 otwartych spotkań oraz za pośrednictwem formularza konsultacyjnego. Informacja o prowadzonych konsultacjach została ogłoszona między innymi poprzez:

1. strony miejskiego portalu internetowego,
2. Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Katowice,
3. plakaty dystrybuowane w dzielnicach (miejskie jednostki, spółdzielnie mieszkaniowe, parafia),
4. miesięcznik Nasze Katowice (wydanie listopadowe),
5. portale społecznościowe,
6. Biuletyn Informacyjny Mieszkańców Katowic oraz Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice.

Otwarte spotkania odbyły się 27 listopada 2019 r. w Miejskim Domu Kultury "Szopienice - Giszowiec" przy ul. Hallera 28 oraz 28 listopada 2019 r. w sali gimnastycznej VI Liceum Ogólnokształcącego im. J. Długosza przy ul. Lwowskiej 2. Formularz konsultacyjny zawierał jedno zamknięte pytanie dotyczące przedmiotu konsultacji, tj. opinii ws. wprowadzenia ograniczenia w godzinach od 22.00 do 6.00 rano sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Szopienic i Burowca (opcje do wyboru: TAK\NIE\NIE MAM ZDANIA). Swoją opinię za pomocą formularza wyraziło 798 osób (online 374, tradycyjnie 424 osób), 14% ankiet (114) uznano za nieważne, czego powodem było m.in.: brak danych osobowych na formularzu czy oddawanie głosów przez mieszkańców spoza Jednostki Pomocniczej nr 15. Za wprowadzeniem ograniczeń w zakresie nocnej sprzedaży alkoholu na terenie Jednostki Pomocniczej nr 15 opowiedziało się 380 osób (55% biorących udział w konsultacjach), 299 osób (44% biorących udział w konsultacjach) nie chce wprowadzenia regulacji prawnych w tym zakresie, natomiast 5 osób nie ma na ten temat zdania.

Poza konsultacjami społecznymi Wydział Komunikacji Społecznej **przeprowadził w październiku 2019 r. badanie opinii publicznej w sprawie zmiany organizacji ruchu na drodze przy ul. ks. Karola Żmija**, uzależniając podjęcie działań od wyniku wykonanego badania. Sonda miała charakter ogólnomiejski. W badaniu mogli uczestniczyć samodzielnie wszyscy zainteresowani tematem użytkownicy drogi. Ankiety wypełnili mieszkańcy miasta Katowice, jak również osoby spoza miasta, które poruszają się po przedmiotowej drodze. W badaniu ankietowym łącznie wzięło udział 171 respondentów, w tym 167 badanych uczestniczyło w badaniu online, a 4 respondentów wypełniło papierowe formularze; wrzucając je do urny zlokalizowanej w bibliotece w dzielnicy Dąb. 96 respondentów mieszka w Katowicach, co stanowi 56% ogółu uczestniczących w sondzie. Pozostałych 75 respondentów, czyli 44% wszystkich badanych mieszka poza miastem, a w Katowicach – zgodnie z deklaracjami – pracuje. W odniesieniu do pytania zasadniczego dot. opinii wobec propozycji wprowadzenia ruchu jednokierunkowego na drodze przy ulicy ks. Karola Żmija zauważalna była dominacja zdecydowanego sprzeciwu wobec takiego działania. W związku z powyższym organizacja ruchu pozostała bez zmian.

Dodatkowo w 2019 r. Wydział Komunikacji Społecznej zorganizował szereg spotkań informacyjnych i konsultacyjnych, podczas których odbywała się dystrybucja ankiet dedykowanych tematyce spotkań.

Od 21 do 23 sierpnia 2019 r. zorganizowanych zostało 9 spotkań z mieszkańcami dzielnicy Podlesie oraz fragmentu dzielnicy Kostuchna, których nieruchomości objęte są projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego południowych dzielnic miasta Katowice, w obszarze fragmentów terenów górniczych Murcki I i Giszowiec I - Polskiej Grupy Górniczej S.A. KWK „Murcki - Staszic” – część obejmująca obszar dzielnicy Podlesie i zachodni fragment dzielnicy Kostuchna. W trakcie spotkań omówiony został projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a anonimowa ankieta kolportowana wśród mieszkańców miała na celu zdiagnozowanie potrzeb i opinii wobec przyszłych działań, jakie może podjąć miasto, związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym dzielnicy Podlesie. W badaniu wzięło udział 206 osób – biorąc pod uwagę szacunkową liczbę osób uczestniczących w 9 spotkaniach w dzielnicy Podlesie, na przygotowane w ankiecie pytania odpowiedziało co trzecia osoba, gdyż szacunkowo należy przyjąć, że we wszystkich spotkaniach uczestniczyło ok. 900 mieszkańców. O ww. spotkaniach informowano mieszkańców za pomocą dystrybuowanych listów z zaproszeniem, w ramach akcji informacyjnej podczas kolportażu dostarczono łącznie 2 700 listów do gospodarstw domowych.

17 października 2019 r. zostało zorganizowane spotkanie w celu omówienia kwestii zamknięcia połączenia drogowego ulic Bażantów i Szarych Szeregów przebiegającego w ciągu ulicy Urbana oraz podjęcia dyskusji nad możliwymi połączeniami drogowymi w rejonie ulic Bażantów i Pustulek z ulicą Szarych Szeregów. Genezę

spotkania był wniosek mieszkańców ul. Wieżowej i ul. Urbana ws. zablokowania ruchu przejazdowego na linii ul. Szarych Szeregów i ul. Bażantów przez ul. Urbana. W trakcie spotkania mieszkańcy zostali poproszeni o wypełnienie ankiety. Zdecydowana większość mieszkańców uczestniczących w spotkaniu zdecydowała się na wypełnienie ankiety podsumowującej dyskusję w sprawie połączeń drogowych osiedli w rejonie ulic Bażantów i Pustułek z ulicą Szarych Szeregów. Połowa respondentów (25 na 49 ważnych ankiet) opowiedziało się za zablokowaniem łącznika ul. Wieżowej z ul. Urbana w miejscu, które będzie skutkować likwidacją połączenia ul. Bażantów i ul. Szarych Szeregów, pozostawiając mieszkańcom ul. Wieżowej i ul. Urbana możliwość dojazdu do własnych posesji. W ramach podjętych działań podjęto decyzję o zablokowaniu przedmiotowego łącznika. Kolportaż zaproszeń obejmował budynki mieszkalne przy ulicach Wieżowej, Urbana, Zabłockiego, Pustułek i Bażantów (ok. 700 zaproszeń).

Ważną rolę w społecznym aktywizowaniu mieszkańców odgrywa **forum internetowe pn. Platforma Konsultacji Społecznych**. Przedmiotowe forum internetowe umożliwia mieszkańcom uczestnictwo w dyskusji. Zarejestrowani na forum użytkownicy zamieszczają komentarze i opinie na różne tematy, w tym również mogą oni zakładać nowe wątki tematyczne. Pracownicy komórek (zwani dalej moderatorami) również samodzielnie inicjują dyskusje poprzez zakładanie nowych wątków tematycznych. Ich kolejnym zadaniem jest dodawanie postów w obrębie istniejących wątków w celu ich aktualizacji. Odpowiadając na pytania zadawane przez mieszkańców, moderatorzy udostępniają informacje w zakresie działania swojej komórki w trybie bezwnioskowym, na podstawie posiadanej wiedzy. Za pośrednictwem forum internetowego moderatorzy zamieszczają również informacje o zamierzeniach inwestycyjnych.

W 2019 roku w **Centrum Organizacji Pozarządowych (COP)** przy ul. Młyńskiej 5 (zadanie publiczne zlecone przez Prezydenta miasta Katowice) kontynuował swoje działania specjalista ds. wolontariatu w wymiarze ½ etatu (średnio przez 20 godzin tygodniowo - zazwyczaj we wtorki, środy oraz piątki), który zajmował się przede wszystkim udzielaniem bieżącego wsparcia dla organizacji pozarządowych: z zakresu rekrutacji wolontariuszy, kwestii formalno-prawnych, promowania współpracy z wolontariuszami itd. Prowadził bieżącą bazę organizacji pozarządowych współpracujących z wolontariuszami (ich zapotrzebowanie, kompetencje wolontariuszy itd.), pośredniczył między wolontariuszami a organizacjami pozarządowymi.

W 2019 roku udzielił 101 porad i pośredniczenia wolontariatu, zorganizował 2 szkolenia dla koordynatorów wolontariatu, 6 szkoleń dla wolontariuszy, 2 spotkania tematyczne dla koordynatorów wolontariatu oraz 9 spotkań dla wolontariuszy z przedstawicielem organizacji pozarządowych.

Ponadto działał w zakresie pośrednictwa w Internecie: promował oferty wolontariatu katowickich organizacji pozarządowych na stronach internetowych i w mediach społecznościowych.

W 2019 r. odbyło się 6 szkoleń dla wolontariuszy: 1) 12.02 – szkolenie ogólne dot. podstaw wolontariatu, 2) 25.06 - szkolenie dot. fotografii mobilnej i jej wykorzystania przy działaniach wolontaryjnych, 3) 28.11. - szkolenie ogólne dot. podstaw wolontariatu, 4) 2.10 - szkolenie dot. filmowania smartfonem i jego wykorzystania przy działaniach wolontaryjnych, 5) 14.12 - szkolenie dot. organizowania wydarzeń w pigułce, 6) 17.12 - szkolenie dot. wykonywania naturalnych prezentów oraz o działaniach na rzecz ekologii i środowiska.

Spotkania tematyczne dla organizacji pozarządowych w obszarze wolontariatu w 2019 r.: 15.03 - o wypaleniu emocjonalnym a emocjonalnej inteligencji dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, 6.08 - o organizowaniu wolontariatu akcyjnego.

W 2019 roku odbyły się również spotkania dla wolontariuszy z przedstawicielami katowickich organizacji pozarządowych współpracujących z wolontariuszami (9 spotkań): 21.01 - o wolontariacie w sferze kultury, 12.02 - o ofercie wolontariatu w ECD Słoneczna Kraina oraz Stowarzyszeniu OPOKA, 26.02 o wolontariacie dla uczniów oraz działalności Szkolnego Klubu Wolontariatu, 28.05 o rodzajach wolontariatu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach, 18.09 o wolontariacie dla seniorów, 28.09 o wolontariacie na rzecz dzieci, 21.10 o wolontariacie dla uczniów oraz działalności Szkolnego Klubu Wolontariatu, 28.11 o rodzajach ofert wolontariatu na rzecz dzieci w Domu Aniołów Stróżów, 17.12 o wolontariacie na rzecz ekologii i środowiska w Stowarzyszeniu Wolnej Herbaty.

W Centrum Organizacji pozarządowych funkcjonowała strefa konsultacji prowadzona przez specjalistę ds. konsultacji, który w 2019 roku zajmował się prowadzeniem konsultacji dla organizacji pozarządowych oraz wspierał w działaniach kampanie związane z konsultacjami społecznymi w Mieście Katowice. W ubiegłym roku przeprowadził 6 spotkań konsultacyjnych

W 2019 roku Wydział Polityki Społecznej zlecał organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych z zakresu: „Promocji i organizacji wolontariatu” oraz w ramach zadania: „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”. W zakresie: „Promocji i organizacji wolontariatu” realizowane były projekty:

- Społeczne Towarzystwo Hospicjum Cordis realizowało projekt pn.: „Promocja i organizacja wolontariatu hospicyjnego – Chcieć to móc”. Działania miały na celu promocję wolontariatu hospicyjnego. W zadaniu wzięło udział 328 osób – dzieci, młodzież i osoby dorosłe;

- Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu realizowało projekt pn.: „Wolontariat w Katowicach 2019”. W ramach zadania zorganizowano m. in. 3 spotkania w szkołach i 4 szkolenia tematyczne.

W zakresie: „Aktywizacji społeczności lokalnych i promocji społeczeństwa obywatelskiego” realizowany był m.in. następujący projekt:

- Fundacja „Jesteśmy dla Was” realizowała projekt pn.: „Młodzieżowe społeczeństwo obywatelskie”. Celem zadania była integracja społeczności lokalnej, aktywne spędzanie czasu, poprawa standardów życia, zapobieganie bezradności społeczno-obywatelskiej i opiekuńczo-wychowawczej.

Ad.2.

Do informowania o działaniach prowadzonych przez Wydział Komunikacji Społecznej z zakresu konsultacji społecznych, badań sondażowych i spotkań z mieszkańcami, w zależności od ich zasięgu i charakterystyki, wykorzystuje się następujące kanały: portal internetowy www.katowice.eu i www.konsultacje.katowice.eu, Twitter, oficjalny profil Miasta Katowice (Facebook), Katowicki Informacyjny Serwis SMS (KISS), forum internetowe (Platforma Konsultacji Społecznych), informator miejski Nasze Katowice, cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Urzędu Miasta Katowice (skierowany do mediów) oraz cotygodniowy Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic (newsletter), informator miejski Nasze Katowice (miesięcznik kolportowany do gospodarstw domowych), plakaty i ulotki, a także korespondencja bezpośrednio kierowana do gospodarstw domowych (kolportaż listów bezadresowych). Przykładem ostatniego wymienionego działania był kolportaż listów skierowanych do mieszkańców dzielnicy Podlesie w lipcu 2019 r., w ilości ponad 2 000 egzemplarzy.

Ponadto dla mieszkańców i przyjezdnych korzystających z DK81 i DK86 uruchomiliśmy specjalny newsletter przy wykorzystaniu specjalnie utworzonego adresu e-mail: przebudowaDK@katowice.eu. Z newslettera korzysta ok. 650- osób.

Podczas prowadzenia akcji informacyjno-edukacyjnej w sprawie VI edycji Budżetu Obywatelskiego wykorzystane zostały różne kanały komunikacyjne, dostosowane do zróżnicowanych grup mieszkańców w celu jak najszerszego informowania o podejmowanych działaniach konsultacyjnych. W trakcie akcji rozdyskrebowano: kolorowanki dla dzieci w wieku przedszkolnym (8,2 tys. sztuk), ulotki skierowane do młodzieży w wieku szkolnym (7,5 tys. sztuk zachęcających do zgłoszenia projektu i 12 750 sztuk zachęcających do głosowania), ulotki zachęcające seniorów do zgłaszania projektów (5 tys. sztuk) i 6 tys. ulotek (w formie zawieszki na drzwi) informujących o tym kto, w jaki sposób i gdzie może zgłaszać. Przygotowano 4,5 tys. folderów informacyjnych szczegółowo opisujących VI edycję Budżetu Obywatelskiego w Katowicach oraz plakaty: 4 tys. informujących o naborze wniosków, 4 tys. informujących o głosowaniu oraz 4 tys. „pustych” do wypełnienia przez wnioskodawców umożliwiających promowanie projektów. Dodatkowo po 700 plakatów dotyczących zgłaszania zadań i głosowania przekazano do miejskich instytucji i jednostek oświatowych.

W ramach pierwszego etapu akcji informacyjno-edukacyjnej między 7 a 21 maja, Stowarzyszenie Górnośląski Klaster Kreatywny, w ramach projektu społecznego „Mikrokatowice”, zorganizowało cykl otwartych spotkań z mieszkańcami wszystkich 22 jednostek pomocniczych miasta, podczas których mieszkańcy byli informowani o zmianach w procedurze oraz pomagali uczestnikom w zainicjowaniu dyskusji na temat głównych potrzeb dzielnic i przełożeniu ich na pomysły projektów do Budżetu Obywatelskiego.

We wszystkich 22 jednostkach pomocniczych Katowic działało 33 oznakowanych Dzielnicowych Punktów Informacyjnych. Głównym celem funkcjonowania DPI było ułatwienie mieszkańcom dostępu do informacji o procesie w pobliżu ich miejsca zamieszkania, a w konsekwencji poszerzenie grupy osób w niego zaangażowanych. W każdym punkcie mieszkańcy mieli możliwość uzyskania podstawowych informacji dotyczących poszczególnych etapów Budżetu Obywatelskiego poprzez zapoznanie się z: Regulaminem Budżetu Obywatelskiego; Harmonogramem Budżetu Obywatelskiego; listą zgłoszonych projektów wraz ze wskazaną lokalizacją oraz skróconym opisem zadania; kalendarium lokalnych spotkań informacyjnych oraz

dzielnicowych prezentacji projektów; zestawieniem zadań lokalnych i ogólnomiejskich, które zostały pozytywnie zweryfikowane i zakwalifikowane do etapu głosowania (w formie gazety); wykazem projektów zadań lokalnych i ogólnomiejskich, które zostały negatywnie zweryfikowane, wraz z uzasadnieniem ich odrzucenia; wykazem lokalnych punktów do głosowania; wynikami głosowania.

Ponadto w DPI dostępne były do pobrania materiały promujące Budżet Obywatelski (ulotki, broszury, plakaty) oraz formularze zgłoszeniowe projektów.

Podobnie jak w latach poprzednich, w Wydziale Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Katowice (pok. 205, Rynek 13) działał Punkt Konsultacyjny. Pracownicy Wydziału telefonicznie, mailowo i osobiście udzielali szczegółowych informacji dotyczących Budżetu Obywatelskiego oraz pomagali przy wypełnianiu formularza zgłoszeniowego projektu. Punkt czynny był w dni robocze w godz. 7.30-15.30. Wydłużone godziny pracy Punktu obowiązywały w dniach 29 kwietnia, 6 i 13 maja oraz między 20 a 24 maja - w godzinach 7.30-18.00.

Mieszkańcy mieli również możliwość kontaktu z koordynatorami ds. Budżetu Obywatelskiego, którzy zostali powołani w komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Katowice oraz miejskich jednostek organizacyjnych zaangażowanych w proces. Osoby te odpowiedzialne były m.in. za odpowiadanie na pytania mieszkańców dotyczących Budżetu Obywatelskiego w zakresie kompetencji danej komórki/jednostki.

Wskazanie takich osób pozwalało mieszkańcowi na skonsultowanie swojego projektu i ewentualną poprawę jeszcze przed jego zgłoszeniem, co znacznie zwiększało szansę na późniejszą pozytywną weryfikację.

Dla potrzeb obsługi procesu już w 2015 roku została stworzona poświęcona mu odrębna strona internetowa www.bo.katowice.eu. Aktywnie wykorzystywano profile na portalach społecznościowych Facebook i Twitter. Informacje o kolejnych etapach Budżetu Obywatelskiego przekazywane były na bieżąco: Radnym Rady Miasta Katowice, Radnym Rad Jednostek Pomocniczych, a także lokalnym mediom. Obszerne artykuły dotyczące poszczególnych etapów były publikowane w bezpłatnym informatorze miejskim „Nasze Katowice” (nakład: 149 tysięcy). W celach promocyjnych skorzystano również z infokiosków zlokalizowanych na katowickim Rynku - czas emisji trwał ok. 4 tygodni, na każdym etapie BO.

Od 1 września 2019 r. do końca głosowania w różnych częściach miasta pojawiło się 10 city-lightów z informacją o głosowaniu. W tym samym czasie podobna reklama pojawiła się na 10 autobusach kursujących po Katowicach (z zasobu PKM Katowice wybrano autobusy kursujące na liniach: 12, 37, 110 oraz 910), a na tramwaju kursującym po Katowicach (linie nr 13 i 20) zmieniono reklamę na informującą o głosowaniu. W tramwaju pojawiły się również naklejki - na siedzeniach oraz na uchwytach dla osób stojących - informujące o głosowaniu. Dodatkowo w dniach 13-19 września 2019 r. przed wszystkimi seansami w kinie Multikino (10 sal kinowych) wyświetlany był film zachęcający do udziału w głosowaniu.

W celu utrzymania zainteresowania Budżetem Obywatelskim wśród mieszkańców 25 sierpnia zorganizowano grę miejską, podczas której promowano BO jako narzędzie do wprowadzania zmian w dzielnicach. Gra miejska „wkręć się w KATO” skierowana była do mieszkańców Katowic bez względu na wiek. Frekwencja podczas wydarzenia była bardzo wysoka, wzięło w nim udział ponad 140 osób, które podczas aktywności w różnych częściach miasta mieli możliwość zobaczenia inwestycji zrealizowanych dzięki głosom mieszkańców oraz dowiedzenia się o zasadach Budżetu Obywatelskiego.

W ramach promocji etapu głosowania wśród mieszkańców przeprowadzono akcję kolportażu specjalnego wydania Naszych Katowic w całości poświęconemu budżetowi obywatelskiemu. W gazecie znajdował się wykaz wszystkich zadań, na które mieszkańcy mogli głosować, informacje o głosowaniu oraz dwa artykuły przybliżające samą ideę budżetu obywatelskiego z naciskiem na już zrealizowane zadania. Nakład wydania wyniósł 149 tys. egzemplarzy. Stanowiło to bardzo ważny element akcji informacyjnej szczególnie dla osób starszych, które nie mogły skorzystać z zasobów Internetu i nie miały możliwości sprawdzania wszystkich wniosków. Dodatkowo w trakcie głosowania do użytkowników Katowickiego Informacyjnego Serwisu SMS trzykrotnie zostały wysłane wiadomości tekstowe zachęcające do udziału w głosowaniu wraz z bezpośrednim linkiem do elektronicznego panelu głosowania.

W dniach 6-22.09.2019 r. w ramach akcji promocyjnej w Internecie przeprowadzono szeroką kampanię z uwzględnieniem materiałów odnoszących się do: rozpoczęcia głosowania, pokazywania potencjału budżetu obywatelskiego w kontekście zrealizowanych inwestycji, włączenia w procedurę BO osób bliskich, rodzin, przede wszystkim osób starszych, które mogą nie mieć dostępu do Internetu, a także odliczania ostatnich dni/godzin głosowania.

Ad. 3.

Do 8 października 2019 roku mieszkańcy mieli możliwość podzielenia się swoimi opiniami na temat VI edycji Budżetu Obywatelskiego oraz propozycjami zmian. Wszelkie uwagi można było zgłaszać osobiście w Wydziale Komunikacji Społecznej (Rynek 13, pokój 205), wysłać pocztą tradycyjną lub elektroniczną (budzetobywatelski@katowice.eu). Łącznie drogą mailową oraz podczas osobistej rozmowy z mieszkańcem zebrano 30 uwag od 13 osób i jednej fundacji. Część zgłoszeń nie zawierała w sobie propozycji zmian, a była jedynie uwagami i przemyśleniami na temat procesu. Nie wszystkie zgłoszenia mogły też zostać uwzględnione przy konstrukcji zasad kolejnej edycji BO ze względu na ich niezgodność z prawem, wzajemne wykluczanie się czy niekorzystny wpływ na realizację procedury i wybór zadań do realizacji. Uwagi zostały zebrane, uszeregowane, przeanalizowane, a rozstrzygnięcie (stanowisko Prezydenta) zawiera uzasadnienie decyzji – tabela uwag jak i raport są dostępne na stronie bo.katowice.eu w zakładce „Pliki do pobrania”.

W 2019 roku SPIN-US Sp. z o.o. - spółka celowa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przeprowadziła badania wśród organizacji pozarządowych na zlecenie Wydziału Polityki Społecznej. Celem badań była ocena współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi za okres 12 miesięcy licząc od dnia podpisania umowy (VII.2019), a próbą badawczą objęto 154 organizacje realizujące zadania publiczne na zlecenie Prezydenta Miasta Katowice (*154 na 308 organizacji, które realizowały różne projekty dofinansowane z budżetu miasta Katowice w 2018 roku*).

W wyniku badań w grudniu br. powstał raport *„Diagnoza uwarunkowań współpracy organizacji pozarządowych z miastem Katowice”*, który przekazano do zapoznania realizatorom współpracy finansowej określonych w Programie współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok, a następnie Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego w Katowicach.

Prawie wszystkie badane organizacje (98,8%) deklarowały kontynuowanie współpracy z miastem Katowice, z tego prawie dwie trzecie z nich deklarowała chęć poszerzenia tej współpracy. Wnioski oraz rekomendacje z raportu zostaną wykorzystane w 2020 roku podczas prac nad projektem *Wieloletniego programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2025* oraz projektem *Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2021 rok* oraz przy formułowaniu zakresu zadań Katowickiego Centrum Organizacji Pozarządowych w związku z planowanym ogłoszeniem otwartego konkursu ofert.

Ważną rolę zarówno w diagnozowaniu potrzeb, jak i działań na rzecz wzmocnienia instytucjonalnego organizacji pozarządowych pełni Katowickie Centrum Organizacji Pozarządowych zlecone jako zadanie publiczne przez Prezydenta Miasta Katowice. COP działa w dwóch lokalizacjach, tj. przy ul. Młyńskiej 5 oraz ul. Kopernika 14, by Miasto Katowice jeszcze lepiej mogło wspierać organizacje pozarządowe, grupy nieformalne i zachęcać mieszkańców naszego miasta do większej aktywności. Liczbowe określenie skali działań zrealizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych w 2019 roku:

- 1) COP, ośrodek i program wsparcia katowickich NGO – z pomocy skorzystało 180 NGO na 300 zaplanowanych w ofercie do roku 2020 (Kopernika 14),
- 2) 18 nowych organizacji mają swoją siedzibę w COP,
- 3) 40 godzin dyżurów doradczych przeprowadzono w każdym miesiącu (Młyńska 5 - doradztwo ogólne, specjalistyczne księgowe 15 h/m-c i marketingowe 5 h/m-c),
- 4) 933 udostępnień sal, w tym udostępnienie sprzętu (wsparcie w bieżącej działalności 2019 roku) na 800 zaplanowanych w ofercie do 2020 roku (Kopernika 14),
- 5) 101 porad i pośredniczeń dotyczących wolontariatu na zaplanowanych 100 w każdym roku (Młyńska 5),
- 6) 12 szkoleń (Kopernika 14),
- 7) 19 spotkań dotyczące wolontariatu na 20 spotkań rocznie (Młyńska 5),
- 8) 8 spotkań branżowych na 6 zaplanowanych rocznie (Kopernika 14),
- 9) 8 wystaw Galerii Aktywnych na 6 wystaw rocznie (Młyńska 5).

C8 D₂	1. Przekazywanie zadań publicznych zleczanych przez miasto Katowice do realizacji organizacjom pozarządowym, w tym realizowanie wspólnie projektów/programów także przy wykorzystaniu formuły partnerstwa. 2. Doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych dla przekazywania	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej – Pełnomocnik ds. organizacji pozarządowych, - komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, - jednostki miejskie - realizatorzy
-------------------------	---	---

	informacji o konkursach ofert oraz realizowanych programach pomocowych i aktywności obywatelskiej stowarzyszeń.	rocznego programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi, Centrum Organizacji Pozarządowych, organizacje pozarządowe Wydział Promocji
--	---	---

Ad.1.

Rodzaje zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym i wysokość środków przeznaczonych na te zadania w 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Zadania publiczne zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w 2019 roku	Wydatki na dzień 31.12.2019 r.	udział % w całości wydatków
pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób	10 468 012,69	22,81%
wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	4 983 288,95	10,86%
udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa	380 835,08	0,83%
integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanów i osób represjonowanych	741 293,77	1,61%
ochrona i promocja zdrowia	157 370,00	0,34%
przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	694 091,30	1,51%
działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3 815 136,64	8,31%
kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i regionalnej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w ramach zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców Miasta oraz realizacji zadań własnych gminy i powiatu	4 629 408,30	10,09%
kultura fizyczna, sport, turystyka i rekreacja	19 287 639,37	42,03%
ekologia i ochrona środowiska	108 803,62	0,24%
edukacja, oświata i wychowanie	123 180,00	0,27%
promocja i organizacja wolontariatu	39 977,22	0,09%
działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	104 365,00	0,23%
prorowadzenie centrum organizacji pozarządowych	252 145,00	0,55%
działalność charytatywna	50 000,00	0,11%
działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	54 681,05	0,12%
Razem	45 890 227,99	100,00%

Ad. 2.

W zakresie doskonalenie komunikacji, w tym internetowej z sektorem organizacji pozarządowych podejmowano następujące działania w 2019 roku:

- prowadzono serwis informacyjny na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice (www.katowice.eu/ngo) poświęcony organizacjom pozarządowym, redagowany przez Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji

Pozarządowych oraz udostępniano miejsce na stronie internetowej organizacjom pozarządowym współpracującym z miastem Katowice; - celem popularyzowania i promocji działań organizacji pozarządowych publikowano informacje, w tym zakresie na stronie internetowej i oficjalnych profilach miasta na portalach Facebook, Twitter, w cotygodniowym biuletynie dla dziennikarzy i dla mieszkańców; - wszystkie informacje zamieszczone na stronie internetowej www.katowice.eu/ngo przesyłano regularnie newsletterem z biura Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych do organizacji pozarządowych dostępnych w bazie mailingowej (informacje o wydarzeniach organizacji oraz informacje kierowane z poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Katowice o planowanych spotkaniach, dotyczące zmian w przepisach prawnych itp.); - promowano działalność organizacji pozarządowych w bezpłatnym informatorze miejskim „Nasze Katowice” oraz poprzez realizację programów informacyjno-telewizyjnych przez interaktywną telewizję Com TV – relacje zamieszczano na stronie www.katowicetv.eu; - w listopadzie i grudniu 2019 roku zorganizowano spotkania zespołów doradczych i konsultacje branżowe dla organizacji w związku z planowanym ogłoszeniem otwartych konkursów ofert na zadania publiczne planowane do realizacji w 2020 roku. Organizacjom pozarządowym zostały udostępnione kanały informacyjne, którymi dysponuje Wydział Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Wydział Komunikacji Społecznej. Organizacjom pozarządowym udostępnia się kanały informacyjne będące w dyspozycji Wydziału Promocji (miejska strona Katowice.eu, miejskie profile w mediach społecznościowych). Istnieje również możliwość realizacji programów informacyjnych przy zaangażowaniu Telewizji COM.TV, które są publikowane na stronie www.katowicetv.eu.		
C8 D3	1. Rozwijanie form konsultacji prawnych i poradnictwa eksperckiego dla mieszkańców pozbawionych informacji o swoich uprawnieniach do ochrony i pomocy socjalnej. 2. Tworzenie i wdrażanie przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy ze społecznością lokalną.	Urząd Miasta: - Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, organizacje pozarządowe
Ad. 1. W mieście Katowice w 2019 r. można było skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego/nieodpłatnej mediacji udzielanych na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Zgodnie z przepisami ustawy miasto Katowice zorganizowało 12 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w tym połowa prowadzona była przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, a połowa obsługiwana była przez radców prawnych i adwokatów wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych. Nieodpłatna pomoc prawna w 2019 r. przysługiwała osobie, która nie była w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej (co dokumentowała stosownym oświadczeniem). Nieodpłatna pomoc prawna obejmowała: 1. poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym, 2. wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, 3. sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pisma w toczącym się postępowaniu sądowoadministracyjnym, 4. nieodpłatną mediację, 5. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie z kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy		

na drogę sądową.

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmowała spraw:

- związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmowało:

- działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji,
- nieodpłatne poradnictwo obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego, jak również nieodpłatną mediację.

Nieodpłatna mediacja obejmowała:

1. poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających,
2. przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji,
3. przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej,
4. przeprowadzenie mediacji,
5. udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

Nieodpłatna mediacja nie obejmowała spraw, w których:

1. sąd lub inny organ wydał postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego,
2. zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Miejska Izba Wyrzecznień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych w Katowicach w 2019 roku również realizowały: porady prawne dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Ad. 2.

Tworzenie i wdrażanie przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym we współpracy ze społecznością lokalną realizowane było w 2019 roku m.in. poprzez inicjatywy lokalne, na realizację których w każdym roku w budżecie miasta Katowice tworzy się rezerwę celową w wysokości 1 000 000 zł. Wśród inicjatyw lokalnych są działania dotyczące działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych czy działalności charytatywnej.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wspólnie z mieszkańcami zrealizował 13 inicjatyw lokalnych, a Dom Dziecka „Stanica” w Katowicach – 2 inicjatywy lokalne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako główny realizator projektów społecznych Miasta Katowice dofinansowanych ze środków unijnych, już od 2011 roku realizuje znaczną część projektów w partnerstwie z katowickimi organizacjami pozarządowymi. W 2019 roku, na 11 takich projektów, aż 8 było realizowanych w partnerstwie z 14 organizacjami pozarządowymi z Katowic.

Były to następujące projekty:

- Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu - I etap, ze Stowarzyszeniem Fabryka Inicjatyw Lokalnych,
- Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach - etap I, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem” oraz Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”,
- Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego - I etap, ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem”, Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”, Katowickim Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia "Opoka" oraz Śląskim Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”.
- Katowice Miasto Otwarte – organizowanie społeczności lokalnej - I etap, z Fundacją Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki,
- Katowice Miasto Otwarte - Rozwój Usług Społecznych - I etap, ze Stowarzyszeniem FAON,
- Centrum Animacji Młodzieżowej (CAM) w Szopienicach - I etap ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem”,
- Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - I etap, ze Stowarzyszeniem FAON,
- Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach, ze Stowarzyszeniem Instytut Współpracy i Partnerstwa Lokalnego, Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii oraz Stowarzyszeniem

Mocni Razem.

Ponadto na podstawie art. 19b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688) mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2019 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło 19 inicjatyw lokalnych, z których 14 zostało pozytywnie ocenionych, a 12 zrealizowanych przez Ośrodek przy współpracy z wnioskodawcami. Były to następujące inicjatywy: „Wesołego Alleluja – Wielkanoc na Bagnie”, „Weź sąsiada na Wigilię – tam się spotka familijo. Boże Narodzenie na Bagnie”, „Dzień Dziecka w Piotrowicach”, „Dzień Sąsiada w Piotrowicach”, „Dzielnicowa Seniorada - Zdrowo, bezpiecznie i solidarnie”, „I Festyn Pieczonego Kartofla”, „IV Święto Sąsiada na Kolistej”, „III Dzień Sąsiada na Wojciecha”, „Janów i Nikiszowiec zaprasza na Jarmark i Odpust”, „Wigilia dla Seniorów” oraz „Podwórkowy zawrót głowy – bawmy się razem. Wakacje na Bagnie”.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 1839/2018 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 2 marca 2018 r. w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego Katowice 2019, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przy współpracy z wnioskodawcami zrealizował w ramach V edycji Budżetu Obywatelskiego zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec” pt.: „Dla Aktywnych Seniorów”.

Wskaźniki monitoringu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Rok 2016	Rok 2019	Uwagi do 2019 roku	Prognozy/ potrzeby 2020
1.	Liczba osób głosujących bezpośrednio i /lub z wykorzystaniem narzędzi internetowych nad wyborem zadań z Budżetu Obywatelskiego	Wydział Komunikacji Społecznej	30 010	52 296		Nie można oszacować jak będzie kształtowało się głosowanie mieszkańców.
2.	Liczba spotkań i debat zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Wydział Komunikacji Społecznej	47	brak*	Ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiono od dalszej realizacji spotkań i debat.	brak
3.	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach i debatach zorganizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego w podziale na dzielnice miasta	Wydział Komunikacji Społecznej	JP 1 – ok.15 JP 2 – ok.30 JP 3 – ok.20 JP 4 – ok.20 JP 5 – ok.10 JP 6 – ok.20 JP 7 – ok.80 JP 8 – ok. 25 JP 9 – ok.40 JP 10 – ok. 20 JP 11 – ok.30 JP 12 – ok.40 JP 13 – ok.30 JP 14 – ok.35	brak	Ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiono od dalszej realizacji	brak

			JP 15 – ok.25 JP 16 – ok.25 JP 17 – ok.25 JP 18 – ok.20 JP 19 – ok.25 JP 20 – ok.10 JP 21 – ok.10 JP 22 – ok. 25		spotkań i debat.	
4.	Odsetek wniosków złożonych przez mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały pozytywnie zweryfikowane przez miejskie komórki organizacyjne i poddane pod głosowanie mieszkańców	Wydział Komunikacji Społecznej	Mieszkańcy zgłosili 342 zadania. Negatywnie zweryfikowano 86 (odsetek pozytywnych wyniósł 74,85%) natomiast 5 zostało wycofanych przez wnioskodawców. 251 zadań poddano pod głosowanie mieszkańców (73,39%).	Zatwierdzonych zostało 291, czyli 75% wszystkich projektów, jednak ich ostateczna lista zmieniła się w wyniku procedury odwoławczej od negatywnej decyzji ze strony urzędników (5 pozytywnie rozpatrzonych odwołań). Łącznie 296 wniosków zostało zweryfikowanych pozytywnie.	Mieszkańcy głosowali na 255 zadań lokalnych i 32 ogólnomiejskie (łącznie do wyboru było 287 zadań). Wnioskodawcy mieli również możliwość wycofania swoich projektów spod głosowania, co skutkowało zmniejszeniem ostatecznej liczby wniosków. W efekcie, z racji pozytywnie rozpatrzonych odwołań po weryfikacji merytorycznej oraz wycofania 9 wniosków.	Nie można oszacować jak będzie kształtowała się weryfikacja wniosków.
5.	Liczba spotkań zorganizowanych na terenie instytucji miejskich w dzielnicach i w szkołach, poświęconych promocji wolontariatu i oferty wsparcia	Wydział Polityki Społecznej	15	7		7
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	1	2	01.04.2019 r.- prelekcje na temat wolontariatu w Szkole Podstawowej nr 10 w Katowicach (2x45 min. dla 85 uczniów), 28.05.2019 r. – promowanie wolontariatu prowadzonego w MOPS Katowice w ramach programu „Słonecznik” na spotkaniu organizowanym przez pracowników Regionalnego Centrum Wolontariatu w siedzibie Centrum Organizacji Pozarządowych (5 uczestników).	2
		Wydział Edukacji i Sportu	powyżej 100	powyżej 100	-	powyżej 100
6.	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w wydarzeniach organizowanych	Wydział Polityki Społecznej	75	ponad 60 organizacji		60

	w ramach Katowickich Dni Organizacji Pozarządowych					
7.	Liczba ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	39	32		30
8.	Liczba zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	Wydział Polityki Społecznej	53	39	W Programie współpracy m. Katowice z NGO jest 17 zadań publicznych zleconych NGO – w części tych zadań jest szereg zadań szczegółowych, które są zlecane odrębnie np. zadania w obszarze pomocy społecznej, gdzie ujęto 7 zadań szczegółowych, np. dot. bezdomności, DPS-y, ŚDS-y	40
9.	Liczba umów zawartych z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych	Wydział Polityki Społecznej	663	705		700
10.	Wysokość środków przeznaczonych na umowy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania publiczne	Wydział Polityki Społecznej	34 825 458 zł (planowane)	45 890 227,99 zł		43 235 328 zł
11.	Liczba dofinansowanych przez Urząd Miasta punktów konsultacyjnych i bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i z zakresu wiedzy obywatelskiej	Wydział Polityki Społecznej	Liczba dofinansowanych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej – 14, w tym: 12 zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.	Liczba dofinansowanych przez UM punktów konsultacyjnych i bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego –19, w tym: 12 zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.		
12.	Wykaz jednostek oferujących w mieście bezpłatne porady specjalistyczne, w tym prawne i obywatelskie m.in. w sprawach	Wydział Polityki Społecznej	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Katowice prowadzone w 2016 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz	Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej /nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w mieście Katowice prowadzone w 2019 r. zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy		

	naruszania praw konsumenta i pracownika oraz doradztwo w zakresie świadczeń socjalnych i uprawnień do pomocy społecznej z kontaktem i lokalizacją		edukacji prawnej: 1. ul. Warszawska 42; 2. ul. M. Oblatów 24; 3. ul. Pośpiecha 14; 4. ul. Dębowa 16c; 5. ul. Adamskiego 22; 6. Traktorzystów 42; 7. Łętowskiego 6a; 8. ul. Krakowska 138; 9. ul. Francuska 70; 10. Wojewódzka 23; 11. ul. Hallera 28; 12. ul. Markiefki 44a	prawnej, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz edukacji prawnej: 1. ul. Warszawska 42; 2. ul. M. Oblatów 24; 3. ul. Pośpiecha 14; 4. Dębowa 16c; 5. Adamskiego 22; 6. Traktorzystów 42; 7. Łętowskiego 6a; 8. Krakowska 138; 9. Francuska 70; 10. Wojewódzka 23; 11. Hallera 28; 12. Markiefki 44a Punkty nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego w mieście Katowice prowadzone w 2019 r. przez organizacje pozarządowe wyłonione w otwartym konkursie ofert: 1. Parafia Ewangelicko Augsburska - ul. Warszawska 18, 2. Parafia Ewangelicko Augsburska - ul. Bednorza 20, 3. Rzymsko-Katolicka Parafia św. Barbary - ul. Młodzieżowa 10, 4. Społeczne Towarzystwo Hospicjum Cordis - ul. Ociepki 2, 5. Stowarzyszenie Po-MOC Dla Kobiet i Dzieci im. M. Niepokalanej - ul. Krasińskiego 21, 6. Fundacja Podaruj Nadzieję - ul. Kotlarza 10b, 7. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” - ul. Andrzeja 12a.		
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, w szczególności: Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1 – 10, Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, w szczególności: Terenowe Punkty Pomocy Społecznej 1-10; Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej; Ośrodek Interwencji Kryzysowej; Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego	Wykaz z danymi teleadresowymi w tabeli nr 4 Wykaz komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach znajduje się na stronie internetowej MOPS w zakładce „książka telefoniczna”: https://www.mops.katowice.pl/node/7	Bez zmian także w 2020 roku - tab. 4

			w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, Dział Poradnictwa i Informacji. (wykaz w tab. 4)	w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi; Dział Poradnictwa i Informacji.		
13.	Liczba mieszkańców korzystających w danym roku z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i obywatelskiego w bezpłatnych punktach konsultacyjnych prowadzonych przez jednostki samorządowe i organizacje pozarządowe	Wydział Polityki Społecznej	3 306 (w tym: zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej: 2 863)	3 306 – poradnictwo prawne		3 306 – poradnictwo prawne
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	2 845	1 740	w tym: psychologiczno-pedagogiczne, zawodowe, poradnictwo prawne, dla osób uzależnionych, dla osób zaburzonych psychicznie, dla ofiar przemocy.	Na podobnym poziomie
14.	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Wydział Polityki Społecznej	56	41		40
15.	Liczba wniosków o inicjatywę lokalną	Wydział Polityki Społecznej	45	170 – złożonych ogółem 93 – rozpatrzonych pozytywnie 91 – zrealizowanych (2 liderów odstąpiło od realizacji inicjatywy lokalnej)		152 – złożonych ogółem 117 – rozpatrzonych pozytywnie nabór przeprowadzony w 2019 r. na 2020 r. (z powodu epidemii część zadań nie zostanie zrealizowana w 2020 r.)

Tabela nr 4 Wykaz jednostek oferujących w mieście bezpłatne porady specjalistyczne

Nazwa jednostki	Adres	telefon
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 1,	ul. Andrzeja 10	(32) 251-60-99, 251-59-12
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 2,	ul. Warszawska 42	(32) 253-66-12, 253-77-30,
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 3,	ul. Oblatów 24	(32) 203-63-13, 258-07-09
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 4,	ul. Gliwicka 96	(32) 353-02-75, 353-02-78
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 5,	ul. Dębowa 16c	(32) 250-50-15, 254-70-61
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6,	ul. Czecha 2	(32) 209-00-23, 253-81-21
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 7,	ul. Świdnicka 35a	(32) 252-56-35, 252-80-61

Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8,	ul. Łętowskiego 6a	(32) 206-15-68, 206-07-04
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9,	ul. Krakowska 138	(32) 255-35-67, 256-47-70,
Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 10,	ul. Krakowska 138	(32) 209-97-13, 256-80-39
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (Seksja Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół ds. Asysty Rodzinnej)	ul. Morcinka 19a	(32) 250-50-16, 259-85-11,
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi,	ul. Kilińskiego 19	(32) 258-13-39, 251-02-27
Ośrodek Interwencji Kryzysowej,	ul. Mikołowska 13a	(32) 251-15-99, 257-14-82
Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej	ul. Wojewódzka 23	(32) 251-71-31, 203-17-50,
Dział Poradnictwa i Informacji	ul. Jagiellońska 17	(32) 251 00 87 wew. 100

Z analizy powyższych wskaźników wynika, iż w 2019 roku w porównaniu do 2016 roku:

- wzrosła liczba osób głosujących bezpośrednio i/lub z wykorzystaniem narzędzi internetowych celem wyboru zadań z Budżetu Obywatelskiego, ze względu na znaczący spadek liczby uczestników spotkań i debat w ramach Budżetu Obywatelskiego przy jednocześnie zauważalnym wzroście frekwencji uczestników w tym narzędziu (frekwencja w głosowaniu) odstąpiono od dalszej realizacji spotkań i debat;
- wzrósł odsetek wniosków złożonych przez mieszkańców w ramach Budżetu Obywatelskiego, które zostały pozytywnie zweryfikowane przez miejskie komórki organizacyjne i poddane pod głosowanie mieszkańców,
- wzrosła liczba umów oraz środków przeznaczonych na umowy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania publiczne,
- wzrosła liczba dofinansowanych przez Urząd Miasta punktów konsultacyjnych i bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i z zakresu wiedzy obywatelskiej,
- zmniejszyła się liczba mieszkańców korzystających w danym roku z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego realizowanego przez MOPS, w szczególności dotyczy to udzielanych porad prawnych a wynika to prawdopodobnie z faktu, iż w Katowicach funkcjonuje 12 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej. Punkty zlokalizowane są w niemal każdej dzielnicy, w części porad udzielają radcy prawni i adwokaci, w innych przedstawiciele organizacji pozarządowych, ale z wykształceniem prawniczym lub odpowiednim stażem pracy. Ponadto zmniejszyła się liczba osób korzystających z poradnictwa zawodowego, co było związane ze zmieniającą się sytuacją na lokalnym rynku pracy;
- zdecydowanie wzrosła liczba złożonych wniosków o inicjatywę lokalną, co świadczy o wzroście zaangażowania i aktywności mieszkańców Katowic.

Duża reprezentacja organizacji pozarządowych w gronie realizatorów projektów i przedsięwzięć odpowiadających na potrzeby grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, dowodzi otwarcia Miasta Katowice na współpracę z podmiotami trzeciego sektora jako reprezentantami społeczności lokalnych i kategoryalnych, co w Katowicach jest realizowane na niespotykaną w regionie skalę

Wskaźniki rezultatu: Wzrost poziomu aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta i organizacji pozarządowych.

Aktywność organizacji pozarządowych jest widoczna w wielu sferach pożytku publicznego, a realizacja zleczanych im zadań wpływa zarówno na poprawę warunków życia mieszkańców Katowic, jak i na rozwój naszego miasta. Część tych zadań to zadania obligatoryjne z zakresu polityki społecznej. Wiele dziedzin życia społecznego w naszym mieście funkcjonuje sprawnie dzięki aktywności obywatelskiej, która przejawia się poprzez regularną działalność organizacji pozarządowych w sferze polityki społecznej, kultury, sportu, ochrony środowiska i zwierząt. Szereg wydarzeń ma też charakter akcyjny, a jednocześnie cykliczny, co powoduje coraz większy udział mieszkańców w tych wydarzeniach. Aktywność organizacji niejednokrotnie przejawia się poprzez pracę społeczną jej członków i wolontariuszy.

	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi	28 964 025,22	34 713 505,17	36 519 999,56	39 427 810,37	45 890 227,99
Liczba organizacji	350	318	300	307	343
Liczba umów (projektów)	690	663	612	631	705
Średni koszt dofinansowania do projektu	41 976,85	52 358,23	59 673,20	62 484,64	65 092,52
Średnia wysokość dotacji do jednego projektu	31 809,80	37 006,35	54 240,32	60 722,93	66 154,99
Wydatki na realizację współpracy z organizacjami pozarządowymi w przeliczeniu na 1 mieszkańca	100,17 zł	121,74 zł	129,53 zł.	144,41 zł	165,97

Informacja ogólna na temat realizacji inicjatyw lokalnych w mieście Katowice w latach 2013 - 2020.

Rok	Liczba wniosków ogółem	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Udział procentowy wniosków rozpatrzonych pozytywnie do liczby ogółem	Wkład finansowy zatwierdzony w karcie oceny	Wykonanie
2013	35	31	4	11%	100 000	38 821,57
2014	26	16	10	38%	266 360	51 578,99
2015	35	9	26	74%	595 111	323 131,79
2016	45	16	29	64%	1 000 000	953 034,99
2017	78	13	65	83%	1 000 000	954 914,16
2018	126	49	77	61%	1 000 000	982 500,63
2019	170	77	93	55%	1 000 000	950 525,24
2020	152	35	117	77%	1 000 000	

Stale wzrasta zainteresowanie mieszkańców Katowic współpracą z naszym samorządem w ramach inicjatywy lokalnej. Ich zaangażowanie w zmiany swojego najbliższego otoczenia czy proponowanie innych form aktywności w środowisku lokalnym przedkłada się na wzrastającą liczbę składanych wniosków i deklarowaną pracę społeczną mieszkańców, która jest kluczowym elementem inicjatyw. Dla porównania w 2018 roku Katowiczanie wykonali 23 814 godzin pracy społecznej w ramach realizowanych inicjatyw lokalnych, natomiast w 2019 roku liczba godzin ich zaangażowania społecznego wyniosła **31 354**.

Podsumowanie, wnioski i rekomendacje

Analiza porównawcza podejmowanych w latach 2016 -2019 działań wynikających z założeń Strategii wskazuje, iż nie ma potrzeby wprowadzania korekt czy modyfikacji obowiązującego dokumentu. W trakcie realizacji zadań wynikających z przyjętej Strategii nie stwierdzono występowania większych problemów czy trudności. W dużej mierze wykorzystywano dostępne zasoby i środki do realizacji postawionych w Strategii celów, wykorzystując formułę współpracy międzysektorowej. Aktualizowano na bieżąco, w oparciu o wszelkie dostępne źródła, sytuację na terenie miasta Katowice w opisanych w Strategii obszarach, celem optymalnego dopasowania oddziaływań, rozwiązań, przedsięwzięć do zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Katowic.

Analiza realizacji zadań wpisujących się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2016-2021 pozwala na sformułowanie wniosków, iż w 2019 roku:

- kontynuowano i poszerzano katalog działań nakierowanych na ograniczenie skutków negatywnych zjawisk demograficznych, w tym także poprzez działania proekologiczne, kulturalne, wspierające osoby starsze, niepełnosprawne w ich życiu codziennym oraz działania służące wsparciu rodziny,
- zintensyfikowano aktywność w obszarze działań promocyjnych związanych z tworzeniem/realizacją/ wzmacnianiem inicjatyw oddolnych/lokalnych w celu pobudzania aktywności obywatelskiej

mieszkańców miasta głównie za pośrednictwem programów aktywności lokalnej oraz centrów społecznościowych zlokalizowanych w różnych dzielnicach miasta, w szczególności objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022,

- rozwijano infrastrukturę ułatwiającą katowickim rodzinom godzenie różnych ról społecznych, życia prywatnego z aktywnością zawodową, w szczególności w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi,
- zwiększono zakres oddziaływań, rozbudowywano mechanizmy nakierowane na realizację inicjatyw służących aktywnemu spędzaniu przez mieszkańców Katowic czasu wolnego, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości, jakie stwarza mechanizm Budżetu Obywatelskiego,
- promowano działania nakierowane na podnoszenie aktywności fizycznej i upowszechnianie zdrowego stylu życia mieszkańców miasta, także poprzez programy profilaktyki zdrowotnej,
- poszerzono i wzmocniono oddziaływania o charakterze profilaktycznym i prozdrowotnym przy wykorzystaniu m.in. formuły programów skierowanych m.in. do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz do osób w wieku senioralnym,
- rozwijano ofertę bezpłatnego poradnictwa i usług na rzecz osób, rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności, wspierano osoby i rodziny w działaniach nakierowanych na poprawę ich sytuacji życiowej,
- wzmacniano współpracę różnych instytucji i organizacji, których oddziaływania miały w efekcie prowadzić do społeczno - ekonomicznego usamodzielniania osób bezdomnych,
- wzbogacano działania profilaktyczne zwłaszcza nakierowane na zapobieganie/rozwiązywanie problemów uzależnień poprzez m.in. realizację programów skierowanych do dzieci przedszkolnych i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- wzbogacono znacząco kompleksowe działania zmierzające do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych poprzez rozszerzanie oferty wsparcia głównie dzięki pozyskanym środkom unijnym na realizację projektów współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Reasumując po przeanalizowaniu powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań aktywnie wpływających na spójność społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców Katowic.

Załącznik 1. Źródła finansowania Strategii w 2019 roku (wykonanie za 2019 rok)

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota - 2016 rok	Kwota - 2019 rok	Klasyfikacja budżetowa (rozdział) dot. 2019 roku	Uwagi dot. 2019 roku
WSPIERANIE INICJATYW SPRZYJAJĄCYCH MŁODYM RODZINOM I ODPOWIEDZIALNEMU RODZICIELSTWU ORAZ OGRANICZANIE NASTĘPSTW DEMOGRAFICZNEGO STARZENIA SIĘ MIASTA						
1.	Zadania wynikające z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice”	Wydział Polityki Społecznej	1 022 764,07 zł	1 239 346,49 zł	85149	Nie uwzględniono kwoty 62 000,00 zł, która została podana przy zajęciach ruchowych dla seniorów (projekt „Zdrowy i aktywny senior” Fundacji Bażantowo)
2.	Projekt „Od przedszkola do seniora” we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	99 547,15 zł	117 800,00 zł	73095	Nie uwzględniono kwoty 2 200,00 zł, która została wpisana przy zajęciach Nordic Walking dla seniorów.
3.	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psych.-pedag. w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach	2 327,90 zł	2 028,00 zł	92106	
		Katowice Miasto Ogrodów	108 292,67 zł	156 529,82 zł	92113	
		Miejskie Domy Kultury	26 078,15 zł	6 765,00 zł	92109	
		Muzeum Historii Katowic	22,00 zł	113,00 zł	92118	
		IPIUM Silesia	481 221,97 zł	311 350,00 zł	92114	
4.	Druk Informatora dla Seniorów	Wydział Polityki Społecznej	15 500,00 zł	13 520,16 zł	85395	
5.	Druk publikacji „Polityka edukacyjna Miasta Katowice. Katowiczanie 2022”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	3 750,00 zł	- zł		
6.	Druk ulotek „Zamieszkaj w Katowicach”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	240,00 zł	- zł		

7.	Druk materiałów reklamowych dot. polityki senioralnej	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	- zł	4 420,66 zł	85395	
RAZEM			1 759 743,91 zł	1 851 873,13 zł		
POPRAWA WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU RODZIN						
1.	Wsparcie rodziny	MOPS	803 776,72 zł	890 201,47 zł	85153	w tym Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok
2.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 177 393,99 zł	1 118 614,85 zł	85154	w tym Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok
3.	Wsparcie rodziny	MOPS	276 262,31 zł	1 476 241,43 zł	85504	
4.	Wsparcie rodziny	MOPS	977 511,26 zł			
5.	Wsparcie rodziny	MOPS	561 720,03 zł	430 178,05 zł	85214	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
6.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 659 403,45 zł	2 270 709,03 zł	85219	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
7.	Wsparcie rodziny	MOPS	4 933 865,56 zł	3 633 694,35 zł	85230	Gminny program wspierania rodziny na lata 2018-2020
8.	Wsparcie rodziny	MOPS	24 973,71 zł	101 537,72 zł	85395	inicjatywy społeczne
9.	Wsparcie rodziny	MOPS	217 559,00 zł	404 249,50 zł	85117	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
10.	Wsparcie rodziny	MOPS	373 269,01 zł	340 858,44 zł	85510	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
11.	Wsparcie rodziny	MOPS	7 343 510,79 zł	7 629 048,69 zł	85508	Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020
12.	Wsparcie rodziny	MOPS	232 188,10 zł	252 000,50 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
13.	Wsparcie rodziny	MOPS	163 125,06 zł	118 392,41 zł	85220	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
14.	Wsparcie rodziny	MOPS	284 441,96 zł	317 921,67 zł	85205	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
15.	Wsparcie rodziny	MOPS	14 382,00 zł	19 456,24 zł	85205	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

16.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego” - umowy pokonkursowe, bez umowy na tzw. wkład własny	Wydział Polityki Społecznej	99 355,00 zł	160 493,00 zł	85218	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
17.	„Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne”	Wydział Polityki Społecznej	15 425,00 zł	- zł		
18.	„Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”.	Wydział Polityki Społecznej	45 009,63 zł	54 681,05 zł	85504	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
19.	Zapewnienie bezpłatnej /taniej opieki dla dzieci w okresach przerw w nauce szkolnej	Miejskie Domy Kultury	78 963,90 zł	66 631,74 zł	92109	
		Miejska Biblioteka Publiczna	27 110,18 zł	8 523,59 zł	92116	W 2016 roku wykorzystano dofinansowanie z Wydziału Kształtowania Środowiska UM Katowice na działania proekologiczne
		Katowice Miasto Ogrodów	15 427,59 zł	54 137,12 zł	92113	Instytucja rozwija ofertę dla dzieci i młodzieży w okresie przerw w nauce
		Muzeum Historii Katowic	5 258,90 zł	6 877,11 zł	92118	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA	493,60 zł	696,02 zł	92110	
20.	Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Miejskie Domy Kultury	3 701,00 zł	5 229,27 zł	92109	
		Katowice Miasto Ogrodów	22 509,51 zł	32 619,58 zł	92113	
21.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe, w których znajdują się oddziały przedszkolne	605 850,82 zł	1 155 588,30 zł	80103	dotyczy jednostek publicznych prowadzonych przez miasto Katowice

22.	Przedszkola	Wszystkie przedszkola, w tym również w zespołach szkolno-przedszkolnych	72 845 912,70 zł	86 732 187,08 zł	80104	Dotyczy jednostek publicznych prowadzonych przez miasto Katowice. W kwocie 82 274 094,56 zł ujęto dane z rozdziału 80104 w wysokości 77 580 780,03 zł oraz przyjęto wartości z rozdziału 80195 §4270 w wysokości 2 822 604,20 zł, §6050 w wysokości 1 760 745,53 zł, §6060 w wysokości 109 964,80 zł.
23.	Przedszkola specjalne	Przedszkole specjalne ZSPDDNiSS	681 358,20 zł	677 960,39 zł	80105	dotyczy jednostki publicznej prowadzonej przez miasto Katowice
24.	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Przedszkola i przedszkola w zespołach szkolno-przedszkolnych, w których realizacja zadań wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci	3 543 316,41 zł	4 465 380,34 zł	80149	
25.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalne	6 poradni psychologiczno-pedagogicznych	6 284 489,94 zł	7 377 589,40 zł	85406	
26.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży w tym:	Szkoły podstawowe, w których organizuje się wypoczynek letni, zimowy i wyjazdy na zielone szkoły	1 341 397,02 zł	1 294 439,75 zł	85412	w tym: 1 283 029,75 zł - wydatki zrealizowane w szkołach prowadzonych przez miasto Katowice; 11 410 zł - wydatki zrealizowane przez jednostki dotowane przez miasto Katowice (wydatki realizowane przez CUW)
	Zielone szkoły		488 150,00 zł	260 910,00 zł	85412	w tym: 249 500 zł - wydatki zrealizowane w szkołach prowadzonych przez miasto Katowice; 11 410 zł - wydatki zrealizowane przez jednostki dotowane

						przez miasto Katowice (wydatki realizowane przez CUW)
	Wypoczynek letni i zimowy		853 247,02 zł	1 033 529,75 zł	85412	wydatki zrealizowane w szkołach prowadzonych przez miasto
27.	Wspieranie rodziny – dotacje dla przedszkoli niepublicznych	Wydział Edukacji i Sportu	22 680 977,60 zł	35 804 747,82 zł	80104 80105 80149 85404	dotacje dla dotowanych przedszkoli, dotowanych przedszkoli specjalnych, dotowanie kształcenia specjalnego w przedszkolach, dotowanie wczesnego wspomagania rozwoju (gmina - przedszkola); wydatki poniesione w §2540 i §2590 - gmina
28.	Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji, akcja zima i akcja Lato 2016, organizacja imprez sportowych i turystycznych, Małe granty	Wydział Edukacji i Sportu	1 493 889,96 zł	1 687 639,37 zł	92605	dotacje dla klubów sportowych i stowarzyszeń zgodnie z "Programem współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok"
29.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	291 456,00 zł	- zł		Zadanie realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok oraz "Programu współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok" *
			1 493 503,00 zł	2 204 650,70 zł	85154	
			1 095 589,00 zł	1 165 838,25 zł	85504	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
30.	Żłobek Miejski	Żłobek Miejski	12 655 012,02 zł	18 691 772,17 zł	85505	
31.	Wspieranie rodziny - dotacje dla żłobków publicznych	Wydział Polityki Społecznej	1 802 421,76 zł	6 776 866,96 zł	85505	

32.	20% dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzin wielodzietnych posiadających ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny	Wydział Kształtowania Środowiska	57 056,00 zł	111 482,00 zł		
	RAZEM		146 228 867,69 zł	187 539 135,36 zł		
RYNEK PRACY OTWARTY DLA KAŻDEGO						
1.	Problem bezrobocia	MOPS	89 611,06 zł	43 293,03 zł	85219	
2.	Problem bezrobocia	MOPS	15 232,50 zł	10 119,70 zł	85295	prace społecznie-użyteczne
3.	Standaryzacja i aktywizacja usług rynku pracy. Utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	5 110 961,42 zł	6 383 965,40 zł	85333	Budżet Miasta
4.	Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	13 521 902,16 zł	8 220 876,00 zł	85322	Fundusz Pracy
5.	Finansowanie innych fakultatywnych zadań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 004 899,43 zł	771 802,47 zł	85322	Fundusz Pracy
6.	Finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	876 508,72 zł	944 096,02 zł	85322	Fundusz Pracy
7.	Finansowanie części poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia w latach 2016-2018	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 460 971,55 zł	- zł	85322	Fundusz Pracy
8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	4 620 849,55 zł	2 036 430,41 zł	85156	zadanie zlecone
9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	540 628,65 zł	150 000,00 zł	85324	PFRON
	RAZEM		27 241 565,04 zł	18 560 583,03 zł		
ROZWIJANIE PROFILAKTYKI ORAZ DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ						
1.	Problemy związane z uzależnieniami	MOPS	403 395,92 zł	456 519,65 zł	85154	w tym Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok

2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Wydział Polityki Społecznej	153 523,00 zł	162 390,86 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok * bez finansowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
			571 014,83 zł	783 362,30 zł	85154	
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	688 590,92 zł	692 778,24 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	471 517,94 zł	353 209,39 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.
5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	469 946,83 zł	352 140,51 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r.
6.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	400 000,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
7.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	400 000,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
RAZEM			3 557 989,44 zł	3 600 400,95 zł		

KATOWICE - MIASTO PRZYJAZNE DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH - INTEGRACJA DZIAŁAŃ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW KATOWIC ORAZ ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA DLA OSÓB I RODZIN BORYKAJĄCYCH SIĘ Z KONSEKWENCJAMI NIEPEŁNEJ SPRAWNOŚCI						
1.	Problem niepełnosprawności	MOPS	459 485,15 zł	556 100,76 zł	85228	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier
2.	Problem niepełnosprawności	MOPS	4 715 265,55 zł	6 725 319,01 zł	fundusz celowy	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier
3.	Problem niepełnosprawności	MOPS	25 568,85 zł	19 738,58 zł	85230	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier
4.	Problem niepełnosprawności	MOPS	552 036,35 zł	748 225,89 zł	85321	
5.	Problem niepełnosprawności	MOPS	273 753,64 zł	318 406,84 zł	85219	
6.	Problem niepełnosprawności	MOPS	117 855,76 zł	155 798,16 zł	85324	
7.	Problem niepełnosprawności	MOPS	2 275 996,36 zł	1 875 743,91 zł	85395	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier oraz Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok
8.	Problem niepełnosprawności	MOPS	345 980,93 zł	378 716,35 zł	85220	poradnictwo specjalistyczne
9.	Dostosowanie warunków architektonicznych i technicznych w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych, w ramach przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: 3 Maja 36	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zдание nie zostało zrealizowane	- zł		Zadanie zakończone w 2017 r.
10.	Utworzenie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: Kordeckiego 3,4	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	- zł		Odstąpiono od realizacji lokali dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych.

11.	Przystosowanie lokalu użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: Markiefki 64, 68/12	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	zadanie nie zostało zrealizowane	538 588,68 zł	70001	W 2018r. zakończono roboty budowlane w budynku przy ul. Markiefki 64. W 2019r. zakończono roboty budowlane w budynku przy ul. Markiefki 68.
12.	"Warsztaty Terapii Zajęciowej"	Wydział Polityki Społecznej	293 259,45 zł	452 400,75 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
13.	"Prowadzenie Ośrodków Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi"	Wydział Polityki Społecznej	1 689 598,89 zł	2 356 328,46 zł	85203	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
14.	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym przewlekłe chorych, poprzez integrację z otoczeniem i aktywizację społeczną	Wydział Polityki Społecznej	891 997,44 zł	1 386 991,99 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier, Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
15.	Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych "Katowice bez barier"	Wydział Polityki Społecznej	19 000,00 zł	19 000,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
16.	Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic, zakup ulotek dot. usług transportowych dla osób niepełnosprawnych, zakup ulotek dot. Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego "Sygnał życia"	Wydział Polityki Społecznej	1 493,00 zł	1 771,20 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
17.	Usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic	Wydział Polityki Społecznej	120 765,60 zł	198 612,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
18.	Miejska Dżungla	Wydział Polityki Społecznej	2 800,00 zł	17 529,99 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier

19.	Budowa parkingów w rejonie budynków przy ul. Tysiąclecia 86, 86a, 86b w Katowicach wraz z remontem ciągów komunikacyjnych i wymianą chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	- zł		Zadanie dodatkowe. W 2019 r. nie poniesiono wydatku na zadaniu. Rozpoczęcie realizacji zadania planowane jest w 2020 r.
20.	Tysiąclecia 33,35,37,39 wykonanie miejsc postojowych, utwardzenie nawierzchni, remont chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	17 712,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. uzyskane zostało zaświadczenie o niewniesieniu sprzeciwu wobec zamiaru przystąpienia do robót budowlanych i nastąpiła końcowa zapłata za opracowaną dokumentację projektową. Realizacja zadania przewidziana jest na 2021 r.
21.	„Szopienice-centrum. Remont i adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Bednorza 14 w Katowicach na potrzeby realizacji działań senioralnych”	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	114 526,41 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. zakończono roboty budowlane
22.	Budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych w rejonie budynku Tysiąclecia 47, Mieszka I 5, 7, 9 i 11 wraz z remontem i urządzeniem parkingu samochodowego oraz remontem drogi dojazdowej od strony ulicy Mieszka I	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	340 280,25 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. rozpoczęto realizację robót budowlanych. Umowny termin zakończenia robót to 26.06.2020 r.
23.	Wykonanie tęcznika pomiędzy budynkiem Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego im. Dr Marii Trzcińskiej-Fajfrowskiej przy ul. Gościnniej 8, a budynkiem przy ul. Radosnej 3	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	28 290,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. opracowana została dokumentacja projektowa. Realizacja robót planowana jest w 2020 r.

24.	Adaptacja lokalu użytkowego na potrzeby Klubu Seniora – ul. Słowackiego 27	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł	501 781,37 zł	85295	Zadanie dodatkowe. W 2019 r. opracowano dokumentację projektową oraz wykonano roboty budowlane.
	RAZEM		11 784 856,97 zł	16 751 862,60 zł		
OGRANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W KATOWICACH						
1.	Problem bezdomności	MOPS	2 246 558,02 zł	2 676 971,04 zł	85203	
2.	Problem bezdomności	MOPS	464 507,72 zł	676 215,55 zł	85219	
3.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania”	Wydział Polityki Społecznej	793 554,00 zł	1 149 063,00 zł	85203 85230	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
	RAZEM		3 504 619,74 zł	4 502 249,59 zł		
WZMOCNIENIE ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ZDROWIU I AKTYWNEMU UCZESTNICTWU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, W TYM POPRZECZ ROZWÓJ WOLONTARIATU I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ZABEZPIECZAJĄCYCH POTRZEBY SENIORÓW						
1.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	14 694 589,81 zł	17 665 439,71 zł	85202	
2.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	4 189 406,54 zł	78 368,00 zł	85203	Radość życia program realizowany w TPFS 8 i 9
3.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	981 887,43 zł	1 120 311,65 zł	85219	
4.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	744 207,27 zł	969 227,25 zł	85220	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier
5.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	3 299 079,18 zł	8 409 633,86 zł	85228	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 - Katowice bez barier
6.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	278 714,92 zł	51 902,65 zł	85395	BO-Aktywny senior, inicjatywy lokalne, wyjazd Seniorów na wycieczkę
7.	Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych	Wydział Polityki Społecznej	281 168,00 zł	740 693,77 zł	85395	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
				600,00 zł	85395	

8.	Projekt „Zdrowy i aktywny senior” we współpracy z Fundacją Bażantowo	Wydział Polityki Społecznej	32 422,00 zł	62 000,00 zł	85149	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok *
9.	Zajęcia Nordic Walking dla seniorów w ramach projektu „Od przedszkola do seniora” realizowanego we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	6 857,94 zł	2 200,00 zł	73095	
10.	Problemy osób w wieku senealnym	Domy Pomocy społecznej	8 357 954,74 zł	10 474 489,58 zł	85202	
	RAZEM		32 866 287,83 zł	39 574 866,47 zł		
ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA						
1.	Wykonanie wydatków na realizację Programu Współpracy		34 713 505,17 zł	45 890 227,99 zł		ujęto wydatki wszystkich realizatorów Programu współpracujących finansowo z NGO
2.	Promocja Budżetu Obywatelskiego		36 259,48 zł	247 046,97 zł	75075	Uwzględniono wszelkie działania promocyjne oraz wydatki na numer specjalny informatora miejskiego "Nasze Katowice"
	RAZEM		34 749 764,65 zł	46 137 274,96 zł		
Razem koszt całkowity			249 357 933,71 zł	318 518 246,09 zł		* W koszcie całkowitym odjęto wydatki powtarzające się, tzn. wykazane w poszczególnych celach strategicznych realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2019 rok i jednocześnie realizowane w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

* środki finansowe ujęte również w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

Załącznik 2. Wykaz potrzeb w zakresie realizacji Strategii w 2020 roku

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Kwota - 2020 rok	Klasyfikacja budżetowa (rozdział)	Uwagi
WSPIERANIE INICJATYW SPRZYJAJĄCYCH MŁODYM RODZINOM I ODPOWIEDZIALNEMU RODZICIELSTWU ORAZ OGRANICZANIE NASTĘPSTW DEMOGRAFICZNEGO STARZENIA SIĘ MIASTA					
1.	Zadania wynikające z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice”	Wydział Polityki Społecznej	1 355 000,00 zł	85149	
2.	Projekt „Od przedszkola do seniora” we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	100 000,00 zł	73095	
3.	1. Wzbogacanie oferty wsparcia dużej rodziny w ramach programu „Nas Troje i więcej” i jego integracja z ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny. 2. Wspomaganie wychowawczych oraz edukacyjnych funkcji rodziny przez pracę środowiskową z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem szkół, poradni psych.-pedag. w tym specjalistycznej poradni rodzinnej, placówek pracy pozaszkolnej, stowarzyszeń społecznych, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych	Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach	2 500,00 zł	92106	
		Katowice Miasto Ogrodów	315 123,00 zł	92113	
		Miejskie Domy Kultury	8 300,00 zł	92109	
		Muzeum Historii Katowic	500,00 zł	92118	
		IPIUM Silesia	0,00 zł	92114	Nie dotyczy. Zgodnie z uchwałą nr IV/311/19 Rady Miasta Katowice Instytucja w lutym 2020 r. została połączona z Katowice Miasto Ogrodów - Instytucja Kultury im. K. Bochenek
4.	Druk Informatora dla Seniorów	Wydział Polityki Społecznej	15 855,93 zł	85395	Zgodnie z pismem nr P-I.ZD-00561/19 środki zabezpieczone w Wydziale Polityki Społecznej.
5.	Druk publikacji „Polityka edukacyjna Miasta Katowice. Katowiczanie 2022”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	- zł		Zgodnie z pismem nr P-I.ZD-00561/19 środki zabezpieczone w Wydziale Edukacji i Sportu.
6.	Druk ulotek „Zamieszkać w Katowicach”	Zespół Szkół Poligraficzno-Mechanicznych na zlecenie Wydziału Promocji	260,00 zł	75075	
RAZEM			1 797 538,93 zł		
POPRAWA WARUNKÓW FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU RODZIN					

1.	Wsparcie rodziny	MOPS	905 369,00 zł	85153	
2.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 111 399,00 zł	85154	
3.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 581 817,00 zł	85504	
4.	Wsparcie rodziny	MOPS			
5.	Wsparcie rodziny	MOPS	481 499,00 zł	85214	
6.	Wsparcie rodziny	MOPS	2 378 693,00 zł	85219	
7.	Wsparcie rodziny	MOPS	3 755 703,00 zł	85230	
8.	Wsparcie rodziny	MOPS	- zł		
9.	Wsparcie rodziny	MOPS	400 000,00 zł	85117	
10.	Wsparcie rodziny	MOPS	1 125 971,00 zł	85510	
11.	Wsparcie rodziny	MOPS	9 706 739,00 zł	85508	
12.	Wsparcie rodziny	MOPS	259 545,00 zł	85220	
13.	Wsparcie rodziny	MOPS	183 380,00 zł	85220	
14.	Wsparcie rodziny	MOPS	334 737,00 zł	85205	
15.	Wsparcie rodziny	MOPS	18 612,00 zł	85205	
16.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób poprzez prowadzenie poradnictwa specjalistycznego”	Wydział Polityki Społecznej	162 198,00 zł	85218	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
17.	„Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne”	Wydział Polityki Społecznej	- zł		
18.	„Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka”.	Wydział Polityki Społecznej	20 000,00 zł	85504	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
19.	Zapewnienie bezpłatnej/taniej opieki dla dzieci w okresach przerwy w nauce szkolnej	Miejskie Domy Kultury	54 822,92 zł	92109	
		Miejska Biblioteka Publiczna	19 500,00 zł	92116	
		Katowice Miasto Ogrodów	60 800,00 zł	92113	
		Muzeum Historii Katowic	45 000,00 zł	92118	
		Galeria Sztuki Współczesnej BWA	600,00 zł	92110	
20.	Dalszy rozwój i doskonalenie programów/projektów profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających kierowanych do różnych grup dzieci i młodzieży	Miejskie Domy Kultury	7 400,00 zł	92109	
		Katowice Miasto Ogrodów	- zł	92113	

21.	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	Szkoły podstawowe, w których znajdują się oddziały przedszkolne	887 643,00 zł	80103	
22.	Przedszkola	Wszystkie przedszkola, w tym również w zespołach szkolno-przedszkolnych	89 161 225,00 zł	80104	
23.	Przedszkola specjalne	Przedszkole specjalne ZSPDDNiSS	793 692,00 zł	80105	
24.	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	Przedszkola i przedszkola w zespołach szkolno-przedszkolnych, w których realizacja zadań wymaga stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci	4 961 032,00 zł	80149	
25.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalne	6 poradni psychologiczno-pedagogicznych	7 923 088,00 zł	85406	
26.	Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży w tym: Zielone szkoły	Szkoły podstawowe, w których organizuje się wypoczynek letni, zimowy i wyjazdy na zielone szkoły	1 879 425,00 zł	85412	
			7 630,00 zł		
	Wypoczynek letni i zimowy		15 660,00 zł		
27.	Wspieranie rodziny – dotacje dla przedszkoli niepublicznych	Wydział Edukacji i Sportu	38 686 000,00 zł	80104 80105 80149 85404	dotacje dla dotowanych przedszkoli, dotowanych przedszkoli specjalnych, dotowanie kształcenia specjalnego w przedszkolach, dotowanie wczesnego wspomagania rozwoju (gmina - przedszkola); plan na 2020 w §2540 i §2590 - gmina

28.	Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji, akcja zima i akcja Lato, organizacja imprez sportowych i turystycznych, Małe granty	Wydział Edukacji i Sportu	1 700 000,00 zł	92605	dotacje dla klubów sportowych i stowarzyszeń zgodnie z "Programem współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok"
29.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	Wydział Polityki Społecznej	2 209 364,00 zł	85154	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
			1 303 589,00 zł	85504	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
30.	Żłobek Miejski	Żłobek Miejski	19 011 070,00 zł	85505	
31.	Wspieranie rodziny - dotacje dla żłobków publicznych	Wydział Polityki Społecznej	8 133 480,00 zł	85505	
32.	20% dopłaty do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla rodzin wielodzietnych posiadających ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny	Wydział Kształtowania Środowiska	200 835,50 zł		
	RAZEM		199 464 228,42 zł		
RYNEK PRACY OTWARTY DLA KAŻDEGO					
1.	Problem bezrobocia	MOPS	121 732,00 zł	85219	
2.	Problem bezrobocia	MOPS	16 560,00 zł	85295	prace społecznie-użyteczne
3.	Standaryzacja i aktywizacja usług rynku pracy. Utrzymanie Powiatowego Urzędu Pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	6 916 357,00 zł	85333	Budżet Miasta
4.	Finansowanie zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	7 193 200,00 zł	85322	Fundusz Pracy
5.	Finansowanie innych fakultatywnych zadań	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	682 300,00 zł	85322	Fundusz Pracy
6.	Finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	1 000 000,00 zł	85322	Fundusz Pracy
7.	Finansowanie części poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30. roku życia w latach 2016-2018	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	- zł	nie dotyczy	Fundusz Pracy

8.	Składki na ubezpieczenia społeczne	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 099 363,00 zł	85156	zadanie zlecone
9.	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	- zł	85324	PFRON
	RAZEM		18 029 512,00 zł		
ROZWIJANIE PROFILAKTYKI ORAZ DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ					
1.	Problemy związane z uzależnieniami	MOPS	510 049,00 zł	85154	
2.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Wydział Polityki Społecznej	162 391,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok * bez finansowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży
			806 783,00 zł	85154	
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	Miejska Izba Wyrzeźwien i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu	701 295,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	456 990,00 zł	85153	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r.
5.	Przeciwdziałanie uzależnieniom	CUW i szkoły samodzielne	436 360,00 zł	85154	
6.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	85154	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r., Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
7.	Prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych	Wydział Edukacji i Sportu	400 000,00 zł	85153	
	RAZEM		3 873 868,00 zł		

KATOWICE - MIASTO PRZYJAZNE DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH - INTEGRACJA DZIAŁAŃ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU NIEPEŁNOSPRAWNYCH MIESZKAŃCÓW KATOWIC ORAZ ZAPEWNIENIA CIĄGŁOŚCI WSPARCIA DLA OSÓB I RODZIN BORYKAJĄCYCH SIĘ Z KONSEKWENCJAMI NIEPEŁNEJ SPRAWNOŚCI

1.	Problem niepełnosprawności	MOPS	357 572,00 zł	85228	
2.	Problem niepełnosprawności	MOPS	6 795 942,00 zł	fundusz celowy	Informacja o wysokości środków z PFRON na podstawie algorytmu. Uchwała Rady Miasta w projekcie na posiedzenie Rady Miasta.
3.	Problem niepełnosprawności	MOPS	29 608,00 zł	85230	
4.	Problem niepełnosprawności	MOPS	541 025,00 zł	85321	
5.	Problem niepełnosprawności	MOPS	334 950,00 zł	85219	
6.	Problem niepełnosprawności	MOPS	149 005,00 zł	85324	
7.	Problem niepełnosprawności	MOPS	2 048 733,00 zł	85395	
8.	Problem niepełnosprawności	MOPS	499 201,00 zł	85220	
9.	Dostosowanie warunków architektonicznych i technicznych w budynkach (parter) dla osób niepełnosprawnych, w ramach przebudowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: 3 Maja 36	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Zadanie zakończone w 2017 r.
10.	Utworzenie lokali mieszkalnych dla osób niepełnosprawnych w ramach budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych: Kordeckiego 3,4	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Zadanie zakończone w 2017 r.
11.	Przystosowanie lokalu użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych: Markiefki 64, 68/12	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	- zł		Markiefki 64 - zadanie zakończone w 2018 r. Markiefki 68 - zadanie zakończone w 2019 r.
12.	"Warsztaty Terapii Zajęciowej"	Wydział Polityki Społecznej	512 400,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
13.	"Prowadzenie Ośrodków Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi"	Wydział Polityki Społecznej	2 427 388,00 zł	85203 §2360 ZG, 85203 §2360 ZP	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *

14.	Działania na rzecz osób z niepełnosprawnością	Wydział Polityki Społecznej	1 357 121,00 zł	85311	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
15.	Internetowy informator dla osób niepełnosprawnych "Katowice bez barier"	Wydział Polityki Społecznej	19 000,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
16.	Profilaktyka dla najmłodszych mieszkańców Katowic, zakup ulotek dot. usług transportowych dla osób niepełnosprawnych, zakup ulotek dot. Miejskiego Systemu Powiadamiania Ratunkowego "Sygnał życia"	Wydział Polityki Społecznej	2 500,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
17.	Usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Katowic	Wydział Polityki Społecznej	199 000,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
18.	Miejska Dżungla	Wydział Polityki Społecznej	19 332,00 zł	85311	Miejski program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2017-2021 – Katowice bez barier
19.	Budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego dla dzieci i dorosłych w rejonie budynku Tysiąclecia 47, Mieszka I 5, 7, 9 i 11 wraz z remontem i urządzeniem parkingu samochodowego oraz remontem drogi dojazdowej od strony ulicy Mieszka I	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	800 000,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. Kontynuacja robót budowlanych rozpoczętych w 2019 r. Umowny termin zakończenia robót to 26.06.2020 r.
20.	Budowa parkingów w rejonie budynków przy ul. Tysiąclecia 86, 86a, 86b w Katowicach wraz z remontem ciągów komunikacyjnych i wymianą chodników	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	1 300 000,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. planowane jest rozpoczęcie realizacji zadania.
21.	Wykonanie łącznika pomiędzy budynkiem Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego im. Dr Marii Trzcńskiej-Fajfrowskiej przy ul. Gościnniej 8, a budynkiem przy ul. Radosnej 3	Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Katowicach	170 000,00 zł	70001	Zadanie dodatkowe. W 2020 r. planowana jest realizacja zadania.
	RAZEM		17 562 777,00 zł		
OGROANICZENIE ZJAWISKA BEZDOMNOŚCI W KATOWICACH					
1.	Problem bezdomności	MOPS	3 445 231,00 zł	85203	
2.	Problem bezdomności	MOPS	656 933,00 zł	85219	

3.	„Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób poprzez udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania”	Wydział Polityki Społecznej	1 354 075,00 zł	85203	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
			247 376,00 zł	85230	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
	RAZEM		5 703 615,00 zł		

WZMOCNIENIE ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ZDROWIU I AKTYWNEMU UCZESTNICTWU OSÓB STARSZYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM, W TYM POPRZECZ ROZWÓJ WOŁONTARIATU I INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ ZABEZPIECZAJĄCYCH POTRZEBY SENIORÓW

1.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	17 808 705,00 zł	85202	
2.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	86 872,00 zł	85203	
3.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	1 126 595,00 zł	85219	
4.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	965 892,00 zł	85220	
5.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	8 202 838,00 zł	85228	
6.	Problemy osób w wieku senioralnym	MOPS	57 520,00 zł	85395	Budżet Obywatelski
7.	Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatantów i osób represjonowanych	Wydział Polityki Społecznej	1 007 470,00 zł	85395 §2360 WG	Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok *
8.	Projekt „Zdrowy i aktywny senior” we współpracy z Fundacją Bażantowo	Wydział Polityki Społecznej	bd	851.85149 Własne powiatu	Na dzień składania sprawozdania brak pełnej informacji o wysokości dotacji na 2020 rok.
9.	Zajęcia Nordic Walking oraz Pilates medyczny dla seniorów w ramach projektu „Od przedszkola do seniora” realizowanego we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym w Katowicach	Wydział Polityki Społecznej	bd	730.73095 Własne gminy	Na dzień składania sprawozdania brak ostatecznej oferty Śląskiego Uniwersytetu Medycznego na 2020 rok.
10.	Problemy osób w wieku senioralnym	Domy Pomocy społecznej	10 483 136,00 zł	85202	
RAZEM			39 739 028,00 zł		

ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

1.	Prognoza na 2020 rok na realizację Programu		43 235 328,00 zł		ujęto plany wszystkich realizatorów Programu współpracujących finansowo z NGO
RAZEM PROGRAM WSPÓŁPRACY			43 235 328,00 zł		
2.	Promocja Budżetu Obywatelskiego		350 750,00 zł	75075	

	RAZEM		43 586 078,00 zł		
Razem koszt całkowity			329 779 935,35 zł		* W koszcie całkowitym odjęto wydatki powtarzające się, tzn. wykazane w poszczególnych celach strategicznych realizowane w ramach Programu współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2020 rok i jednocześnie realizowane w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

* środki finansowe ujęte również w celu strategicznym ZWIĘKSZENIE PARTYCYPACJI OBYWATELSKIEJ MIESZKAŃCÓW I ROLI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZOWANIU POLITYKI SPOŁECZNEJ MIASTA

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1399324723

Imię: Maciej Marek

Nazwisko: Biskupski

Instytucja:

Miejscowość:

Województwo:

Kraj: PL

Data podpisu: 30 lipca 2020 r.

Zakres podpisu: Cały dokument